

ปีการศึกษา 2540

เครื่องทำน้ำดื่มประหยัดพลังงาน

THE DRINKING WATER MACHINE BY ECONOMICAL ENERGY SYSTEM

โดย

นาย ไพโรจน์ วนอร่าม

นาย ไพศาล พันธุ์สถิตย์วงศ์

นาย ประเมศวร์ อภิมุขมงคล

นาย สมภพ สิงห์สา

วัน เดือน ปี.....	-5.ค.ค.2541
เลขทะเบียน.....	038489
เลขเรียกหนังสือ.....	T 40030 N 992 ต.

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ. ประภาส ไพรสุวรรณ

อ. อนุวัฒน์ จางวนิชเลิศ

ปริญญาานิพนธ์ปีการศึกษา 2540

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง เครื่องทำน้ำดื่มประหยัดพลังงาน

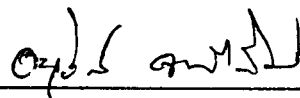
ผู้จัดทำ

-
1. นาย ไพโรจน์ วนอร่าม
  2. นาย ไพศาล พันธุ์สถิตย์วงศ์
  3. นาย ประเมศวร์ อภิมุขมงคล
  4. นาย สมภพ สิงห์ลา

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผศ. ประภาส ไพรสวรรณา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อ. อนุวัฒน์ จางวนิชเลิศ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องทำน้ำดื่มประหยัดพลังงาน

นาย ไพโรจน์ วนาร่วม

นาย ไพศาล พันธุ์สถิตย์วงศ์

นาย ปรมะศว อภิมุขมงคล

นาย สมภพ สิงห์สา

ผศ. ประภาส ไพรสวรรณา อาจารย์ที่ปรึกษา

อ.อนุวัฒน์ จางวนิชเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2540

บทคัดย่อ

โครงการนี้เป็นการนำเสนอเครื่องทำน้ำดื่มประหยัดพลังงาน โดยนำน้ำที่ผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อโรคด้วยแสงอุลตราไวโอเลต (UV.) มาผ่านชุดทำความเย็นและชุดทำความร้อนเพื่อทำให้น้ำเย็นและน้ำร้อน โดยในการทำน้ำร้อนนั้นได้ใช้หลักการของการถ่ายเทความร้อนจากชุดระบายความร้อนของระบบทำความเย็นมาถ่ายเทความร้อนให้กับน้ำเพื่อเป็นการเพิ่มอุณหภูมิให้กับน้ำเบื้องต้น ซึ่งน้ำที่ได้นี้จะมีอุณหภูมิสูงขึ้นเมื่อเข้าสู่กระบวนการต้มน้ำ ก็จะใช้เวลาในการต้มน้ำน้อยลง ซึ่งเป็นการประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าที่ใช้ในการต้มน้ำได้ถึง 20 % ของพลังงานที่ใช้ในการต้มน้ำปกติ

THE DRINKING WATER MACHINE BY ECONOMICAL ENERGY SYSTEM

Phairoat Vanaaram

Phaisarn Phansathitwong

Porames Apimukmongkol

Somphop Singsa

Asst.Prof.Prapart Praisuwanna Advisor

Anuwat Jangwanitlert Advisor

.1997

ABSTRACT

The project presents the drinking water machine by economical energy system. Water passes through process to destroy all diseases by the Ultra Violet Ray. After that it will pass the cooling system unit and heating system unit. So as to give cold and hot water. The heating system unit uses the principle of heat transfer of condensing unit from cooling system into water in order to give temperature water. When water comes to the heating system unit, it will use time decrease for boiling water. This method is called Pre-heat system that can be saved the power energy about 20% of the normal boiling water.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
ABSTRACT	II
สารบัญรูป	III
สารบัญตาราง	V
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ทฤษฎี	2
2.1 ทฤษฎีและคุณสมบัติของน้ำ	2
2.2 ทฤษฎีของชุดกรองน้ำ	6
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการฆ่าเชื้อโรคด้วยหลอดแสงอุลตราไวโอเล็ต	8
2.4 ทฤษฎีและสมการพื้นฐานการพาความร้อน	12
2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบทำความเย็น	16
บทที่ 3 การออกแบบ	42
3.1 ออกแบบโครงสร้างระบบการทำงานของเครื่องและชุดควบคุมการทำงาน	42
3.1.1 ขั้นตอนการทำงานของเครื่องผลิตน้ำดื่ม	43
3.1.2 วงจรควบคุมการทำงานของเครื่องผลิตน้ำดื่ม	45
3.1.3 โครงสร้างชุดหม้อทำความเย็น	48
3.1.4 โครงสร้างชุดหม้อทำความร้อน	48
3.1.5 โครงสร้างชุดถังพักพรีฮีท (Pre-Heat)	49
3.1.6 โครงสร้างชุดฆ่าเชื้อโรคด้วยหลอดอุลตราไวโอเล็ต	50
3.1.7 การออกแบบและการคำนวณระบบทำความเย็น	58
บทที่ 4 การออกแบบและสร้างโครงงานเครื่องต้นแบบ	74
4.1 แสดงโครงสร้างของเครื่องต้นแบบ	74
4.2 รายการวัสดุและอุปกรณ์ของเครื่องต้นแบบ	78
บทที่ 5 การทดลองและสรุปผลการทดลอง	82
บทที่ 6 บทวิจารณ์และสรุป	94
ภาคผนวก	
กิตติกรรมประกาศ	
เอกสารอ้างอิง	

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 แสดงความยาวคลื่นและสเปกตรัม	8
รูปที่ 2.2 แสดงช่วงคลื่นแสงยูวีที่ใช้ฆ่าเชื้อโรค	9
รูปที่ 2.3 การก่อตัวของบิวรคาร์ที เลเซอร์ ของการไหลแบบลามินาร์ในท่อกลม	14
รูปที่ 2.4 ปริมาตรควบคุมสำหรับการไหลภายในท่อ	15
รูปที่ 2.5 สารความเย็น R -12 หลวกลายเป็นไอในความกดดันของบรรยากาศ จุดความร้อนจากบริเวณรอบๆ ต่ำลงถึง 5°C และออกทางรูระบาย	17
รูปที่ 2.6 อุณหภูมิการเดือดของสารความเย็นเหลวในอีแวปโปเรเตอร์ โดยการ ควบคุมความดันเหนือของเหลวด้วย Throttling valve ตรงทางออก	18
รูปที่ 2.7 ความดันของสารความเย็นในอีแวปโปเรเตอร์ลดลงต่ำกว่าความดันบรรยากาศ โดยใช้ปั๊มดูด	18
รูปที่ 2.8 การควบคุมระดับของสารความเย็นเหลวในอีแวปโปเรเตอร์ด้วยวาล์วลอย (Float valve)	19
รูปที่ 2.9 ขดท่ออีแวปโปเรเตอร์พร้อมด้วย Thermostatic expansion valve เป็นตัวควบคุม ความเย็น	20
รูปที่ 2.10 การเก็บและการควบแน่นไอสารความเย็นหลังจากจุดความร้อนใน อีแวปโปเรเตอร์และ คายความร้อนออกในเครื่องควบแน่น	21
รูปที่ 2.11 p-h ไดอะแกรมเปรียบเทียบวัฏจักรที่เป็นของเหลวอัดตัวกับวัฏจักรในอุดมคติ	22
รูปที่ 2.12 p-h ไดอะแกรมเปรียบเทียบวัฏจักรไอแดงกับวัฏจักรเบืองตัน	23
รูปที่ 2.13 p-h ไดอะแกรม ที่แสดงความดันตกต่ำในวัฏจักรทำความเย็น	24
รูปที่ 2.14 คอมเพรสเซอร์แบบปิด สำหรับระบบเครื่องเย็นและเครื่องปรับอากาศ	28
รูปที่ 2.15 แสดงตัวกรองความชื้นและสิ่งสกปรกที่ใช้กับเครื่องทำความเย็นทั่วไป	34
รูปที่ 2.16 เคอร์เรนรีเลย์	36
รูปที่ 2.17 เคอร์เรนรีเลย์ เสียบเข้ากับขั้วของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แบบเพคัมเซ่	37
รูปที่ 2.18 โอเวอร์โหลด	37
รูปที่ 2.19 เทอร์โมสแตทของเครื่องทำความเย็น	38
รูปที่ 2.20 แสดงการทำงานของระบบเครื่องทำความเย็นแบบอัด	39
รูปที่ 3.1 โครงสร้างการทำงานของเครื่อง	42
รูปที่ 3.2 แสดงขั้นตอนการทำงานของระบบน้ำ	43

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการทำงานของระบบทั้งหมด	44
รูปที่ 3.4 ก. ชุดควบคุมระบบไฟฟ้าของอุปกรณ์ภายในตู้	46
รูปที่ 3.4 ข. แสดงวงจรควบคุมระดับน้ำและสวิทซ์ทำงานด้วยแสง	47
รูปที่ 3.5 แสดงโครงสร้างหม้อน้ำทำความเย็น	48
รูปที่ 3.6 แสดงโครงสร้างหม้อทำความร้อน	49
รูปที่ 3.7 แสดง โครงสร้างถังพัก ฟรีซีท	50
รูปที่ 3.8 แสดง โครงสร้างชุดฆ่าเชื้อ โรคยูวี	51
รูปที่ 3.9 วงจรการต่อทางไฟฟ้าของหลอดฆ่าเชื้อ โรคยูวี	52
รูปที่ 3.10 ก. แสดงชุดตรวจจับการทำงานหลอด ยูวี	53
รูปที่ 3.10 ข. แสดงวงจรเรกกูเลท โดยใช้ไอซีเบอร์ LM 340	53
รูปที่ 3.11 วงจรไฟฟ้าควบคุมขดลวดความร้อน	54
รูปที่ 3.12 วงจรไฟฟ้าของระบบเครื่องทำความเย็น	55
รูปที่ 3.13 แสดงวงจรทางเดินของน้ำผ่านชุดยูวี และ โซลินอยล์วาล์ว	56
รูปที่ 3.14 แสดงวงจรทางเดินของน้ำผ่านชุด ถังพักฟรีซีท ไปยังถังทำน้ำร้อน	57
รูปที่ 3.15 แสดงอัตราการคั่งน้ำเย็นของผู้ปฏิบัติงานแบบต่างๆที่กำหนดโดย Temprit , Eaton Corp	58
รูปที่ 3.16 แสดง p - h ชาร์ท ของวัฏจักรทำความเย็นในอุดมคติ	60
รูปที่ 3.17 แสดง p - h ชาร์ท ของ Freon - 12	62
รูปที่ 3.18 p-h diagram ของวัฏจักรทำความเย็นในอุดมคติ	65
รูปที่ 4.1 แสดง โครงสร้างของเครื่องต้นแบบ	74
รูปที่ 4.2 แสดง โครงสร้างของเครื่องต้นแบบ(ด้านหน้า)	75
รูปที่ 4.3 แสดง โครงสร้างของเครื่องต้นแบบ(ด้านข้าง)	76
รูปที่ 4.4 แสดง โครงสร้างของเครื่องชุดฆ่าเชื้อ โรคยูวี	77
รูปที่ 5.1 แสดง โครงสร้างวัฏจักรการทำงานของเครื่องต้นแบบ	82
รูปที่ 5.2 ไดอะแกรมแสดงขั้นตอนในการทำงาน	83
รูปที่ 5.3 กราฟแสดงอุณหภูมิของฟรีซีท ที่เพิ่มขึ้นตามเวลา	87

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงเชื้อโรคที่พบโดยทั่วไปในน้ำดื่ม	5
ตารางที่ 2.2 แสดงค่าอุณหภูมิที่ใช้กำจัดเชื้อโรคที่ปะปนอยู่ในน้ำดื่ม	6
ตารางที่ 2.3 แสดงรายละเอียดของหลอดยูวี	10
ตารางที่ 2.4 แสดงปริมาณแสงยูวี (UV. Dosage) ที่ใช้ในการฆ่าเชื้อโรคชนิดต่างๆ	11
ตารางที่ 5.1 แสดงค่าการใช้กำลังงานในช่วงเวลาต่างๆ	84
ตารางที่ 5.2 แสดงประสิทธิภาพของขดลวดความร้อนแต่ละชนิด	85
ตารางที่ 5.3 แสดงการเปรียบเทียบพลังงานที่ใช้ไปของ ฮีทเตอร์	85
ตารางที่ 5.4 แสดงการเปรียบเทียบพลังงานของ ฮีทเตอร์ หลังจากการใช้น้ำ หมดทุก 30 นาที	86
ตารางที่ 5.5 เปรียบเทียบอัตราส่วนพลังงานที่ประหยัดกรณีต่างๆ	91

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบัน “น้ำ” เป็นสิ่งที่ร่างกายมนุษย์ทุกคนต้องการในการดำรงชีวิต แต่การได้มาซึ่งน้ำนั้น จะมีความปลอดภัยหรือไม่นั้นเราจะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมากเพราะ ถ้าหากน้ำที่ได้มาไม่สะอาดมีเชื้อโรคปะปนอยู่ ซึ่งจะทำให้เกิดโรคภัยต่างๆ แก่ร่างกายมนุษย์เราได้ ซึ่งน้ำเหล่านั้นอาจมาจากหลายๆ แหล่ง เช่น น้ำประปาบาดาล คลอง เป็นต้นโดยคุณภาพที่ได้จากแหล่งเหล่านี้ยังไม่เหมาะสมในการบริโภคเลยทีเดียว เนื่องจากยังมีสิ่งแปลกปลอม เชื้อโรค สารเคมี แผลงตัวเข้ามาได้อยู่ ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีการศึกษาและหาทางแก้ไขเพื่อให้ น้ำมีความสะอาดมากขึ้น โดยมีกรรมวิธีการใช้ การกรอง การกลั่น การต้ม การฆ่าเชื้อโรคด้วยแสงอุลตราไวโอเลต เป็นต้น ซึ่งทำให้คุณภาพน้ำดีขึ้นเหมาะแก่การบริโภค โดยการบริโภคนั้นในปัจจุบันนั้นน้ำที่ใช้ในการบริโภคจะมีการแบ่งแยกออกคร่าวๆ เป็นน้ำร้อนและน้ำเย็น ตามวัตถุประสงค์ของการบริโภคซึ่งจะต้องมีการนำเครื่องใช้ไฟฟ้ามาทำให้น้ำเหล่านั้นมีสภาพเป็นน้ำร้อนและน้ำเย็นได้ตามต้องการโดยทั่วไปนั้น นิยมใช้เครื่องทำความเย็นในการผลิตน้ำเย็นออกมาและเครื่องทำน้ำร้อน เพื่อผลิตน้ำร้อนออกมา ซึ่งตัวเครื่องใช้ไฟฟ้าเหล่านี้จะมีการใช้พลังงานไฟฟ้ามาก

ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะรวมการผลิตน้ำร้อนและน้ำเย็น ที่มีความปลอดภัย ปราศเชื้อโรคและสามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ ให้รวมเป็นตัวเครื่องเดียวกัน จึงได้พัฒนามาเป็นเครื่องผลิตน้ำดื่มประหยัดพลังงาน ขึ้นมาซึ่งจะประกอบไปด้วยหลักการทำงานของชุดกรองน้ำในการกรองน้ำ จากแหล่งน้ำต่างๆ ให้มีความใสสะอาด แล้วผ่านมายังชุดฆ่าเชื้อโรคด้วยแสงอุลตราไวโอเลตโดยน้ำที่ออกมาจะสะอาดพร้อมที่จะนำไปยังชุดผลิตน้ำเย็นผลิตน้ำที่สะอาดที่สุดในการนำมาบริโภคส่วนในเรื่องของการประหยัดพลังงานไฟฟ้านั้นเราจะอาศัยหลักการถ่ายเทความร้อนของตัวคอนเดนเซอร์ (Condenser) ของชุดเครื่องทำความเย็น ซึ่งเราจะนำความร้อนที่ถ่ายเทออกมากลับมาใช้ประโยชน์ โดยการอาศัยหลักการพาความร้อน ของตัวคอนเด็นเซอร์ที่กระทำกับน้ำในถังพรีฮีท (Pre-heat) เพื่อเพิ่มอุณหภูมิของน้ำให้สูงขึ้นก่อนที่จะนำน้ำเข้าไปยังถังน้ำร้อนซึ่งจะอาศัยฮีทเตอร์(Heater) ในการทำให้น้ำร้อนตามต้องการ ซึ่งจะทำให้ใช้พลังงานไฟฟ้าในการทำให้น้ำร้อนลดลงได้โดยตัวเครื่องยังคงมีประสิทธิภาพและรักษาคุณสมบัติเดิมไว้ได้

บทที่ 2

ทฤษฎี

2.1 ทฤษฎีและคุณสมบัติของน้ำ

ในโครงการนี้นั้น น้ำนั้นมีส่วนสำคัญอย่างหนึ่ง เนื่องจากการผลิตน้ำเพื่อใช้ในการดื่ม ดังนั้น เพื่อที่จะทำให้น้ำดื่มที่สะอาด และ บริสุทธิ์ได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา และเข้าใจ ทฤษฎีและคุณสมบัติของน้ำ

ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณสมบัติของน้ำ

คุณสมบัติของน้ำที่ใช้บริโภคตามมาตรฐาน(Properties of Water) น้ำที่บริสุทธิ์จะมีคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น สะอาด ใส ไม่มีกลิ่น ไม่มีสี มีจุดเยือกแข็งที่ 0°C จุดเดือดที่ 100°C ภายใต้ความกดดันอากาศที่ 760 มิลลิเมตรปรอท(Barometric Pressure)และมีความหนาแน่นสูงสุดที่ 14°C ตามปกติ น้ำที่บริสุทธิ์จริง ๆ ทำได้ยากนอกจากจะทำการกลั่น หลาย ๆ ครั้ง ทั้งนี้เพราะตามธรรมชาติน้ำจะมีพวกแร่ธาตุ ก๊าซ หรือสารอื่น ๆ ที่มีอยู่ในบรรยากาศเจือปนอยู่ ยิ่งเป็นน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน คุณสมบัติของน้ำจะเปลี่ยนแปลงและผันแปรไปตามแหล่งน้ำที่ไหลผ่านหรือซึมผ่านลงเจือปนอย่างไรก็ตามคุณสมบัติของน้ำพอจะแบ่งแยกได้ ตามประเภทของสิ่งสกปรกที่เจือปนอยู่ นี้คือ

- คุณสมบัติทางกายภาพหรือฟิสิกส์ (Physical Characteristic)
- คุณสมบัติทางเคมี (Chemical Characteristic)
- คุณสมบัติทางจุลชีววิทยา (Biological Characteristic)

2.1.1 คุณสมบัติทางกายภาพ (Phycical Characteristic)

น้ำที่มีคุณสมบัติทางกายภาพ หรือ ทางฟิสิกส์หมายถึง น้ำที่มีกลิ่น สี รส และ มีความร้อนสีอาจขุ่นเนื่องจาก มีสิ่งแขวนลอยอยู่ในน้ำได้แก่ ดินละเอียด โคลนทรายละเอียด สารอินทรีย์ และอินทรีย์วัตถุ หรือสีจากพืชน้ำ เป็นต้น โดยปกติจะแบ่งได้ดังนี้

1. รสและกลิ่นจากสิ่งเจือปนของก๊าซที่ละลายอยู่ในน้ำ เช่น ก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์อัมโมเนียม และก๊าซที่เกิดจากการสลายของอินทรีย์วัตถุ ที่เกิดการเน่าเปื่อย สารเหล่านี้อาจมาจากอาคารที่อยู่อาศัย โรงงานอุตสาหกรรม หรือพืชน้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

2. อุณหภูมิ หรือความร้อน ตามปกติอุณหภูมิของน้ำประมาณ 20°C ธรรมชาติของน้ำ อุณหภูมิที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักนอกจากจะได้รับความร้อนจากโรงงานอุตสาหกรรมทำให้ อุณหภูมิสูงขึ้น อาจทำให้จุลินทรีย์เจริญเติบโต และแพร่พันธุ์ได้รวดเร็ว

2.1.2 คุณสมบัติทางเคมี (Chemical Characteristic)

บางแห่งอาจมีสารเคมีที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคได้ ทางที่ดีควรจะนำตัวอย่างน้ำนั้น ๆ มาตรวจสอบคุณสมบัติทางเคมีก่อน ซึ่งคุณสมบัติทางเคมีที่ตรวจสอบนั้นจะมีการตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. สภาพความเป็นกรด (Acidity) เกิดจากพวกคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) กลีออแร่ และ กรดออกานิก (Organic Acid) ต่าง ๆ
2. สภาพความเป็นด่าง (Alkalinity) เกิดจากพวกไบคาร์บอเนต และ กลีออของพวกกรด อย่างอ่อน ๆ เช่น พวกฟอสเฟต
3. คลอไรด์ (Chloride) น้ำทั่วไปมักมีคลอไรด์ปนอยู่ด้วย เช่น น้ำทะเล น้ำเสียจากบ้านเรือน หรือโรงงาน ในกรณีที่น้ำมีปริมาณของคลอไรด์สูงกว่าปกติ อาจเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่าน้ำนั้นถูก ทำให้สกปรก เนื่องจากน้ำโสโครกได้
4. ฟลูออไรด์ บางแห่งอาจมีฟลูออไรด์ อยู่ในน้ำตามธรรมชาติ ซึ่งนับว่าเป็นผลดี ในการ ป้องกันโรคฟันผุ แต่ถ้ามีมากเกินไป หรือมากกว่า 1 มิลลิกรัม ต่อ ลิตรอาจทำให้เกิดโรคฟลูออไรซิส เป็นอันตรายได้
5. เหล็ก และแมงกานีสพบได้ในน้ำที่ดิน และหิน การที่มีเหล็กอยู่ในน้ำทำให้สภาพ ไม่น่า ดูเพราะทำให้น้ำมีสีสนิม และยังทำให้เสื้อผ้าสกปรก และทำให้รสของเครื่องดื่มเปลี่ยนไปด้วย
6. ไนเตรดเป็นสารที่เกิดจากการสลายตัวของสาร ไนเตรด เมื่อน้ำดื่มที่มีปริมาณของไนเตรด มากเกินไป อาจจะทำให้เกิดโรคตัวเขียวค้ำของทารก (Infantcyanosis or blue baby disease) ปริมาณของไนเตรดที่มีมากกว่าปกติ อาจเป็นเครื่องแสดงว่า น้ำมีสิ่งสกปรกเจือปนอยู่จากน้ำ สกปรก ที่มาจากปุ๋ยสัตว์ หรืออุจจาระ หรือสารอินทรีย์ที่เน่าเปื่อย ปริมาณไม่ควรเกิน 4 มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
7. ตะกั่วที่เข้าสู่ร่างกาย จะเป็นพิษสะสมอยู่ในร่างกายถ้าแหล่งน้ำมีตะกั่วเกิน 0.05 มิลลิกรัม ต่อ ลิตร ควรเลิกใช้น้ำนั้นเสีย
8. ความกระด้างของน้ำ (Hardness)น้ำกระด้างเป็นน้ำที่มีกลีออไบคาร์บอเนต แมกนีเซียม คาร์บอเนตคลอไรด์ หรือซัลเฟตของธาตุแคลเซียม ปะปนอยู่ ความกระด้างของน้ำทำให้เปลืองสบู่

ในการชักฟอกมากกว่าปกติ เป็นปัญหาต่อโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้เกิดตะกอนในหม้อต้มน้ำเกิดการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง

2.1.3 คุณสมบัติทางจุลชีววิทยา (Biological Characteristic)

น้ำที่ใช้บริโภคจะต้องปราศจากจุลินทรีย์ ที่ทำให้เกิดโรค และ ก่อให้เกิดสภาพไม่น่าดู เช่น แบคทีเรีย โปรโตซัว สาหร่าย ไวรัส และ หนอนพยาธิ จุลินทรีย์บางตัวอาจมาจากอุจจาระของผู้ป่วย จึงจำเป็นต้องป้องกัน มิให้น้ำบริโภคได้รับการปนเปื้อน จากอุจจาระ หรือน้ำโสโครกที่เกิดจากจุลินทรีย์ หรือเชื้อโรคที่อยู่ในน้ำ ได้แก่ อหิวาตกโรค ไข้ไทฟอยด์ ไข้รากสาดเขียว โรคบิด และโรคตับอักเสบ

โดยปกติแล้วน้ำดื่ม เช่น น้ำประปา จะต้องไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ที่มาจากอุจจาระ ในการทดสอบใช้พวกแบคทีเรียโคลิฟอร์ม(Coliform group) เป็นต้นซึ่งพวกแบคทีเรียโคลิฟอร์ม ประกอบด้วยแบคทีเรีย 2 ตัว คือ อีโคลีย์ (E. Coil) และ เอโรเบคเตอร์ เอโรจีเนียส (Aerobacter aerogenes) ที่ใช้ดัชนีบอกถึงความสกปรกของน้ำทางด้านจุลชีววิทยา การใช้พวกจุลินทรีย์ในกลุ่มโคลิฟอร์มเป็นดัชนีนั้น เนื่องจากตรวจพบได้ง่ายในห้องทดลอง วิธีการไม่ยุ่งยากเกินไปนัก และมีชีวิตอยู่ในน้ำได้

2.1.4 มาตรฐานน้ำดื่ม

กระทรวงสาธารณสุข และการประปานครหลวง ได้กำหนดค่าทางเคมีและทางกายภาพ และทางแบคทีเรีย ดังนี้
มาตรฐานของน้ำดื่ม

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข กำหนดมาตรฐานของน้ำดื่มไว้ ดังต่อไปนี้
คุณสมบัติทางฟิสิกส์

สี (หน่วยมาตรฐานของ Hazen Unit)	ไม่เกิน	20	หน่วย
ความขุ่น (Silica Scale)	ไม่เกิน	5	หน่วย
ค่า	ต้องอยู่ระหว่าง	6.5-8.0	หน่วย

คุณสมบัติทางเคมี

คลอไรด์ (as chlorine)	ไม่เกิน	250	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
ฟลูออไรด์ (as fluoride)	ไม่เกิน	1.0	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
ซัลเฟต (as Na ₂ So ₄)	ไม่เกิน	250	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
ไนเตรด (as nitrogen)	ไม่เกิน	4.0	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
ไนไตรท์ (as nitrogen)	ไม่เกิน	0.002	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีเนี่ยล อัมโมเนีย อิศระ (as ammonia)	ไม่เกิน	0.06	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
อัลบูมินีเยม (Albuminoil ammonia as ammonia)	ไม่เกิน	0.1	มิลลิกรัม
ต่อ ลิตร			
สารหนู	ไม่เกิน	0.05	มิลลิกรัม
ต่อ ลิตร			
ทองแดง	ไม่เกิน	3.0	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
เหล็ก	ไม่เกิน	1.0	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
แมกนีเซียม	ไม่เกิน	250	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
สังกะสี	ไม่เกิน	15	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร
ความกระด้าง	ไม่เกิน	300	มิลลิกรัม ต่อ ลิตร

2.1.5 คุณสมบัติทางแบคทีรี

1. แบคทีรีที่เพาะบนอะการ์ 37 ซี 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 500 โคโลนี ต่อ มิลลิกรัม
2. Most Probable Number of Coliform ต้องน้อยกว่า 2.2 Organisms per 100
3. อีคอลลีชนิดที่ 1 (Escherichia coil) ต้องไม่มี

จากการตรวจสอบคุณภาพของน้ำบริโภค ในจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศ พบเชื้อโรคปะปนอยู่ในน้ำดื่ม ดังนี้

เชื้อที่พบในน้ำดื่ม	ทำให้เกิด
โคลิฟอร์ม	ท้องร่วง (ในเด็ก)
อีคอลลี	
เอส เอเรียส(S. Aureus)	
ซี เพอฟิงเจนส์(C. Perfringens)	
ซอลมอยลา(Salmouella)	
	อาหารเป็นพิษ (แบบไม่รุนแรง)
	อาหารเป็นพิษ (ในเด็ก, คนชรา)
	ท้องร่วง, อาหารเป็นพิษไทฟอยด์

ตารางที่ 2.1 แสดงเชื้อโรคที่พบโดยทั่วไปในน้ำดื่ม

ตารางที่ 2.2 จะแสดงระดับอุณหภูมิที่สามารถฆ่าเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ ได้ จากตารางจะเห็นว่าเราสามารถถ่ายพลังงานความร้อนให้แก่ น้ำที่อุณหภูมิประมาณ 65°C ก็สามารถกำจัดเชื้อโรคที่ปะปนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ในน้ำได้ จะมีแค่เชื้อโรคโคลิฟอร์ม เท่านั้นที่ต้องใช้ค่าอุณหภูมิถึง 100°C แต่เนื่องจากเชื้อโรคชนิดนี้ ไม่ได้ทำให้เกิดโรคแก่มนุษย์ ดังนั้นเราจึงสามารถใช้งานน้ำที่มีอุณหภูมิ 65°C ในการดื่มได้อย่างปลอดภัย

ค่าอุณหภูมิที่สามารถกำจัดเชื้อโรคแต่ละชนิดได้แสดงดังตารางข้างล่าง

เชื้อโรคที่พบในน้ำดื่ม	อุณหภูมิ (°C) ที่ทำให้เชื้อโรคตาย
อีโคลีย์	57.3
เอส เออเรียส	60
ซี เพอฟิงเจนส์	62.5
ซอลมอยลา	60
โคลิฟอร์ม	100

ตารางที่ 2.2 แสดงค่าอุณหภูมิที่ใช้กำจัดเชื้อโรคที่ปะปนอยู่ในน้ำดื่ม

2.2 ทฤษฎีของชุดกรองน้ำ

ธรรมชาติของน้ำที่แตกต่างกัน ในแต่ละที่อาจทำให้เราต้องพบกับปัญหา สิ่งเจือปนต่าง ๆ ที่อยู่ในน้ำ และน้ำจากแหล่งที่มาซึ่งต่างกันก็จะมี สิ่งปนเปื้อนมากับน้ำที่แตกต่างกันออกไปยกตัวอย่าง เช่น

- น้ำฝนในบางเขตพื้นที่ ซึ่งจะไม่เหมาะแก่การบริโภคเนื่องจาก โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และควันจากท่อไอเสียของรถยนต์ ได้สร้างมลภาวะ และสารพิษสู่อากาศ และส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของน้ำฝนในเขตพื้นที่นั้น ๆ

- น้ำบาดาล จะเป็นน้ำที่มีปัญหาทางด้านเคมี ฟิสิกส์มากที่สุด เนื่องจากมีสารละลายสูงและปัญหาแบคทีเรียที่ปนมากับน้ำ

- น้ำประปา ก็ยังมีความเสี่ยงต่อการเป็นนิ่ว เนื่องจากยังมีตะกอน สนิมเหล็ก หินปูน เชื้อโรคต่าง ๆ และยังมีคลอรีนอยู่ในปริมาณมาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดโรคมะเร็งได้

- น้ำดื่ม แม้ว่าเป็นน้ำที่ถือได้ว่าสะอาดมากแล้ว แต่ก็ไม่สามารถขจัดสารละลายที่มีในน้ำได้

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าแม้แต่น้ำประปาที่ใช้อุปโภค และบริโภคหลักในชีวิตประจำวัน คุณภาพของน้ำก็จะไม่ดีเสมอไป จะมีการขึ้นลงของคุณภาพน้ำ บางวันอาจขุ่นเนื่องจากการซ่อมท่อ บางวันอาจขุ่น เนื่องจากมีการหยุดน้ำ บางวันอาจจ่ายคลอรีนในเกณฑ์สูงกว่าปกติ ก็จะมีปัญหาต่าง ๆ ตามมา ส่วนการต้มน้ำเป็นการฆ่าเชื้อโรคในน้ำที่หายขาด แต่ก็ฆ่าและสิ้นเปลืองพลังงานมาก และยังไม่สามารถขจัดความขุ่นของน้ำได้ และไม่ทำให้ตะกอนหมดไป และไม่สามารถขจัดกลิ่นคลอรีนได้

ชุดกรองน้ำจะมีประสิทธิภาพสูงมากในการกำจัดสารแขวนลอย และสารคลอไรด์ที่อยู่ในน้ำสกปรกต่าง ๆ ที่มีอยู่ในน้ำจะถูกกำจัดออกไป

ชุดกรองน้ำสามารถจำแนกโดยทั่วไปได้ 3 ประเภท ตามชนิดของไส้กรองคือ

1. ไส้กรองชนิดเม็ด (Granular) เป็นลักษณะการกรองที่บรรจุสารกรองชนิดเม็ดลงไป ถึงกรอง เม็ดสารกรองดังกล่าว มีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับประเภทของการออกแบบ ของประเภทน้ำที่นำมาวิเคราะห์ตัวอย่างสารกรอง เช่น คาร์บอน เรซิน (resin) เมงกานีสแซนด์ (YBF) เมงกานีสซีโอไลท์ ทราयरกรอง

2. ไส้กรองชนิดเยื่อส่วนใหญ่ทำจาก โพลีเอสเตอร์ (Polyester) ลักษณะเหมือนเยื่อกระดาษ สามารถกรองน้ำใสได้เท่านั้น ไม่สามารถกรองหินปูน และ รส กลิ่น สี ได้ เหมาะสำหรับกรองเพื่อใช้เท่านั้น ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ดื่ม

3. ไส้กรองทำด้วยดินเผา จะมีรูเล็ก ๆ ไว้กันความขุ่นของน้ำมิให้เข้าได้ ไส้กรองประเภทนี้ สามารถกรองแบคทีเรียบางชนิดได้ แต่ไม่สามารถกรองหินปูน และ รส กลิ่น สี คลอรีน ได้ จึงไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ดื่ม

ดังนั้นในการวิเคราะห์ และออกแบบชุดกรองน้ำสำหรับบริโภคตามคุณสมบัติที่ถูกหักอนามัยนั้นจึงนิยมใช้สารคาร์บอน และสารเรซินเพราะ มีคุณสมบัติที่ดีที่จะนำมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

คาร์บอน (Activated carbon) มีคุณสมบัติใช้กำจัด รส กลิ่น สี และความขุ่นในน้ำ คลอรีน โลหะหนักบางประเภท สารอินทรีย์

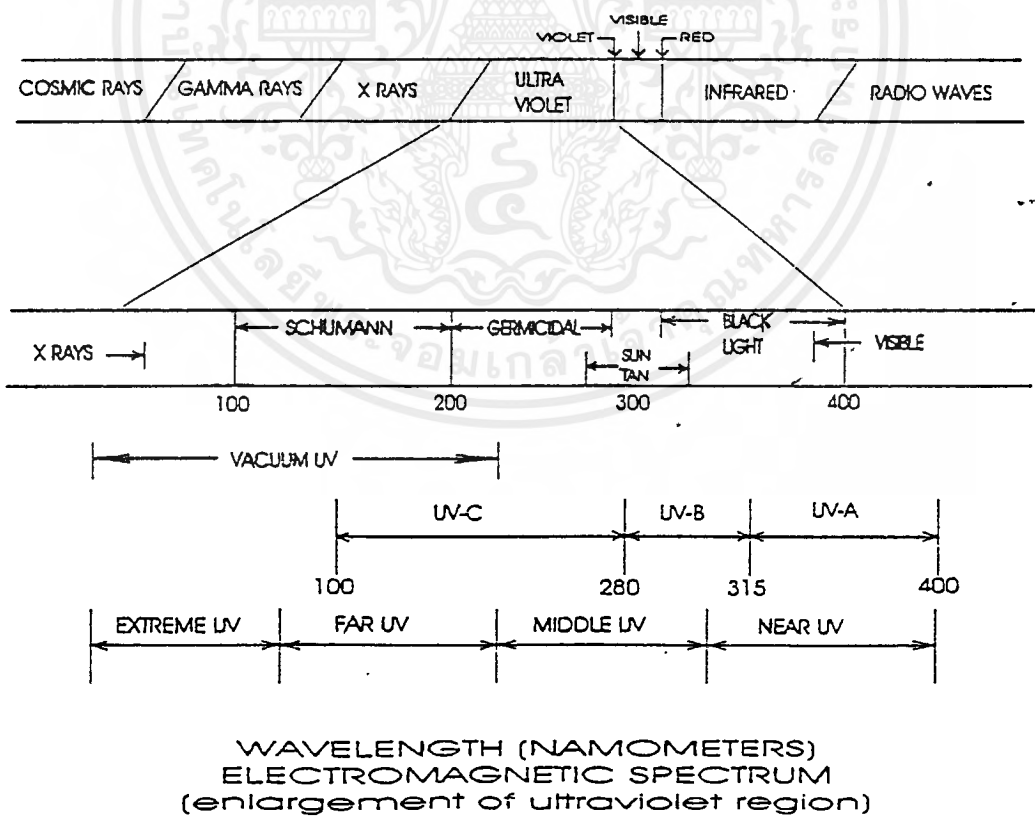
เรซิน (Cation resin - nacyle) ใช้กำจัดสารบางประเภทในน้ำ เช่น หินปูนในน้ำซึ่งอาจก่อให้เกิดตะกอนในหม้อต้มน้ำ หรือกาต้มน้ำ น้ำกระด้างสูง ดื่มเข้าไปอาจทำให้เกิดนิ่วได้ เรซิน ดังกล่าวจะกำจัดหินปูนให้เหลือใกล้ศูนย์ คือ ทำให้เป็นน้ำอ่อน (Softener)

กล่าวคือ การกรองนอกจากจะช่วยทำให้น้ำประปาที่คือน้ำอยู่แล้ว เป็นน้ำที่ดียิ่งขึ้นไปอีกกล่าวคือ ทำให้น้ำที่ปราศจาก รส กลิ่น สี และความขุ่นมัว และยังช่วยทำให้น้ำประปาที่คือน้ำอยู่แล้วเป็นน้ำที่

ดียิ่งขึ้นไปอีก กล่าวคือทำให้น้ำที่ปราศจาก รส กลิ่น สี ความขุ่นมัวและยังช่วยให้คุณภาพน้ำดื่มที่
อีกด้วย ทรายเท่าที่เครื่องกรองน้ำยังมีประสิทธิภาพคืออยู่

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการฆ่าเชื้อโรคด้วยหลอดแสงอุลตราไวโอเล็ต (Ultraviolet Lamp)

ในการฆ่าเชื้อโรคในน้ำสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ Disinfection และ Sterilization โดย Disinfection หมายถึง การฆ่าจุลินทรีย์ซึ่งเป็นสาเหตุ ของโรคต่าง ๆ ส่วน Sterilization นั้น หมายถึงการทำลายจุลินทรีย์ทุกชนิดที่อยู่ในน้ำ น้ำประปาควรผ่านการเชื้อโรคด้วยวิธี Disinfection เป็นอย่างน้อย การทำ Sterilization ใ้กับน้ำประปานั้น ไม่เป็นที่นิยมเนื่องจากเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก จนเกินไป ในทางปฏิบัติระบบประปาทั้งหลาย จึงทำการฆ่าเชื้อโรคในน้ำด้วยวิธี Disinfection การฆ่าเชื้อโรคด้วยแสงอุลตราไวโอเล็ตก็จัดอยู่ในแบบ Disinfection และสารที่ใช้ในการฆ่าเชื้อโรค เรียกว่า Disinfectant ได้แก่ ก๊าซคลอรีน หรือสารประกอบคลอรีนอื่น ๆ โอโซน โปแตสเซียมเปอร์แมงกาเนต ($KMnO_4$) เงิน และ อื่น ๆ

รูปที่ 2.1 แสดงความยาวคลื่นและสเปกตรัม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

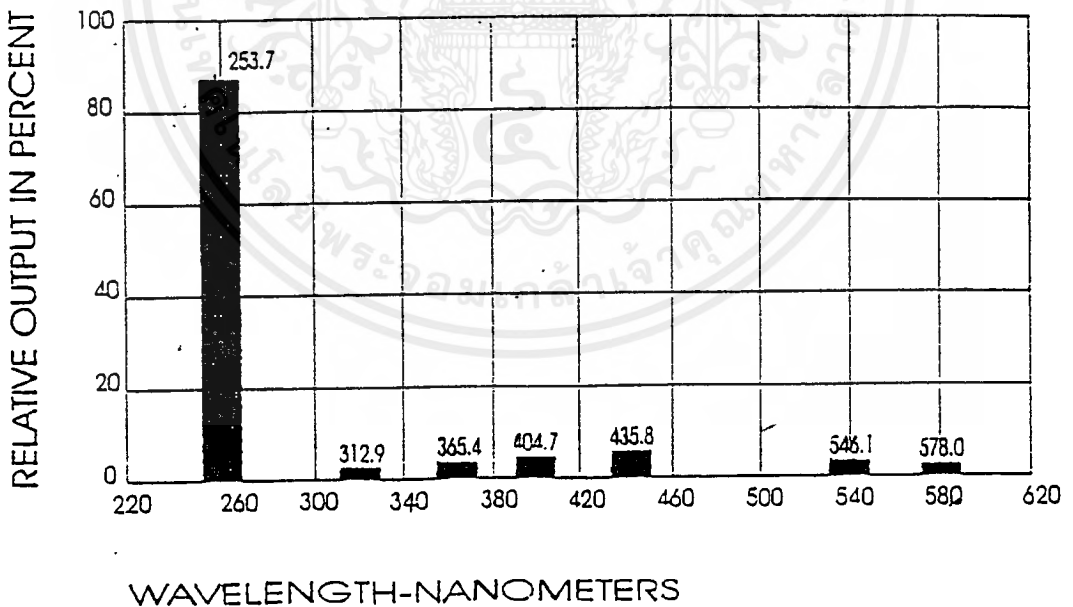
2.3.1 การฆ่าเชื้อโรคในน้ำด้วยแสงอุลตราไวโอเลต

สายตาคคนเราไม่สามารถมองเห็นแสงอุลตราไวโอเลต แต่แสงนี้อาจทำให้วัสดุสีขาว หรือสีอื่นบางสีมีความจ้ำจื้นได้ คลื่นแสงยูวีมีความยาวตั้งแต่ 200 - 390 นาโนเมตร (Nanometers หรือ nm.) ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ช่วงดังนี้ คือ

1 ช่วงคลื่นยาว หรือ อินฟราเรด (Infrared) [ตั้งแต่ 325 - 390 nm.] แสงช่วงนี้มีอำนาจฆ่าเชื้อโรคต่ำสามารถพบได้ในแสงแดด และไม่สามารถมองเห็นได้(Invisible) อย่างเช่นความร้อน เป็นต้น

2. ช่วงคลื่นปานกลาง หรือพลังงานที่สามารถมองเห็นได้ (Visible) [ตั้งแต่ 295 - 325 nm.]. มีอำนาจในการฆ่าเชื้อโรคได้ ถ้ามีเวลาสัมผัสเพียงพอ แสงช่วงนี้พบได้ในแสงแดดเช่นกันและเป็นแสงสำหรับอาบแดด เพื่อให้ผิวคล้ำ

3. ช่วงคลื่นสั้น [ตั้งแต่ 200 - 295] แสงช่วงนี้ใช้ในการฆ่าเชื้อโรคได้ดีที่สุด (ดูภาพที่ 2.2) สามารถทำลาย แบคทีเรีย (Bacteria) ไวรัส (Virus)

รูปที่ 2.2 แสดงช่วงคลื่นแสงยูวีที่ใช้ฆ่าเชื้อโรค

2.3.2 หลอดฆ่าเชื้อโรค

หลอดฆ่าเชื้อโรค คือ หลอดไฟชนิดหนึ่งมีลักษณะเหมือนกับหลอด ฟลูออเรสเซนต์ (Fluorescent) ทั้งในด้านขนาด รูปร่างขนาดของกำลังไฟฟ้า และก็ยังมีอุปกรณ์ประกอบหลอดที่ต้องมีทั้ง บาลลาสต์ (Ballast) และ สตาร์ทเตอร์ (Starter)

หลอดยูวี เป็นหลอดที่ประกอบด้วยไอปรอทที่มีความดันต่ำภายในหลอดแก้วหลอดไฟยูวี ที่จำหน่ายกันโดยทั่วไป และเพื่อฆ่าเชื้อโรคในน้ำมักมีความยาวคลื่นประมาณ 253.7 nm. (รูปที่ 2.2) แก้วที่ใช้ทำหลอด ต้องเป็นแก้วพิเศษที่ยอมให้แสงยูวีส่องผ่านได้ตลอด เช่น Quartz หรือแก้วที่มีเนื้อซิลิกาสูงมาก ๆ เป็นต้น โดยปกติ หลอดไฟยูวีซึ่งเป็นท่อยาวตั้งแต่ 12 - 48 นิ้ว มักมีอายุไม่น้อยกว่า 7500 ชั่วโมง (อายุประกันโดยผู้ผลิต) และมีความสิ้นเปลือง ดังนี้

ความยาวของหลอดไฟ	พลังงานไฟฟ้าที่ต้องการ	พลังงานของแสง UV. ที่มีความยาวคลื่น 253.7 nm
12 นิ้ว	8 วัตต์	1.3 วัตต์
18 นิ้ว	18 วัตต์	5.8 วัตต์
36 นิ้ว	39 วัตต์	14.6 วัตต์
48 นิ้ว	110 วัตต์	51.5 วัตต์

ตารางที่ 2.3 แสดงรายละเอียดของหลอดยูวี

2.3.3 หน่วยที่ใช้ในการวัดปริมาณ (Dosage) ของแสงอุลตราไวโอเลตที่ใช้กับน้ำ

ในขณะที่ปริมาณการใช้สารเคมีต่าง ๆ (Chemical dosage-) วัดหรือแสดงได้ด้วยน้ำหนัก เช่น ต้องใช้น้ำส้ม 50 มก./ล. หรือ 230 กก./วัน เป็นต้น ปริมาณการใช้แสงอุลตราไวโอเลต (UV. Dosage) จะวัดได้ด้วย หน่วย ไมโครวัตต์ - วินาที./ตร.ซม. ($\mu\text{W} \cdot \text{sec}/\text{cm}^2$) ซึ่งเกิดจากผลคูณระหว่างความเข้มของแสงใน หนึ่ง หน่วยพื้นที่ หน่วย ไมโครวัตต์ /ตร.ซม. กับเวลาสัมผัสระหว่างแสงกับน้ำ หน่วยวินาที การวัดปริมาณแสงยูวีอาจใช้ หน่วย Uvirad ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1 ไมโครวัตต์ - วินาที./ตร.ซม. ก็ได้

เชื้อโรคต่าง ๆ มีความต้านทานต่อแสงยูวีได้ไม่เท่ากัน ดังจะแสดงได้จากตารางที่ 2.2 ความต้องการแสงยูวีเพื่อฆ่าเชื้อโรคมีค่าอยู่ในช่วง 3400 - 8000 ไมโครวัตต์ - วินาที./ตร.ซม. อย่างไรก็ตามเพื่อให้มีความแน่ใจในการฆ่าเชื้อโรคด้วยแสงยูวีจึงควรใช้ปริมาณแสงยูวีไม่น้อยกว่า 20,000 ไมโครวัตต์ - วินาที./ตร.ซม. ในการฆ่าเชื้อโรคในน้ำ ในกรณีเช่นนี้หลอดไฟยูวีควรให้ปริมาณแสง

ไม่ต่ำกว่า 30,000 ไมโครวัตต์ - วินาที./ ตร.ซม. ที่ความยาว 253.7 nm. ทั้งนี้เพราะมักมีการสูญเสียแสงยูวีบางส่วนเกิดขึ้นเสมอ

ชนิดของเชื้อโรค	โรคที่เกิด	ปริมาณแสง UV.
Salamonella	Thyphoid fever	4100
Salamonella paratyphi	Enteric fever	6100
Shigella flexneri	Dysentery	3400
Vibro comma	Cholera	6500
Leptospira spp	Infectious jaundice	6000
Poliovirus	Poliomyelitis	6000
Unidentified	Infectious hepatitis	8000

ตารางที่ 2.4 ปริมาณแสงยูวี (UV. Dosage) ที่ใช้ในการฆ่าเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ

2.3.4 คุณสมบัติที่ต้องการของเครื่องฆ่าเชื้อโรคในน้ำด้วยแสงยูวี

1. แสงยูวีควรมีความยาวคลื่น 253.7 nm. และมีความเข้มไม่น้อยกว่า 16,000 uW - sec / cm² ที่ตำแหน่งต่าง ๆ ภายในห้องฆ่าเชื้อโรค
2. น้ำที่จะให้แสงส่องผ่านเข้าไปฆ่าเชื้อโรคต้องไม่ลึกกว่า 7.5 ซม.
3. ตัวหลอดไฟยูวี ควรสร้างขึ้นจาก Quartz หรือแก้วที่มีเนื้อซิลิกาสูง ทั้งนี้เพื่อให้มีการดูดกลืน แสงยูวีเกิดขึ้นน้อยที่สุดนอกจากนี้ อุณหภูมิทำงานของหลอดแสงยูวีควรสูงประมาณ 105 °F
4. ก่อนใช้เครื่องยูวี ต้องอุ่นเครื่องประมาณ 2 นาที ดังนั้น จึงต้องมีอุปกรณ์หน่วยเวลามีให้น้ำไหลเข้าเครื่องในระหว่างเวลาอุ่นเครื่อง ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีการผลิตน้ำที่ยังไม่ได้ฆ่าเชื้อโรคผ่านออกจากเครื่องยูวี ในระหว่างที่เครื่องยังไม่ทำงาน
5. ต้องมีอุปกรณ์ควบคุมอัตราไหลของน้ำที่ผ่านเข้าเครื่องมิให้สูงเกินกว่าอัตราที่เหมาะสม โดยมาตรฐานจะมีค่าอยู่ที่ 1 ลบ.ม./นาที
6. ในกรณีที่มีเหตุขัดข้อง(ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ) ทำให้เครื่องยูวีไม่ทำงานต้องมีวาล์วอัตโนมัติสำหรับควบคุมมิให้น้ำที่ยังไม่ฆ่าเชื้อ ไหลเข้าไปในระบบน้ำดื่ม
7. ควรมีระบบสัญญาณเตือนให้รู้ถึงความผิดปกติของเครื่องฆ่าเชื้อโรค
8. วัสดุที่ใช้สร้างเครื่องยูวี ต้องไม่ทำให้น้ำเป็นพิษทั้งทางตรงและทางอ้อม

9. เครื่องยิวีต้องไม่ทำให้ผู้ใช้ได้รับอันตราย เนื่องจากการสัมผัสกับแสงยิวีมากเกินไปหรือเนื่องจากไฟฟ้าลัดวงจร หรือ อื่น ๆ

2.3.5 ขีดจำกัดและข้อดีของการให้แสงยิวีในการฆ่าเชื้อโรค

แสงยิวีฆ่าเชื้อโรคในน้ำได้ก็ต่อเมื่อมันเห็นเชื้อโรค ดังนั้นน้ำต้องปราศจากความขุ่นหรือสี ความขุ่นหรือสิ่งสกปรกสามารถเกาะจับอยู่บนหลอดแสงยิวี และ ทำให้แสงยิวีไม่สามารถส่องผ่านได้ตลอดความลึก สาเหตุอย่างหนึ่งในอดีต ที่ทำให้การฆ่าเชื้อโรคด้วยแสงยิวีไม่ได้รับความนิยม คือ จำแนก ไม่ได้ถึงสาเหตุของความล้มเหลวของแสงยิวีแต่ในปัจจุบันเราสามารถวัดระดับความเข้มข้นของแสงได้ทำให้สามารถทราบถึงสาเหตุของความผิดปกติของแสงยิวี และแก้ไขข้อบกพร่องได้

2.4 ทฤษฎีและสมการพื้นฐานการพาความร้อน

2.4.1 การพาความร้อน

การพาความร้อน คือ การถ่ายเทความร้อนระหว่างของไหลและผิวของแข็ง โดยการพาความร้อนแบ่งออกได้ เป็น 2 แบบ คือ

การพาความร้อนตามธรรมชาติ (Natural Convection)

การพาความร้อนตามธรรมชาติ เกิดขึ้นเมื่อของแข็งอยู่ในของไหลซึ่งไม่เคลื่อนที่โดยกลไกภายนอกในกรณีนี้ถ้าของแข็งมีอุณหภูมิมากกว่าของไหลความร้อนจะเริ่มถ่ายเทจากผิวของของแข็งไปสู่ของไหลที่บริเวณใกล้เคียง โดยการนำความร้อน (Conduction) เมื่อของไหล บริเวณใกล้เคียงกับของแข็งมีอุณหภูมิสูงขึ้นจะมีความหนาแน่นต่ำลง และ เคลื่อนที่ของไหลในกรณีนี้เกิดขึ้นจากความแตกต่างของความหนาแน่นของความหนาแน่นของของไหล

การพาความร้อนแบบบังคับ (Force Convection)

การพาความร้อน โดยบังคับซึ่งเกิดขึ้นเมื่อของไหลมีความเร็วอยู่แล้วโดยกลไกภายนอกเช่น พัดลมหรือสูบน้ำ เมื่อของไหลมีความเร็วเราจะต้องทราบกลไกในการเคลื่อนที่ของของไหลก่อน โดยปกติเราจะแบ่งการไหลของของไหลเป็น 2 แบบ คือ การไหลแบบราบเรียบ (Laminar flow) และการไหลแบบปั่นป่วน (Turbulent flow) ในการไหลแบบราบเรียบซึ่งของไหลไหลเป็นชั้น ๆ โดยการนำผ่านชั้นของของไหล ในกรณีของการไหลแบบปั่นป่วนซึ่งของไหลเคลื่อนที่อย่างไม่เป็นระเบียบ มีการเคลื่อนที่ตั้งฉากกับทิศทางการไหลของของไหลด้วยการเคลื่อนที่นำความร้อนไปยังที่อื่น ดังนั้น ยิ่งการไหลแบบอลวนมากเท่าใด การเคลื่อนที่ของความร้อนจะยิ่งมากยิ่งขึ้น

เนื่องจากการเคลื่อนที่ของความร้อนในการพาความร้อนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเคลื่อนที่ของของไหลดังนั้นก่อนที่จะศึกษาผลของการถ่ายเทความร้อน โดยการพาความร้อน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับกลไกของการเคลื่อนที่ของของไหล ในบริเวณที่เกิดการถ่ายเทความร้อนเสียก่อนจะต้องรู้ว่าการเคลื่อนที่ของของไหล นั้นเป็นแบบราบเรียบหรือแบบปั่นป่วนและจะต้องรู้ถึงความเร็วและอุณหภูมิของของไหลเปลี่ยนแปลงอย่างไรบริเวณที่เกิดการพาความร้อน

อัตราการถ่ายเทความร้อน โดยการพาความร้อนคำนวณได้จากสมการ

$$q = h(T_h - T_c) \quad (2.1)$$

โดยที่สมการนี้เป็นสมการที่ใช้สำหรับคำนวณอัตราการถ่ายเทความร้อนโดยการพาในกรณีทั่ว ๆ ไป

$$q = \text{อัตราการถ่ายเทความร้อน} \quad (\text{W/m}^2)$$

$$h = \text{สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน} \quad (\text{W}/(\text{m}^2 \cdot ^\circ\text{C}))$$

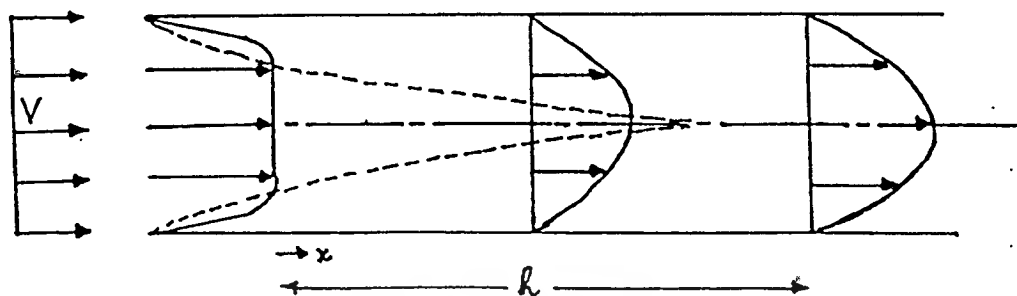
$$T_h = \text{อุณหภูมิของของไหลที่อุณหภูมิสูง} \quad (^\circ\text{C})$$

$$T_c = \text{อุณหภูมิของของไหลที่อุณหภูมิต่ำ} \quad (^\circ\text{C})$$

ถ้ารู้ค่าของ h จะคำนวณอัตราการถ่ายเทความร้อนได้ จะเห็นว่ามีปริมาณต่าง ๆ มากมายที่มีอิทธิพลต่อการพาความร้อน เช่น ลักษณะการวางตัวของพื้นผิว ความเร็วของของไหล , ความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่าง พื้นผิวและของไหล เพราะปริมาณนี้จะทำให้เกิดการหมุนเวียนของของไหลขึ้น คุณสมบัติความร้อนจำเพาะ (C_p) เป็นต้น การที่คำนวณอัตราการถ่ายเทความร้อนได้ เราจะต้องรู้ปริมาณที่กล่าวมาแล้วมีอิทธิพลอย่างไรกับ h (สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน) จึงเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน การหาสมการทั่ว ๆ ไปมาใช้คำนวณหาค่า h ให้ใช้ได้ทุกกรณีนั้นยังไม่มีใช้ในตอนนี้ มีเพียงแต่ใช้ได้บางกรณีเท่านั้น

2.4.2 การพาความร้อนแบบบังคับสำหรับการไหลในท่อ

การไหลภายในท่อ มีข้อแตกต่างจากการไหลภายนอก คือ การไหล ภายในท่อมักมีขอบเขตจำกัดโดยที่ความหนาของบาวเดอรรี่ เลเยอร์ (Boundary layer) ไม่สามารถเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ได้ เพราะว่าเมื่อไหลไปได้ระยะหนึ่งบาวเดอรรี่ เลเยอร์ (Boundary layer) ก็จะก่อตัวเต็มพื้นที่หน้าตัดของท่อ จึงไม่สามารถขยายออกไปได้อีกรูปร่างของความเร็วจะมีลักษณะชัดเจนแน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงอีก ต่อไป ซึ่งการไหลเช่นนี้เรียกว่า การไหลที่ปรับตัวเต็มที่แล้ว (Fully developing flow) ส่วนการไหลก่อนหน้านี้นี้เรียกว่าการไหลที่กำลังปรับตัว (Developing flow) และเรียกช่วงระยะของการไหลแบบนี้ว่า ช่วงทางเข้าของของไหล (Hydrodynamic entrance region)

รูปที่ 2.3 การก่อตัวของบาวร์คาร์ เลเยอร์ ของการไหลแบบลามินาร์ในท่อกลม

การพิจารณาว่าการไหลเป็นแบบราบเรียบ (Laminar) หรือแบบปั่นป่วน (Turbulent) เท่านั้นจะต้องพิจารณาที่ค่าเรโนลด์นัมเบอร์ (Reynold number) ดังนั้นจึงต้องคำนวณหา เรโนลด์-นัมเบอร์ ซึ่งคำนวณได้จาก

$$Re = (\rho V D) / \mu \quad (2.2)$$

ρ = ความหนาแน่นของของไหล (kg / m³)

V = ความเร็วของของไหล (m / s)

D = เส้นผ่าศูนย์กลางของท่อ (m)

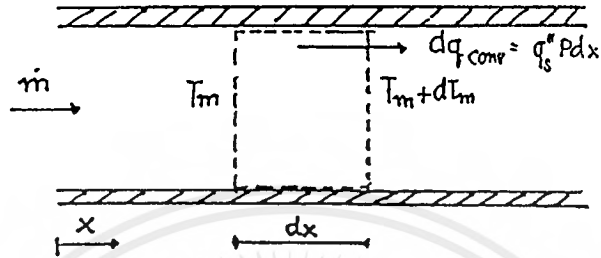
μ = ความหนืดของของไหล (kg / (m.s))

เรโนลด์นัมเบอร์ (Reynold Number) วิกฤติ สำหรับช่วงการเปลี่ยนแปลงของของไหลจากแบบราบเรียบ (Laminar) เป็นแบบปั่นป่วน (Turbulent) เริ่มต้นจาก

$$Re = 2300$$

2.4.3 การสมดุลย์ของพลังงาน (Energy balance)

การพิจารณาการไหลในท่อตามรูปที่ 2.4 ของของไหลด้วยอัตรามวลคงที่ และมีการพาความร้อนเกิดขึ้นผิวภายในโดยทั่วไปการเปลี่ยนแปลงพลังงานจลน์และพลังงานศักย์ของของไหลรวมทั้งการนำความร้อนในทิศทางแนวแกนจะไม่นำมาคิด ดังนั้นจึงไม่มีงานเพลลา ซึ่งการกระทำโดยของไหลขณะไหลผ่านท่อแล้วจะมีเพียงอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพลังงานความร้อนและงานจากการไหลเท่านั้น

รูปที่ 2.4 ปริมาตรควบคุมสำหรับการไหลภายในท่อ

จากสมดุลพลังงาน จะได้สมการสำหรับท่อทั่วไปคือ

$$Q_{conv} = m c_p (T_{mo} - T_{mi}) \quad (2.3)$$

T_{mo} = อุณหภูมิเฉลี่ยของของไหลทั่วพื้นที่หน้าตัดของขาออก

T_{mi} = อุณหภูมิเฉลี่ยของของไหลทั่วพื้นที่หน้าตัดของขาเข้า

2.4.4 การไหลแบบปั่นป่วน ในท่อกลม

ดิตตัส - โบลเตอร์ (Dittus - Boelter) ได้เสนอสมการซึ่งใช้ได้ในช่วง

$$0.7 \leq Pr \leq 160$$

$$Re \geq 10000$$

$$L/D \geq 10$$

$$\text{คือ } Nu = 0.023 Re^{0.8} Pr^n \quad (2.4)$$

$n = 0.4$ เมื่อระบบเป็นขบวนการรับความร้อน

$n = 0.3$ เมื่อระบบเป็นขบวนการคายความร้อน

2.4.5 สมการแบบเอมไพริคัลสำหรับคำนวณสัมประสิทธิ์การพาความร้อนสำหรับการพาตามธรรมชาติ

สมการสำหรับคำนวณหาสัมประสิทธิ์ การพาความร้อนระหว่างวัตถุและของไหลที่เราจะใช้คำนวณหาค่าของสัมประสิทธิ์การพาความร้อน และของไหลทุกชนิดในที่นี้เราจะนำสมการของมอแกน (Morgan) ซึ่งใช้ในช่วง $10^{-10} < Ra_D < 10^{12}$

$$Nu = hD / k = CRa_D^n \quad (2.5)$$

2.4.6 ความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิของของไหลเชิงลอการิทึม

(Logarithmic Mean Temperature Different), LMTD

จะเห็นได้ว่าของไหลในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของตัวเองขณะที่ไหล ดังนั้นการหาความแตกต่างของอุณหภูมิโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) มาทดแทนจึงให้ผลคลาดเคลื่อนจากความจริงมาก เราจึงจำเป็นต้องศึกษาวิธีการคำนวณค่าความแตกต่างของอุณหภูมิของไหลที่ถูกต้อง

โดยที่ LMTD (Logarithmic mean temperature difference) คือ ความแตกต่างของอุณหภูมิโดยเฉลี่ยที่ถูกต้อง

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบทำความเย็น

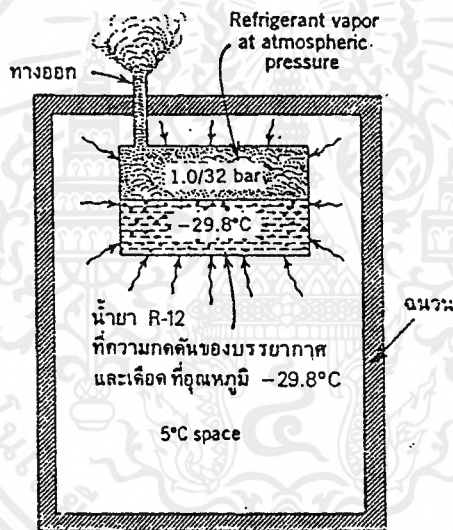
2.5.1 หลักการทำความเย็นเบื้องต้น

2.5.1.1 การกลายเป็นไอของของเหลว

ตามรูป 2.5 ภาชนะใหญ่คงตัวมีฉนวนหุ้มอยู่ภาชนะเล็กวางอยู่ในภาชนะใหญ่บรรจุของเหลว R-12 และมีปลายเปิดสู่บรรยากาศภายนอกสารความเย็นเหลว R-12 อยู่ภายใต้ความกดดันของบรรยากาศ (101.325 kpa หรือ 1.03 kg/cm) และ อุณหภูมิอิ่มตัวของสารความเย็นเหลว R-12 ที่มีความสัมพันธ์กับความดันนี้มีค่าประมาณ -29.8°C ดังนั้นของเหลว R-12 กลายเป็นไอที่อุณหภูมิ 5°C ความร้อนแฝงของการกลายเป็นไอของ R-12 มีค่าเท่ากับ 174 kJ/kg (133.57 kcal/kg) เพราะว่าอุณหภูมิของของเหลวคงที่ในระหว่างกระบวนการกลายเป็นไอ การทำความเย็นจะดำเนินต่อไป จนกระทั่งของเหลวกลายเป็นไอหมด ภาชนะที่แสดงไว้ในรูป 2.5 ซึ่งของเหลวได้กลายเป็นไอ และความร้อนได้ถูกดูดเอาไว้โดยภาชนะเล็กจากพื้นที่ที่ต้องการทำให้เย็น เรียกว่า อีแวปอเรเตอร์ (Evaporator) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอันหนึ่งของระบบทำความเย็นชนิดอัดไอ

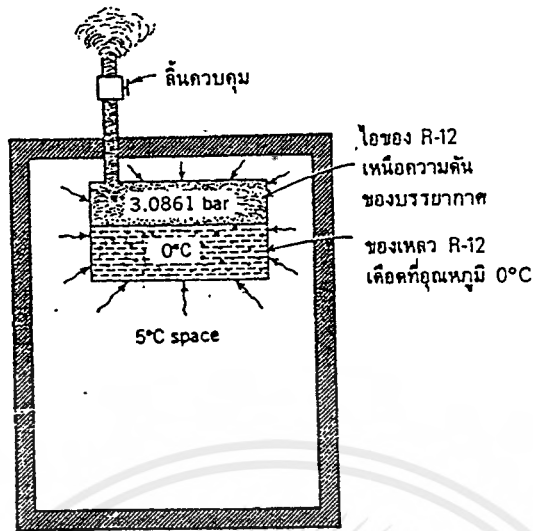
2.5.1.2 การควบคุมอุณหภูมิของการกลายเป็นไอ

อุณหภูมิของการกลายเป็นไอของของเหลวจะขึ้นอยู่กับความดัน เพราะฉะนั้น อุณหภูมิของการกลายเป็นไอของ ของเหลวจะเกิดขึ้นที่ความดันใดความดันหนึ่งตามรูปที่ 2.6 ความดันในอีแวปอเรเตอร์เท่ากับ 308.56 kPa โดยการควบคุมลิ้น ซึ่งจะยอมให้ไอผ่านออกไปได้ในอัตราที่จะทำให้ความดัน ภายในอีแวปอเรเตอร์คงที่

รูปที่ 2.5 สารความเย็น R-12 เหลวกลายเป็นไอในความกดดันของบรรยากาศ จุดความร้อนบริเวณรอบ ๆ ต่ำลงถึง 5°C และ ออกทางรูระบาย

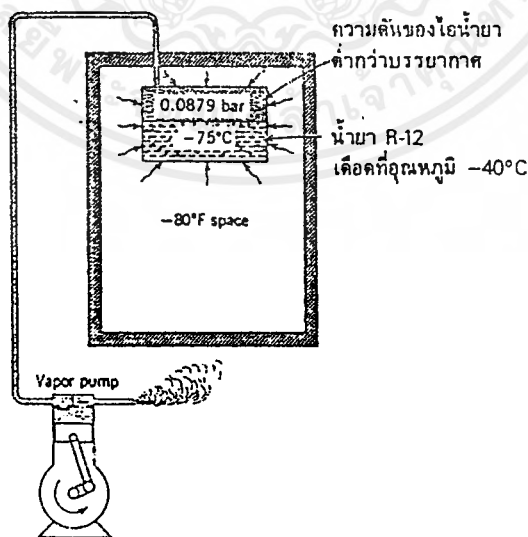
ถ้าปิดลิ้นควบคุมความดันจะเพิ่มขึ้น ดังนั้นอุณหภูมิอิ่มตัวของของเหลวในภาชนะเล็กจะเท่ากับอุณหภูมิของที่ว่างในภาชนะใหญ่ คือ 5°C

รูปที่ 2.6 อุณหภูมิการเดือดของสารความเย็นเหลวในอีแวปอเรเตอร์ โดยการควบคุมความดันเหนือของเหลวด้วย Throttling valve ตรงทางออก

2.5.1.3 การกลายเป็นไอภายใต้ความกดดันของบรรยากาศ

ตามรูปที่ 2.7 ไอของ R-12 จะถูกบีบออกจากภาชนะเล็กและอัดตัวก่อนจะปล่อยออกสู่บรรยากาศอุณหภูมิของไอฟร็อน 12 (R-12) ที่บีบอัดสามารถที่จะควบคุมให้อยู่ที่ความดันใดความดันหนึ่งที่ต่ำกว่าบรรยากาศ เพื่อให้อัตราการกลายเป็นไอเหมาะสมกับสมรรถนะของบีมในการอัดไอ และปล่อยสู่บรรยากาศ

รูปที่ 2.7 ความดันของสารความเย็นในอีแวปอเรเตอร์ลดลงต่ำกว่าความดันบรรยากาศโดยใช้บีม

จุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

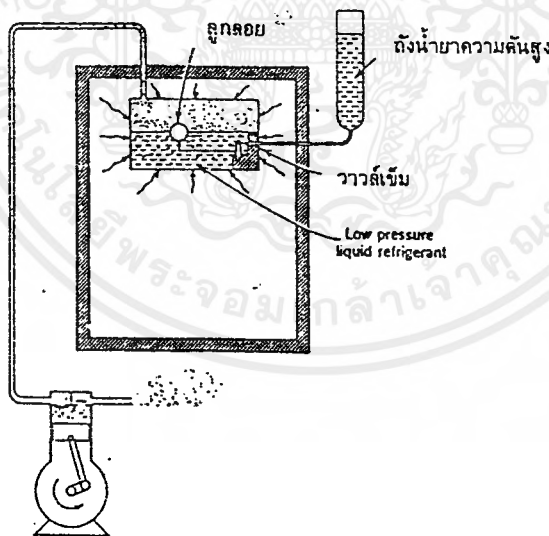

2.5.1.4 การรักษามวลของสารความเย็นในอีแวปอเรเตอร์ให้คงที่

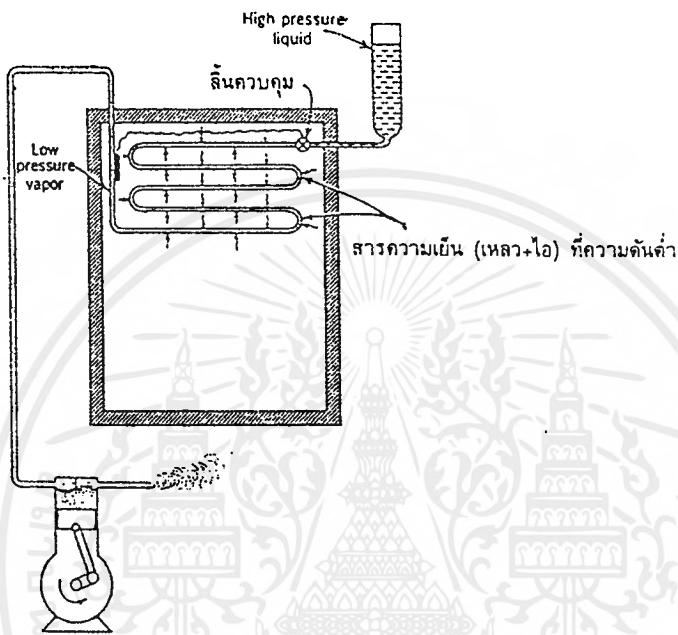
ในกรณีที่ได้กล่าวมาแล้วสารความเย็นที่กลายเป็นไอและปล่อยออกสู่ภายนอกแต่ไม่มีการเดินสารความเย็นลงไปเพื่อให้การเป็นไอเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตามรูปที่ 2.8 เป็นวิธีหนึ่งที่จะรักษาให้ระดับของสารความเย็นเหลวคงที่โดยการใช้ลูกลอยและ วาล์วเข็ม ดังนั้นอัตราการไหลของสารความเย็นเหลวจะเท่ากับ อัตราของสารความเย็นที่กลายเป็นไอ และ ป้อนออกไปภายนอกถึงบรรจุสารความเย็น มีความดันสูงจะดันสารความเย็นไหลเข้าไปใน อีแวปอเรเตอร์โดยผ่านทางวาล์วเข็ม

อีแวปอเรเตอร์ที่แสดงในรูปที่ 2.8 ภาชนะใบเล็กสามารถที่จะเปลี่ยนเป็นห้องคอยอยู่ในภาชนะใหญ่ดังรูปที่ 2.9 การกลายเป็นไอของสารความเย็นจะเกิดภายในห้องและจะกลายเป็นไอหมดตรงปลายท่อ และไอของสารความเย็นอาจจะกลายเป็นไอร้อนขวยดิ่ง สารความเย็นที่เข้ามาในห้องควบคุมโดยลิ้นควบคุม ซึ่งมี Thermostat เป็นตัวควบคุมอุณหภูมิของสารความเย็นซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการปิดเปิดของลิ้นควบคุม ความดันของสารความเย็นลดลงขณะที่ผ่านวาล์วเข็ม (Needle valve)

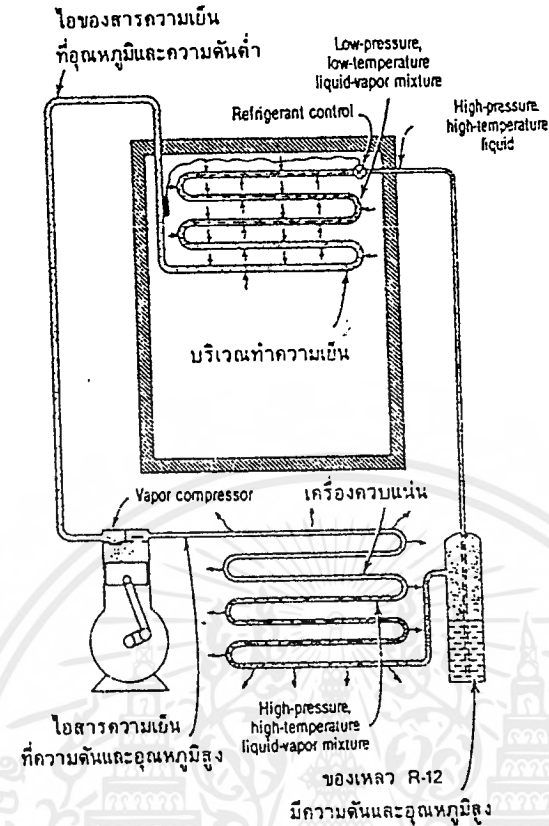
รูปที่ 2.8 การควบคุมระดับของสารความเย็นเหลวในอีแวปอเรเตอร์ด้วยวาล์วลูกลอย (Float valve)

รูปที่ 2.9 ขดท่ออีแวปอเรเตอร์พร้อมด้วย Thermostatic expansion valve เป็นตัวควบคุมความเย็น

2.5.1.5 การเก็บสารทำความเย็นหลังจากอัดตัวจากเครื่องอัด

มันเป็นการไม่ประหยัดเลย ที่ไอของสารทำความเย็นที่ปั๊มคูดออกมาและปล่อยทิ้งไปกับบรรยากาศภายนอก ทั้งๆที่ไอของสารทำความเย็นควรจะเก็บรักษาและนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเก็บไอของสารทำความเย็นที่ออกมาจากปั๊มโดยผ่านเครื่องมือชนิดหนึ่งที่เรียกว่า เครื่องควบแน่น ซึ่งเครื่องควบแน่นนี้จะทำให้ไอของสารทำความเย็นกลายเป็นของเหลวและนำกลับเข้าไปใช้ในอีแวปอเรเตอร์ โดยผ่านทางลิ้นควบคุมดังรูป ที่ 2.10

รูปที่ 2.10 การเก็บและการควบแน่นไอสารความเย็นหลังจากดูดความร้อนในอีแวปอเรเตอร์และคายความร้อนออกในเครื่องควบแน่น

ก่อนการอัดตัวอุณหภูมินั้น ตัวของสารความเย็นจะกลายเป็นไอ ที่อุณหภูมิต่ำและความดันต่ำของอีแวปอเรเตอร์ซึ่งมีค่าต่ำในระหว่าง การอัดตัวความดันของไอสารความเย็นจะเพิ่มขึ้นถึงจุดซึ่งสัมพันธ์กับอุณหภูมิอิ่มตัว ที่สูงกว่าอุณหภูมิของตัวกลางหล่อเย็น ในเวลาเดียวกันงานกลที่ใช้ในการอัดไอของสารความเย็นให้มีความดันสูงขึ้นพลังงานภายในของไอสารความเย็นที่เพิ่มขึ้นจะทำกับอุณหภูมิของไอสารความเย็นที่เพิ่มขึ้น

ภายหลังการอัดตัวไอของสารความเย็นที่มีความดันและอุณหภูมิสูงจะเข้าไปในเครื่องควบแน่น ความร้อนจะคายออกให้กับตัวกลางหล่อเย็น โดยปกติจะเป็น อากาศ หรือ น้ำ ไอของสารความเย็นจะควบแน่นเป็นของเหลว ที่อุณหภูมิต่ำภายใต้ความดันในเครื่องควบแน่น สารความเย็นที่ควบแน่นเป็นของเหลวจะผ่านเครื่องควบแน่น และไหลเข้าไปในถังเก็บสารความเย็น เพื่อไหลผ่านลิ้นควบคุมเข้าไปในอีแวปอเรเตอร์ จะเห็นได้ว่าสารความเย็นซึ่งเป็นของไหลทำงานจะเป็นตัวพาความร้อนจากพื้นที่ทำความเย็นซึ่งอยู่ภายนอก ของไหลทำงานจะดูดความร้อนจากพื้นที่ทำความเย็นในอีแวปอเรเตอร์และนำไปคายให้กับตัวกลางหล่อเย็นในเครื่องควบแน่น

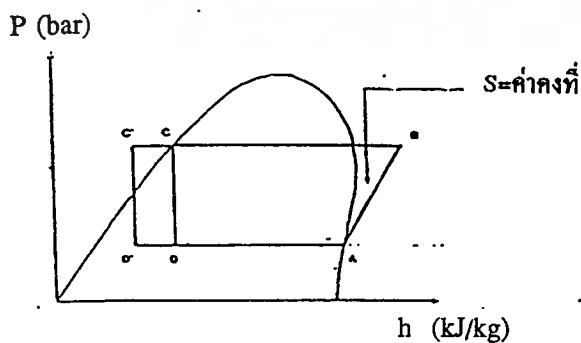
2.5.2 วัฏจักรจริงของระบบทำความเย็น (Actual Refrigerating Cycle)

ในทางทฤษฎีนั้นเราไม่ได้คำนึงถึงในการสูญเสีย เช่น ความดันตกต่ำตามความยาวท่อข้อต่อต่างๆ ความสูญเสียที่เกิดขึ้นภายในแผงแลกเปลี่ยนความร้อน ผลที่ต่างไปจากวัฏจักรทำความเย็นในแนวทางอุดมคติ ในวัฏจักรจริงมีหลายสิ่ง เหตุผลเนื่องจากการที่ตั้งสมมติฐานในการวิเคราะห์ที่วัฏจักรทำความเย็นในแนวอุดมคติไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ หรือทำได้ยากในทางปฏิบัติของวัฏจักรจริงได้แก่

1. ผลกระทบเนื่องจากสารทำความเย็นมีการเปลี่ยนสถานะเป็นของเหลวอัดตัว (Subcool liquid)
  2. ผลกระทบเนื่องจากสารทำความเย็นเปลี่ยนที่ภาวะเป็นไอคง (Superheat vapor)
  3. ผลกระทบเนื่องจากความดันต่ำ (Pressure drop) ของสารทำความเย็นภายในระบบท่อและข้อต่อต่างๆ และที่ผ่านอีแวปอเรเตอร์ และ คอนเดนเซอร์
  4. ผลกระทบจากการทำงานของคอมเพรสเซอร์ (Compressor) ซึ่งไม่ได้ทำงาน ตามกระบวนการไอเซนโทรปิก (Isentropic process)
- นอกจากนี้ยังมีผลกระทบเนื่องจากตัวแปรอื่นๆ อีก เช่น การไหลของสารทำความเย็นเป็นต้น

2.5.2.1 ผลกระทบเนื่องจากสารทำความเย็นเปลี่ยนสถานะเป็นของเหลวอัดตัว (Subcoolliquid)

เมื่อสารทำความเย็นผ่านคอนเดนเซอร์ (Condenser) อาจเปลี่ยนสถานะเป็นของเหลวอิ่มตัว (Saturated liquid)

รูปที่ 2.11 p-h ไคอะแกรมเปรียบเทียบวัฏจักรที่เป็นของเหลวอัดตัวกับวัฏจักรในอุดมคติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

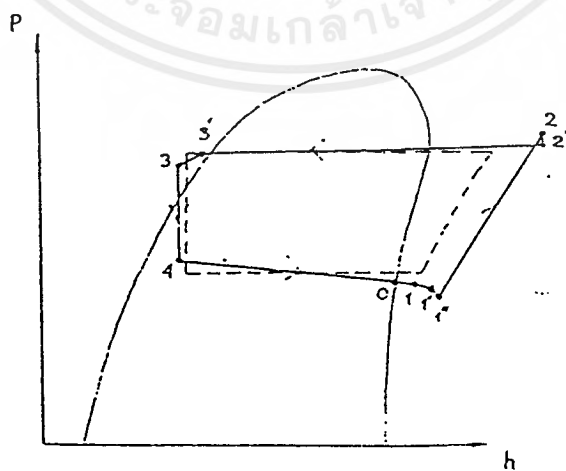

ผลกระทบมีดังนี้

1. จาก $p-h$ ไดอะแกรม (h_b-h_c)>(h_b-h_c) หมายความว่าต้องใส่งานเข้าคอมเพรสเซอร์มากกว่าตอนดูดสารทำความเย็น
2. ที่อุณหภูมิของการกลายเป็นไอของสารทำความเย็นเดียวกันอุณหภูมิของสารทำความเย็นที่ออกจากคอมเพรสเซอร์ ในวัฏจักรจริงสูงกว่าซึ่งมีผลต่อวัตถุและการสึกหรอของอุปกรณ์ในระบบทำความเย็น
3. ปริมาณความร้อนที่ต้องระบายออกจากระบบมากกว่าวัฏจักรอุดมคติ และพลังงานที่ใส่เข้ามาในคอมเพรสเซอร์ เพิ่มขึ้นการที่ต้องดึงความร้อนออกจากระบบให้สูงต้องอาศัยระบบที่ระบายความร้อนได้ดีทำให้มีคอมเพรสเซอร์ ขนาดใหญ่และใช้สารหล่อเย็นปริมาณสูง
4. จาก $p-h$ ไดอะแกรมที่สมมติให้ความดันจากตอนที่เปลี่ยนเป็นไอคงเป็นแบบความดันคงที่ค่าปริมาณจำเพาะของสารทำความเย็นจะเปลี่ยนไป นั่นคือ ค่าปริมาตรจำเพาะของสารทำความเย็นที่สภาวะไออิ่มตัว ที่ความดันเดียวกันให้ต้องใส่พลังงานให้กับคอมเพรสเซอร์ ที่ใช้ในการอัดไอเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองพลังงาน
5. นอกจาก 4 ข้อที่กล่าวมา ผลกระทบที่สำคัญคือ จะลดลงประสิทธิภาพการทำความเย็น

2.5.2.3 ผลกระทบเนื่องจากความดันสูญเสียที่เกิดจากการไหลของสารทำความเย็น

ผลจากความฝืด (Friction) ทั้งภายในตัวของไหล (Refrigeration) และภายนอก (ที่ผิวของสารทำความเย็นบริเวณที่สัมผัสกับท่อ) จากประสบการณ์ สารทำความเย็นจะมีการเกิดความดัน

รูปที่ 2.13 $p-h$ ไดอะแกรม ที่แสดงความดันตกค่าในวัฏจักรทำความเย็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูญเสียในขณะที่ไหลผ่านอุปกรณ์ท่อ, ข้อต่อต่างๆ อีแวปอเรเตอร์, คอนเดนเซอร์และขณะที่สารทำความเย็นถูกอัดภายในคอมเพรสเซอร์ เมื่อพิจารณา $p-h$ ไดอะแกรมของวัฏจักรจริงที่ได้คำนึงถึงความดันสูญเสีย ที่เกิดจากความเสียดทานเพียงอย่างเดียวจะไม่รวมถึงผลอันเกิดจากการที่สารทำความเย็นเปลี่ยนสถานะเป็นไอคง หรือของเหลวอัดตัวแผนภูมิที่ได้จะมีลักษณะคล้ายกับวัฏจักรเบื้องต้น

จาก 4-0 แสดงถึงการกลายเป็นไออิมตัวของสารทำความเย็น เมื่อมีการถ่ายเทความร้อนผ่านเข้ามายัง อีแวปอเรเตอร์ความดันตกต่ำของชุดท้ออีแวปอเรเตอร์

จาก 0-1 เป็นความดันตกต่ำ ขณะที่สารทำความเย็นไหลผ่านมายังเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน (Heat exchanger) เพื่อถ่ายเทความร้อนจาก 3'-3 ทำให้สารทำความเย็นซึ่งอยู่ในสถานะไออิมตัว 0 กลายเป็นไอคง 1 (Superheat vapor)

จาก 1-1' เป็นความดันที่ตกในท่อดูดซึ่งมีอยู่ระหว่างอีแวปอเรเตอร์และ คอมเพรสเซอร์ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสีย คือ เมื่อความดันตกต่ำมากๆ (เนื่องจากมีท่อดูดที่ยาวมาก) ปริมาตรจำเพาะของสารทำความเย็นจะมากขึ้นด้วยนั่นก็หมายความว่าสารทำความเย็นมีมวลต่อปริมาตรน้อยลงเมื่อต้องให้ระบบสามารถทำความเย็นได้คงเดิมจึงจำเป็นต้องใช้คอมเพรสเซอร์ ใหญ่ขึ้นหรือคอมเพรสเซอร์ เดิมทำงานรอบจัดขึ้น อีกทั้งต้องการกำลังอัดเพิ่มขึ้นอีกด้วย ดังนั้นจึงควรให้ความกดดันตกต่ำเกิดขึ้นน้อยที่สุด

จาก 1'-1'' แสดงถึงความกดดันตกต่ำ ขณะที่สารทำความเย็นไหลผ่านวาล์วทางท่อดูดของคอมเพรสเซอร์ ซึ่งทำให้เกิดผลเช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

จาก 1''-2 เป็นการอัดสารทำความเย็นด้วยคอมเพรสเซอร์ ผ่านวาล์วทางท่อปล่อย ซึ่งความดันจะสูงกว่าความกดดันของการกลั่นตัวเล็กน้อยทั้งนี้เพื่อเอาชนะแรงสปริงของวาล์วทางท่อปล่อย

จาก 2 - 2' เป็นความกดดันตกต่ำเมื่อสารทำความเย็นไหลผ่านวาล์วทางท่อทางปล่อยเข้าสู่ วาล์วทางท่อปล่อย (Discharge line) ไปยังคอมเพรสเซอร์ จาก 2'-3' เป็นความกดดันตกต่ำภายในคอนเดนเซอร์ ขณะที่มีการถ่ายเทความร้อนออกสู่ระบบทำความเย็น

จาก 3'-3 อาจเป็นไปได้ที่เกิดความดันตกต่ำขึ้นใน ถังพักน้ำยาเหลว (Receiver tank) หรือในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน ซึ่งมีการถ่ายเทความร้อนจนสารทำความเย็นอยู่ในสถานะของเหลวอิมตัว (Subcool liquid) แล้วความกดดันตกต่ำนี้จะทำให้ของเหลวอิมตัว ส่วนหนึ่งกลายเป็นไอทันที ดังจุดที่ 3 ใน $p-h$ ไดอะแกรม

2.5.3 แบ่งส่วนการทำงานจากระบบทำความเย็น

ภายในระบบเครื่องทำความเย็น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ด้านความดันสูงของระบบ และด้านความดันต่ำของระบบ

1 ด้านความดันสูง (High side) ประกอบด้วยทางอัดของคอมเพรสเซอร์ ท่อคายสารจ (Discharge line), และทางเข้าของลิ้นกดความดัน (Expansion valve)

2 ด้านความดันต่ำ (Low side) ประกอบด้วยทางออกของลิ้นกดความดัน (Expansion valve), อีแวปอเรเตอร์ , ท่อซัคชั่น (Suction line) และท่อคูดของคอมเพรสเซอร์ ความดันของน้ำยาด้านความดันต่ำนี้ บางครั้งเรียกว่าความดันทาง อีแวปอเรเตอร์

จะเห็นได้ว่า คอมเพรสเซอร์ และลิ้นกดความดัน เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแบ่งความดันจากระบบเครื่องทำความเย็นออกเป็น 2 ส่วน ดังกล่าว

2.5.4 ระบบทำความเย็นของเครื่องเย็นแบบอัด

ระบบการทำความเย็นแบบอัดที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นระบบที่แพร่หลาย และใช้กันมากในทุกวันนี้ โดยจะแบ่งส่วนประกอบที่สำคัญจากระบบการทำความเย็นออกเป็น 2 ระบบคือ

1.ระบบวงจรสารทำความเย็น

2.ระบบวงจรไฟฟ้า

สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.5.4.1 ระบบวงจรสารทำความเย็น

ระบบวงจรสารทำความเย็น จะประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

- เครื่องอัดหรือตัวคอมเพรสเซอร์
- เครื่องควบแน่น หรือ ตัวคอนเดนเซอร์
- ตัวควบคุมสารทำความเย็น (Refrigerant control)
- ตัวอีแวปอเรเตอร์
- ตัวกรองความชื้นและสิ่งสกปรก (Filter drier)
- สารทำความเย็น (Refrigerant)

สามารถอธิบายได้ตามหัวข้อดังนี้

2.5.4.1.1 เครื่องอัดหรือตัวคอมเพรสเซอร์

คอมเพรสเซอร์ถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบการทำความเย็น มีหน้าที่หลักในการดูดและอัดสารทำความเย็น โดยดูดสารทำความเย็นที่มีสถานะเป็นแก๊สอุณหภูมิต่ำ ความดันต่ำจากอีแวปโปเรเตอร์เข้ามาอัดให้เป็นแก๊ส ที่มีอุณหภูมิสูง ความดันสูงขึ้น แล้วส่งไปยังคอนเดนเซอร์ ขนาดของคอมเพรสเซอร์ที่ใช้กับตู้เย็น หรือตู้แช่จะมีขนาดตั้งแต่ 1/12 จนถึง 1/3 แรงม้า และสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แบบคือ

1. แบบเปิด (Open type)
2. แบบปิด (Close type)

ในโครงการนี้เราจะใช้แบบปิด (Close type) จึงยกมาเพียงแบบปิด

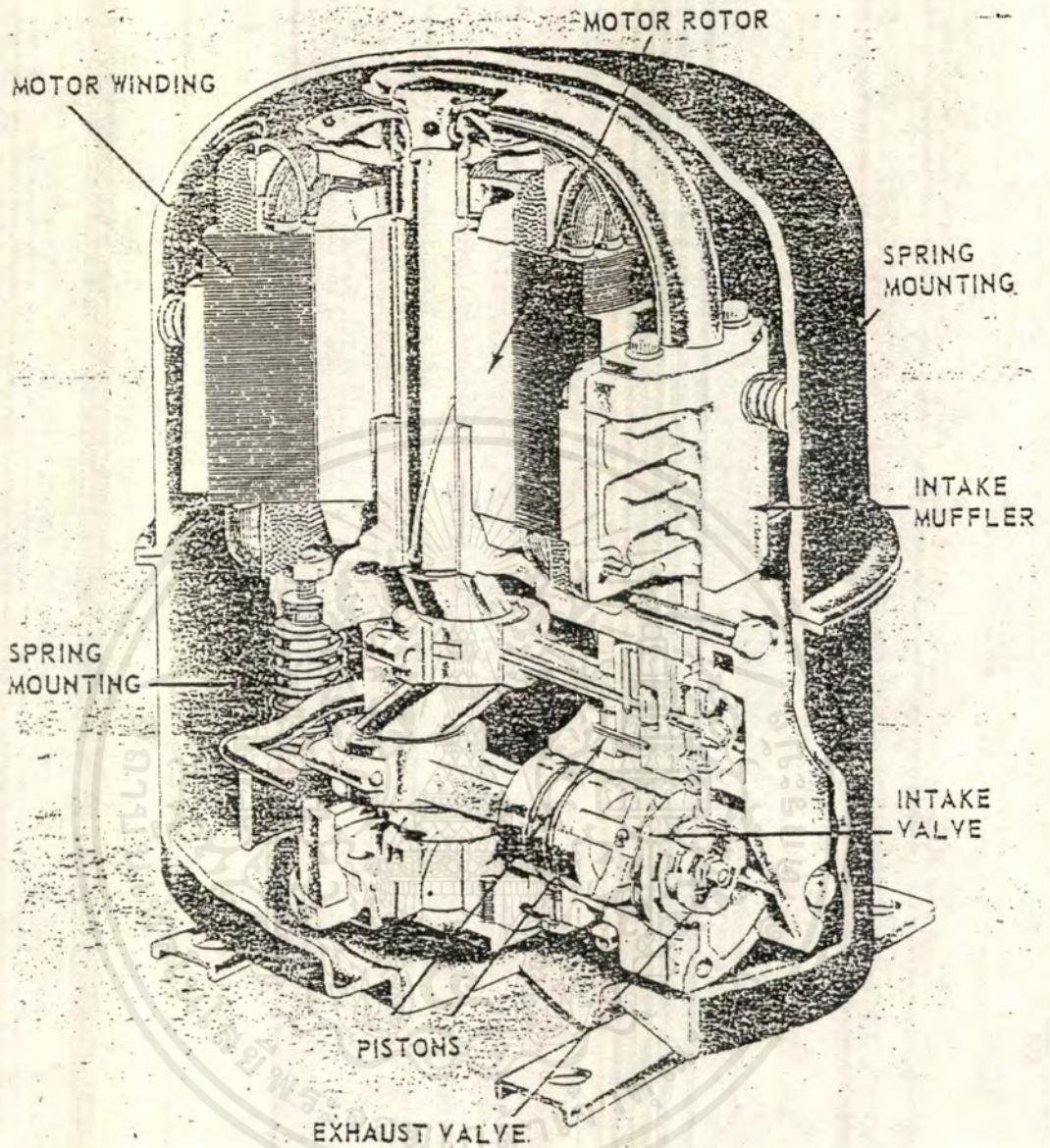
แบบปิด (Close type) เป็นแบบที่ตัวคอมเพรสเซอร์ และตัวมอเตอร์รวมอยู่ในเปลือก (Case) โลหะเดียวกัน คอมเพรสเซอร์แบบนี้จึงมีชื่อเรียกว่า มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ (Motor compressor) แบ่งได้อีก 2 ชนิด คือ

- แบบกึ่งปิดสนิท หรือ แบบเซมิเฮอริเมติก (Semi hermetic) เป็นคอมเพรสเซอร์ที่มีทั้งมอเตอร์และคอมเพรสเซอร์อยู่รวมในเปลือกเดียวกันแต่ไม่ได้เชื่อมปิดหมดจะมีน๊อตสำหรับยึดโครงสร้างต่าง ๆ บังคับปิดหมดแบบนี้สามารถจะเปิดออกเพื่อซ่อมแซมมอเตอร์และคอมเพรสเซอร์ได้

- แบบปิดสนิท หรือ แบบเฮอริเมติก (Hermetic compressor) เป็นแบบที่มีมอเตอร์และคอมเพรสเซอร์อยู่ในตัวเดียวกัน และเชื่อมปิดหมดแต่จะมีท่อไหลออกมา 3 ทาง คือ ทางดูด, ทางอัด และท่อเติมสารทำความเย็นและอีกด้านหนึ่งของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ จะมีขั้วหลัก (Terminal) ที่จะต่อสายไฟจากภายนอกเข้าไปในมอเตอร์ 3 ขั้วหลักคือ ขั้วขดสตาร์ท (S) ขั้วครัน และขั้วคอมมอน (C) (เป็นชนิดที่ใช้ในโครงการนี้)

ท่อทางดูด (Suction line) เป็นท่อที่จะดูดสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สเข้าไปในคอมเพรสเซอร์ แก๊สที่ดูดเข้าไปนี้จะมีแรงดันต่ำ (Low pressure) และจะถูกคอมเพรสเซอร์ (ลูกสูบ) อัดให้มีแรงดันสูง (High pressure) และส่งออกทางท่ออัด (Discharge line)

ท่อเติมสารทำความเย็น เป็นท่ออีกท่อหนึ่งลักษณะเช่นเดียวกับท่อทางดูด และสามารถให้แทนกันได้มีไว้สำหรับเติมสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สเข้าไปในระบบ เพื่อให้ลูกสูบอัดออกทางท่อทางอัดท่อทางอัด (Discharge line) เป็นท่อที่เล็กกว่าท่อดูดและท่อเติมสารทำความเย็น ท่อทางอัดนี้จะต่อมาจากห้องลิ้นทางอัดของคอมเพรสเซอร์ ท่อนี้จะรับแรงดันของแก๊สสูงเพื่อส่งต่อไปยังเครื่องควบแน่นต่อไป

รูปที่ 2.14 คอมเพรสเซอร์แบบปิด สำหรับระบบเครื่องเย็นและเครื่องปรับอากาศ

2.5.4.1.2 การระบายความร้อนของคอมเพรสเซอร์

ความร้อนของคอมเพรสเซอร์ จะเกิดขึ้นจากความเสียดระหว่างส่วนที่เคลื่อนที่ และจากการถูกอัดตัวของแก๊ส ความร้อนนี้บางส่วนจะถูกถ่ายเทออกไปยังคอมเพรสเซอร์ด้วย ดังนั้นจำเป็นจะต้องกำจัดมันออกไปเสีย เพื่อป้องกันการสูญเสียประสิทธิภาพของคอมเพรสเซอร์ น้ำมันที่ไหลเวียนอยู่ภายใน

คอมเพรสเซอร์ นั้นเป็นตัวถ่ายความร้อนที่ดี โดยจะรับเอาความร้อนจากพื้นผิวที่มีความฝืด หมายถึง ส่วนที่ทำให้เกิดความร้อนนั้น ไปถ่ายเทให้กับพื้นผิวนอกของระบบ

2.5.4.1.3 เครื่องควบแน่น หรือตัวคอนเดนเซอร์

หน้าที่ของเครื่องควบแน่น คือรับเอาสารความเย็นที่เป็นแก๊สที่มีแรงดันสูง และอุณหภูมิสูงเข้ามาในเครื่องควบแน่น และจะระบายความร้อนโดยถ่ายเทความร้อนของสารทำความเย็นออกไป สารทำความเย็นที่เป็นแก๊สนี้ เมื่อถูกดึงหรือระบายความร้อนออกไป สารทำความเย็นที่เป็นแก๊สจะกลายเป็นของเหลวทันที ดังนั้นเครื่องควบแน่น จึงมีหน้าที่ระบายความร้อนออกจากสารทำความเย็นที่เป็นแก๊ส และทำให้แก๊ส เปลี่ยนสถานะเป็นของเหลว

เครื่องควบแน่นโดยทั่วไปจะแบ่งออกได้ 3 ชนิด คือ

- ชนิดระบายความร้อนด้วยอากาศ (Air cooled condenser)
  - ชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำ (Water cooled condenser) (ใช้ในโครงการนี้)
  - ชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำและอากาศ (Evaporative condenser)
- แยกอธิบายได้ดังนี้
- เครื่องควบแน่นระบายความร้อนด้วยน้ำ (Water cooled condenser)

เครื่องควบแน่นชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำ จะใช้กับระบบเครื่องเย็นที่ใช้ในคอมเพรสเซอร์ตั้งแต่ 1 แรงม้าขึ้นไป ส่วนมากจะใช้กับเครื่องเย็นทางการค้า (เช่นห้องเย็น) และระบบเครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่ เครื่องควบแน่นแบบนี้สร้างเป็น 2 แบบ

1. แบบท่อบรรจุในถังโลหะ (Shell and tube) เป็นแบบที่มีท่อสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สออกจากคอมเพรสเซอร์จะวิ่งเข้าไปในถังโลหะ และจะมีท่อน้ำเย็นผ่านเข้าไปในถังเพื่อรับความร้อนจากสารทำความเย็น ที่เป็นแก๊สทำให้สารทำความเย็นที่เป็นแก๊สเปลี่ยนสถานะเป็นของเหลว

2. แบบท่อสอดอยู่ในท่อ (Tube within a tube) เครื่องควบแน่นแบบนี้นิยมใช้มากเพราะสะดวก และง่ายต่อการต่อท่อเข้ากับระบบโดยออกแบบไว้ให้หน้าเย็นวิ่งผ่านเข้าไปในท่อเล็ก ซึ่งสายอยู่ในท่อใหญ่ และภายนอกท่อใหญ่จะมีแก๊สร้อนจากคอมเพรสเซอร์วิ่งเข้าไปล้อมรอบท่อน้ำเย็นที่ผ่านมา ทำให้แก๊สเกิดการกลั่นตัว กลายเป็นของเหลววิ่งออกไปยังตัวควบคุมสารทำความเย็นต่อไป นอกจากนี้ภายในท่อสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สจะสัมผัสกับท่อน้ำเย็นแล้วภายนอกของท่อจะสัมผัสกับอากาศของห้อง (Room Air) ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่า ทำให้การระบายความร้อนดีขึ้น

3. ในโครงการนี้คอนเดนเซอร์จะเป็นท่อทองแดงอยู่ในถังน้ำ โดยจะมีการระบายความร้อน โดยการปล่อยให้น้ำไหลเข้าไปในถังฟรีซีท

2.5.4.1.4 ตัวควบคุมสารทำความเย็น (Refrigerant Control)

ตัวควบคุมสารทำความเย็น เป็นตัวควบคุมสารทำความเย็น ให้ฉีดเข้าไปยังอีแวปโปเรเตอร์ โดยการลดแรงดันของสารทำความเย็นที่เป็นของเหลวจากความดันสูง ให้เป็นสารทำความเย็นที่เป็นของเหลวที่มีความดันต่ำ ในปริมาณของสารทำความเย็นที่จะพอดีกับพื้นที่ระเหย โดยไม่ทำให้มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ทำงานหนักมากเกินไป ชนิดของตัวควบคุมสารทำความเย็น

ตัวควบคุมสารทำความเย็นเครื่องเย็น แบ่งเป็น 7 ชนิด คือ

1. ชนิดวาล์วขยายตัวปรับด้วยมือ (Hand expansion valve)
2. ชนิดวาล์วขยายตัวอัตโนมัติ (Automatic expansion valve) ใช้ตัวย่อ AEV.
3. ชนิดวาล์วขยายตัวเทอร์โมสแตติก (Thermostatic expansion valve) ใช้ตัวย่อ TEV.
4. ชนิดใช้ท่อรูเข็ม (Capillary tube) หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า แคลปทิว (Cap Tube)
5. ชนิดใช้ลูกลอยทางด้านต่ำ (Low pressure side float) ใช้ตัวย่อ LSF
6. ชนิดใช้ลูกลอยทางด้านสูง (High pressure side float) ใช้ตัวย่อ HSF
7. ชนิดควบคุมด้วยไฟฟ้า ผ่านตัวต้านทางอุณหภูมิ (Thermister)

เนื่องจากในโครงการนี้ได้ใช้ แคลปทิว ในการควบคุมสารทำความเย็นในระบบ จึงขออธิบายถึงตัวควบคุมสารทำความเย็น ชนิดนี้เพียงชนิดเดียวเท่านั้น

ตัวควบคุมสารทำความเย็นทั้ง 7 ชนิดนี้ ถึงแม้ว่าจะมีการสร้างที่ผิดแผกแตกต่างกันแต่มีหลักการทำงานเบื้องต้น คล้ายกันคือ

1. ควบคุมปริมาณสารทำความเย็น เมื่ออุณหภูมิเปลี่ยน
2. ควบคุมปริมาณสารทำความเย็น เมื่อความดันเปลี่ยน
3. ควบคุมปริมาณสารทำความเย็นให้สม่ำเสมอ เมื่อมีโหลดเพิ่มขึ้นหรือลดลง
4. ควบคุมปริมาณสารทำความเย็น ให้ความแตกต่างระหว่างความดันทางด้านสูง และ ต่ำ

ให้เหมาะสมกับโหลดต่าง ๆ

- เครื่องทำความเย็นชนิดใช้ท่อรูเข็ม

เครื่องทำความเย็นชนิดใช้ท่อรูเข็ม นั้น โดยมากช่างทั่ว ๆ ไปมักจะเรียกว่า แคลปทิว เป็นท่อที่ทำด้วยทองแดงรูเล็ก ๆ และมีความยาวคงที่จำนวนหนึ่ง แคลปทิว เป็นตัวควบคุมสารทำความเย็นที่นิยมใช้สำหรับควบคุมปริมาณและความดัน ของสารทำความเย็นที่จะฉีด เข้าไปในอีแวปโปเรเตอร์ เนื่องจากแคลปทิวมีรูขนาดเล็กจึงทำให้เกิดการเสียดทานขึ้นขณะสารทำความเย็นที่เป็นของเหลวไหลผ่าน แคลปทิว ทำให้จำกัดความร้อนของสารทำความเย็นหรือลดแรงดันของสารทำความเย็นที่จะเข้าอีแวปโปเรเตอร์ และควบคุมปริมาณสารทำความเย็นที่จะไหลเข้า อีแวปโปเรเตอร์ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คอมเพรสเซอร์ แต่ละเครื่องใช้ขนาดและความยาว แคปทิว ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ เพราะบริษัท ผู้สร้าง ได้ออกแบบสร้างคอมเพรสเซอร์ให้อัตราทำความเย็นออกมาด้วยความดันสูงไม่เท่ากัน โดยมาก ในคำอธิบายที่ติดมากับคอมเพรสเซอร์จะแนะนำขนาดและความยาวของแคปทิวไว้ให้ด้วย คำอธิบายของบริษัทจะเป็นเอกสารที่ดีที่สุดในการเลือกแคปทิว ให้เหมาะกับงานคอมเพรสเซอร์เครื่อง หนึ่ง ๆ ใช้ทำความเย็นได้หลายอุณหภูมิถ้าใช้อุณหภูมิค่าแคปทิว ก็จะต้องให้ยาวหรือใช้รูเล็กกว่า อุณหภูมิสูง

อัตราการไหลของสารทำความเย็นที่ผ่านทางเครื่องควบแน่น จะต้องเท่ากับอัตราการไหล ทางอีแวปโปเรเตอร์และทางคอมเพรสเซอร์ด้วย เพราะว่าแคปทิว ต่ออันดับโดยตรงในระบบ เครื่องเย็น แต่ถ้าอัตราไหลของสารทำความเย็นที่ผ่านท่อแคปทิว ไม่สัมพันธ์กับคอมเพรสเซอร์จะ ทำให้ประสิทธิภาพของคอมเพรสเซอร์ต่ำลง เช่น ถ้าใช้ท่อแคปทิวยาวเกินไป หรือรูเล็กเกินไป จะ ทำให้อัตราการไหลหรือปริมาณสารทำความเย็นที่ไหลจากเครื่องควบแน่นไปยังอีแวปโปเรเตอร์ น้อยกว่าเท่าที่ควร จะทำให้อุณหภูมิของเครื่องควบแน่นสูงขึ้นและความดันทางด้านอัดของ คอมเพรสเซอร์(Discharge pressure) สูง คอมเพรสเซอร์จะร้อน แต่ถ้าใช้แคปทิว สั้นเกินไปหรือรู ใหญ่เกินไป อัตราการไหลภายในท่อแคปทิวจะเพิ่มขึ้น และจะทำให้สารทำความเย็นไหลท่วมอี วาปโปเรเตอร์ หรือทางท่อทางดูดและเป็นผลให้สารทำความเย็นที่เป็นของเหลวไหลเข้า คอมเพรสเซอร์ และเป็นอันตรายต่อลิ้นคอมเพรสเซอร์ได้ และอีกทางหนึ่ง อาจจะทำให้สารทำ ความเย็นในเครื่องควบแน่นเปลี่ยนเป็นของเหลวไม่ทัน ทำให้อีแวปโปเรเตอร์มีแก๊สและของเหลว ฉุดเข้าไป ทำให้ดูเหมือนสารทำความเย็นน้อย และอีแวปโปเรเตอร์ไม่เย็นเท่าที่ควร

เครื่องทำความเย็นที่ใช้แคปทิว แตกต่างกับแบบอื่น ๆ ก็คือมันจะปล่อยให้สารทำความเย็น ไหลตลอดเวลาทั้งในตอนเดินและตอนหยุด ในตอนเครื่องหยุดเดินแรงดันทางด้านสูงและด้านต่ำจะ เท่ากัน (Balance pressure) ดังนั้นในระบบที่ใช้แคปทิว จึงไม่ต้องมีถังพักสารความเย็นเหลว (Receiver tank)

ข้อควรระวังในการซ่อมเครื่องเย็นที่ใช้แคปทิว ก็คือ สารทำความเย็นที่จะเติมจะต้องพอดี ไม่มากหรือน้อยเกินไป สารทำความเย็นน้อยไปทำให้อีแวปโปเรเตอร์เย็นไม่ทั่ว เป็นผลให้เครื่อง เย็นทำความเย็นได้ไม่ดีเท่าที่ควร สารทำความเย็นมากเกินไป ทำให้อัตราทำความเย็นที่เป็นของเหลว ระเหยเป็นไปไม่หมด ถ้าสารทำความเย็นที่เป็นของเหลว ไหลเข้าไปถึงคอมเพรสเซอร์ อาจจะทำให้ คอมเพรสเซอร์น็อคหรือลิ้นคอมเพรสเซอร์แตกได้ เนื่องจากคอมเพรสเซอร์ได้ออกแบบไว้สำหรับ อดแก๊สเท่านั้น

ข้อดีของการใช้แคปทิว ในระบบเครื่องเย็น คือ

1. เป็นแบบที่สร้างง่าย ๆ คือเป็นท่อทองแดงรูเล็กเท่านั้น การต่อและติดตั้งทำได้ง่าย และราคาถูกกว่าตัวควบคุมสารทำความเย็นชนิดอื่น ๆ อีกทั้งไม่มีสิ่งทีเคลื่อนไหว เช่น ลิ้นปิด-เปิดหรือสปริง ดังนั้นจึงเกิดการเสียดาย

2. เนื่องจากแคปทิว จะใช้กับระบบเครื่องทำความเย็นที่ใช้มอเตอร์คอมเพรสเซอร์แบบปิดเชื่อมสนิท ดังนั้นในขณะที่เมื่อมอเตอร์คอมเพรสเซอร์หยุดเดินความดันของสารทำความเย็นทางด้านสูง จะไหลไปทางด้านต่ำโดยไม่ผ่านทางแคปทิว เรียกว่า บาลานซ์แรงดัน (Balance pressure) ดังนั้น จึงสามารถใช้มอเตอร์ที่มีแรงเริ่มสตาร์ท (Starting torque) ต่ำได้ และทำให้มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ออกตัวได้ง่าย

3. ไม่ต้องเปลืองสารทำความเย็น เพราะในระบบที่ใช้แคปทิว สารทำความเย็นที่เดิมเข้าไปในระบบจะพอดีกับการทำความเย็น

4. เนื่องจากตอนเครื่องหยุดเดิน แรงดันในระบบทางสูง และทางต่ำจะเท่ากัน ดังนั้นจึงมีสารทำความเย็นเก็บอยู่ในระบบทางสูง และจะทำให้สารทำความเย็นจ่ายสม่ำเสมอ เมื่อเริ่มเดินเครื่องใหม่

5. เมื่อติดตั้งแคปทิว แล้วจะไม่ต้องปรับแต่งใดๆ อีกเหมือนกับตัวควบคุมสารทำความเย็นอื่นๆ เป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่รู้ไม่จริง ไปปรับแต่งให้การทำงานผิดพลาด

ข้อเสียของการใช้แคปทิว คือ

1. ปรับปริมาณสารทำความเย็นที่เข้าไปในอีแวปอเรเตอร์ ให้มากน้อยตามความต้องการเมื่อห้องเย็นลงหรือร้อนขึ้นไม่ได้ ต้องควบคุมโดยวิธี เปิด-ปิด เครื่อง

2. ต้องเติมสารทำความเย็นให้พอดี มากไปน้อยไปไม่ได้

3. ขนาดของแคปทิว ต้องพอดี ยาวไป,สั้นไป,เล็กไป,ใหญ่ไปไม่ได้

4. ต้องดูดไอน้ำออกให้หมดจริงๆ มิฉะนั้น ไอน้ำจะไปแข็งตัวตรงที่แคปทิว ที่ต่อกับ อีแวปอเรเตอร์ เรียกว่าดันความชื้น ในกรณีที่ความชื้นไม่มาก แก้ได้โดยการใส่ที่ดูดความชื้น (Drier)

5. ภายในเครื่องต้องสะอาดจริง ๆ ไม่มีผงหรือเศษโลหะดังนั้น เครื่องที่ใช้แคปทิวจึงมักจะใช้กับคอมเพรสเซอร์แบบเชื่อมปิด และมีตะแกรงกรองผง (Strainer) หรือ ฟิวเตอร์ไครเออร์ (Filter drier)

6. เวลาติดตั้งแคปทิว เข้ากับระบบแล้ว จะปรับตั้งไม่ได้ ถ้าท่อแคปทิวยาวหรือสั้นไปต้องถ่ายเอาสารทำความเย็นทิ้งแล้วทำใหม่

ฮีทเอ็กซ์เชนจ์ (Heat Exchange)

คือ การเปลี่ยนอุณหภูมิซึ่งกันและกัน ของสารทำความเย็นที่จะฉีดเข้าอีแวปโปเรเตอร์และ แก๊สที่ดูดกลับจากอีแวปโปเรเตอร์ฮีทเอ็กซ์เชนจ์โดยทั่วไปจะเอาท่อสารทำความเย็นที่เป็นของเหลว (Liquid line) ก่อนจะเข้าตัวควบคุมสารทำความเย็น แนบติดกับท่อทางดูดซึ่งมีสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สที่เย็นกว่าทำให้สารทำความเย็นที่จะวิ่งเข้าตัวควบคุมสารทำความเย็นตัวลงเป็นผลทำให้ สารทำความเย็นที่เป็นแก๊สที่กลั่นตัวไม่หมด (Uncondensing gas) และวิ่งขึ้นไป จะกลั่นตัวจนหมด หรือ สารทำความเย็นที่กลั่นตัวหมดนี้อุณหภูมิจะลดลงเมื่อผ่านฮีทเอ็กซ์เชนจ์สวนแก๊สที่ออกจากอีแวปโปเรเตอร์จะมีอุณหภูมิสูงขึ้นเล็กน้อย ดูดกลับเข้าคอมเพรสเซอร์

2.5.4.1.5 อีแวปโปเรเตอร์

อีแวปโปเรเตอร์ เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอันหนึ่งของระบบทำความเย็น มีหน้าที่รับสารทำความเย็นที่เป็นของเหลว ซึ่งฉีดเข้ามาจากตัวควบคุมสารทำความเย็นเข้ามาไว้ในอีแวปโปเรเตอร์ แล้ว สารทำความเย็นจะระเหย การระเหยของสารทำความเย็นในอีแวปโปเรเตอร์นี้ จะต้องใช้ความร้อน ดังนั้นตัวอีแวปโปเรเตอร์จะส่งความร้อนจากตัวของมันเอง (จากขดท่อของอีแวปโปเรเตอร์) ไปใช้ในการระเหย เมื่อความร้อนจากอีแวปโปเรเตอร์ถูก ดูดไปหมด จะทำให้อีแวปโปเรเตอร์เย็น โดยจะมีหิมะ น้ำแข็ง (Frost line) จับทั่ว อีแวปโปเรเตอร์ นอกจากนี้อีแวปโปเรเตอร์จะเป็นตัวรับสารทำความเย็นไว้เพื่อให้เกิดการระเหยแล้ว อีแวปโปเรเตอร์ ยังมีหน้าที่รับเอาความร้อนจากภาวะอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้อีแวปโปเรเตอร์ เช่น อากาศ สิ่งของที่แช่เย็น (ในโครงการนี้ก็คือน้ำ) เมื่ออีแวปโปเรเตอร์ถูกดึงความร้อนไปใช้ในการระเหยของสารทำความเย็นแล้ว ภาวะต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้อีแวปโปเรเตอร์ ก็จะถูกดูดความร้อนไปด้วยเช่นกันทำให้ภาวะต่าง ๆ เย็นหรือมีอุณหภูมิที่ลดต่ำลง

การแบ่งชนิดของอีแวปโปเรเตอร์ ตามลักษณะการสร้าง

แบ่งออกได้ 4 ชนิด คือ

1. แบบท่อ (Bar pipe) เป็นอีแวปโปเรเตอร์ที่มีท่อกลมกลาง โลหะ อาจเป็นทองแดงหรือ อะลูมิเนียม เหมาะสำหรับใช้กับห้องเย็น หรือระบบเครื่องเย็น ต่าง ๆ เช่น ถังน้ำเย็นเป็นต้น บางแบบ อาจจะมีโลหะพาดระหว่างท่อ บางแบบไม่มี

2. แบบท่อชนิดมีครีป (Fined tube) แบบนี้จะมีท่อทองแดง หรืออะลูมิเนียมขดขนานไปมา และจะมีแผ่นโลหะ เช่น อะลูมิเนียม เรียกว่า ครีป (Fim) พาดยึดติดกับท่อ และจะมีกล่องทำด้วยเหล็ก หุ้มด้านข้าง,ล่าง และบนไว้เพื่อปิดเป็น โครง อีแวปโปเรเตอร์แบบนี้เหมาะสำหรับเครื่องปรับอากาศ

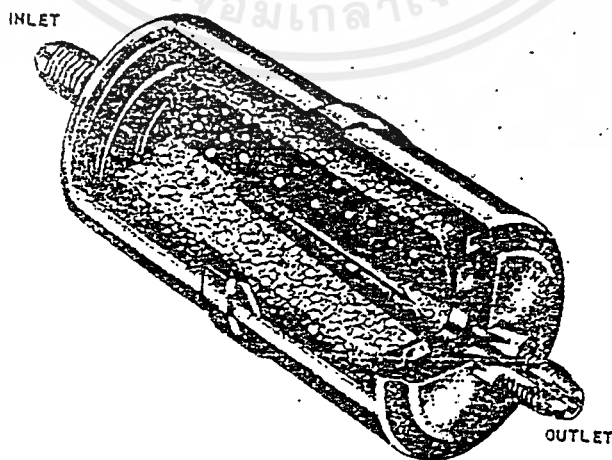
3. แบบเพลท (Plate) อีแวปโปเรเตอร์แบบนี้ทำด้วยอะลูมิเนียมอัดอยู่เป็นแผงเหมาะสำหรับ แผงอีแวปโปเรเตอร์สำหรับตู้เย็น สามารถจะใส่สิ่งของที่แช่ได้ บางที่เรียกว่า ฟรีซเซอร์ (Freezer)

4. แบบชิลเลอร์(Chiller) อีแวปพอเรเตอร์แบบชิลเลอร์นี้ออกแบบสร้างใช้กับเครื่องปรับอากาศขนาดตั้งแต่ 100 ตัน ถึง 2,000 ตัน ซึ่งจะต้องใช้ควบคู่กับระบบเครื่องเย็นแบบชิลเลอร์ ซึ่งอาจใช้คอมเพรสเซอร์แบบปิดสนิท และเครื่องควบแน่นแบบระบายความร้อนด้วยน้ำ

อีแวปพอเรเตอร์ ดังได้กล่าวข้างต้นที่นิยมใช้อย่างกว้างขวางในตู้เย็น คือ แบบเพลลาและในเครื่องปรับอากาศเล็กจะใช้แบบมีครีบ (Fined tube) ส่วนในโครงการนี้ จะใช้อีแวปพอเรเตอร์แบบท่อ

2.5.4.1.6 ตัวกรองความชื้นและสิ่งสกปรก (Filter drier)

ในระบบเครื่องทำความเย็นโดยทั่วไป จะต้องรักษาให้สารทำความเย็นภายในระบบสะอาดและปราศจากความชื้น เท่าที่สามารถกระทำได้ โดยเฉพาะในการบริการเครื่องเย็นเมื่อต่อ เกงแล้ว การจะป้องกันไม่ให้มีสิ่งสกปรก หรือความชื้นเข้าไปในระบบนั้นเป็นเรื่องยากสักหน่อย วิธีที่จะรักษาระบบให้สะอาด และปราศจากความชื้นนั้น กระทำได้โดยต่อตัวกรองความชื้นและสิ่งสกปรกเข้าไปในระบบ โดยการต่อจากท่อทางออกของเครื่องควบแน่น และท่อสารทำความเย็นที่เป็นของเหลว ตัวกรองความชื้นและสิ่งสกปรกจะประกอบด้วยตะแกรง สำหรับกรองขี้ผึ้งหรือสิ่งสกปรก และมีผงสำหรับดูดความชื้น ผงที่ใช้ส่วนมากจะใช้ซิลิกาเจล (Silica gel) ผงซิลิกาเจล จะมีหน้าที่ดูดความชื้นที่มีอยู่ในสารทำความเย็นไว้ ก่อนจะปล่อยให้สารทำความเย็นผ่านเข้าไปในตัวควบคุมสารทำความเย็น เพราะว่าความชื้นเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำความเย็นมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบเครื่องเย็นที่แคปทิว เป็นตัวควบคุมสารทำความเย็น เช่น ตู้เย็น หรือตู้แช่เป็นต้น จะต้องใช้สารทำความเย็นสะอาดปราศจากความชื้น มิฉะนั้น ท่อแคปทิว อาจจะตันและสามารถทำให้ความเย็นไม่ไหลหรือไม่ไหลเข้าอีแวปพอเรเตอร์ทำให้เครื่องเย็นไม่มีความเย็น

รูปที่ 2.15 แสดงตัวกรองความชื้นและสิ่งสกปรกให้กับเครื่องทำความเย็นทั่วไป

2.5.4.1.7 สารทำความเย็น (Refrigerant)

หลักการสำคัญของเครื่องทำความเย็นทุกชนิดคือการถ่ายเทความร้อนออกจากบริเวณที่ต้องการให้เย็นออกไปที่อื่น เช่น ดึงความร้อนจากของที่แช่ในตู้ออกไปที่นอกตู้ ดึงความร้อนจากคนและอากาศภายในห้องปรับอากาศออกไปที่นอกห้อง สารที่ใช้ในการถ่ายเทความร้อนนี้เรียกว่า “สารทำความเย็น” หรือเรียกโดยทั่วไปว่า “น้ำยา” ภาษาอังกฤษ เรียกว่า Refrigerant แปลว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความเย็น

คุณสมบัติของสารทำความเย็นที่ดี

1. ถ่ายเทความร้อนได้ดีเพื่อจะได้ใช้สารทำความเย็นน้อย แต่ถ่ายความร้อนได้มาก ๆ
2. ไม่เป็นพิษเพราะถ้าเกิดการรั่วไหลออกมา จะได้ไม่เป็นอันตราย ต่อผู้ใช้
3. ไม่ติดไฟ ไม่ระเบิด
4. ไม่กัดโลหะที่ทำเครื่อง และท่อมีฉนวนจะทำให้เกิดการอรั่ว เกิดสนิม ทำให้เครื่องชำรุด เช่น หากออกแบบเครื่องเย็นที่ใช้สารทำความเย็นเป็นแอมโมเนีย จะใช้ส่วนประกอบที่เป็นทองแดงได้
5. เวลาตรวจหารอยรั่วได้ง่ายเช่น ฟร็อนเมื่อถูกกับเปลวไฟ จะทำให้เปลวไฟเปลี่ยนจาก สีแดงเป็นสีเขียว
6. ใช้ความดันไม่สูงนัก-เพราะถ้าใช้ความดันสูง จะต้องสร้างเครื่องและต่อท่อให้แข็งแรง
7. ไม่เปลี่ยนสภาพ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงความดันและความร้อน
8. ไม่ทำปฏิกิริยากับน้ำมันเครื่องเนื่องจากในคอมเพรสเซอร์ มีน้ำมันเครื่องที่ใช้หล่อลื่นลูกสูบ ถ้าสารทำความเย็นไปทำให้น้ำมันเครื่องเสื่อมคุณภาพ หรือเป็นฟอง ลูกสูบจะทำงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร

9. ราคาไม่แพง

เครื่องเย็นแต่ละชนิดได้สร้างขึ้นสำหรับสารทำความเย็นชนิดใดชนิดหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงใช้สารทำความเย็นอย่างอื่นไม่ได้ ที่ป้ายชื่อเครื่องจะบอกชนิดของสารทำความเย็น และปริมาณที่ใช้ เนื่องจากสารทำความเย็นแต่ละเบอร์ต้องการความดัน และขนาดของคอมเพรสเซอร์ไม่เท่ากัน ดังนั้นการใช้สารทำความเย็นผิด จะทำให้ไม่เกิดความเย็นหรือถ้าต้องการจะให้เย็น ก็จะต้องเติมสารทำความเย็นให้มากกว่าที่ควร ทำให้คอมเพรสเซอร์ทำงานหนักเกินกำลัง และทำให้ไหม้ได้ในภายหลัง

เบอร์สารทำความเย็นที่ใช้ในโครงการนี้ R 12 จะใช้ในตู้เย็น ตู้แช่ และในเครื่องปรับอากาศขนาดเล็ก และใช้กับคอมเพรสเซอร์แบบรีซีปโพรเกทติงและโรตารี และบางทีก็ใช้กับ

คอมเพรสเซอร์ระบบเซนติฟูกอล R 12 จะถูกบรรจุอยู่ในถังสี่เทา มีแรงดันทางต่ำที่ 5°F เท่ากับ 26.5 psia และแรงดันทางสูงที่ 86°F เท่ากับ 108 psia

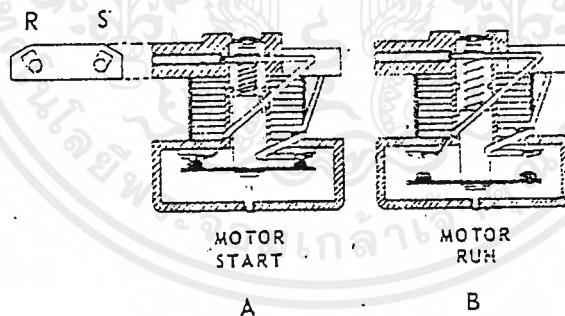
2.5.4.2 ระบบวงจรไฟฟ้า

ระบบวงจรไฟฟ้าของระบบการทำความเย็นที่ใช้ในโรงงานนี้ จะประกอบด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- รีเลย์
- โอเวอร์โหลด
- เทอร์โมสแตท

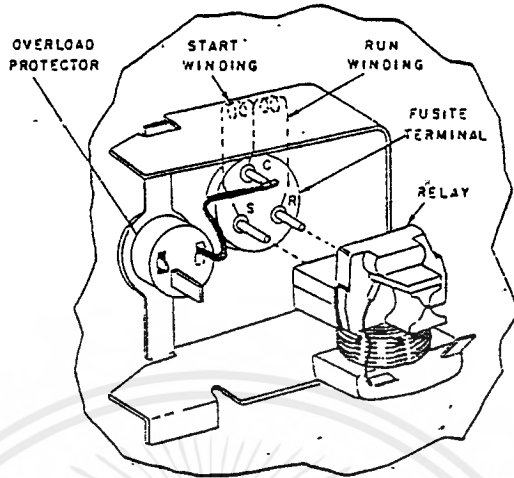
2.5.4.2.1 รีเลย์ (Relay)

รีเลย์เป็นอุปกรณ์ทำหน้าที่ช่วยต่อกระแสไฟฟ้า เข้าไปยังขดลวด สตาร์ท และตัดกระแสไฟฟ้าให้ผ่านเข้าไปยังขดลวดสตาร์ท เมื่อมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ทำงานเป็นปกติแล้ว ในโรงงานนี้ จะใช้รีเลย์แบบรีเลย์กระแส (Current relay) โดยรีเลย์แบบนี้อาศัยคุณสมบัติทางไฟฟ้าของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์มาทำให้รีเลย์ทำงาน

รูปที่ 2.16 เคอร์เร็นรีเลย์

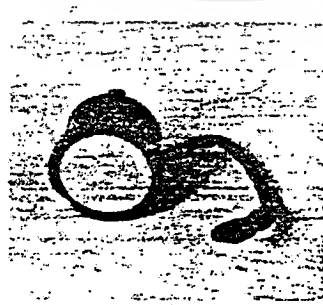
รีเลย์ชนิดนี้เหมาะสำหรับใช้กับมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ แบบปิดสนิท ขนาดตั้งแต่ 1/100 แรงม้าถึง 1/2 แรงม้า และส่วนใหญ่รีเลย์ชนิดนี้ จะทำไว้สำหรับมอเตอร์คอมเพรสเซอร์เทคัมเซ่ของอเมริกา เพราะมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ชนิดนี้ จะมีขั้ว S อยู่ทางซ้ายมือ ขั้ว C อยู่ด้านบน และขั้ว R อยู่ด้านขวามือ เมื่อเสียบรีเลย์ชนิดนี้แล้วขั้ว S และ R ของรีเลย์ จะเสียบเข้าพอดีกับขั้ว S และขั้ว R ของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์

รูปที่ 2.17 เคอร์เร็นรีเลย์ เชียบเข้ากับขั้วของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แบบเทคัมเซ่

2.5.4.2.2 โอเวอร์โหลด

ตัวโอเวอร์โหลดจะประกอบด้วยแผ่นโลหะ 2 แผ่นติดกัน (Bimetal) และลวดความร้อน (Heater) ซึ่งแผ่นโลหะ จะต่ออันดับกับลวดความร้อน โดยตัวโอเวอร์โหลดจะทำหน้าที่ตัดวงจรไฟฟ้าเมื่อเกิดความร้อนอันเนื่องมาจากกระแสไฟฟ้าในวงจรสูงกว่าปกติ โอเวอร์โหลดแต่ละตัวจะมีความเหมาะสมในการติดกระแสไฟฟ้ากับมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แต่ละขนาดโดยเฉพาะ ฉะนั้นต้องระวังในการเลือกใช้อิเวอร์โหลดให้ได้ขนาดอย่างถูกต้อง

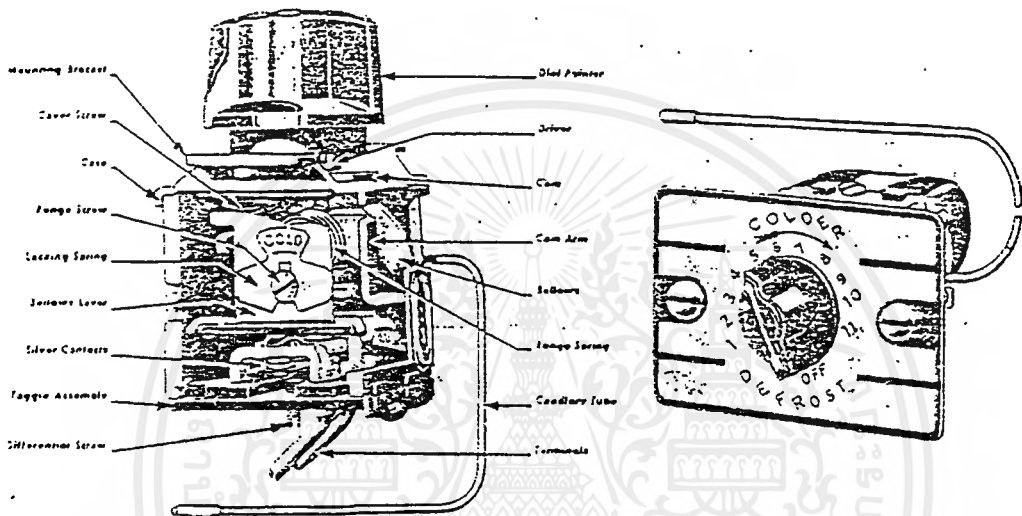

รูปที่ 2.18 โอเวอร์โหลด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.4.2.3 เทอร์โมสแตท (Thermostat)

ในระบบเครื่องเย็น เทอร์โมสแตทจะมีบทบาทในการควบคุมความเย็น เพื่อที่จะให้ระบบของเครื่องทำความเย็นมีความเย็นมากขึ้น (อุณหภูมิสูง-ต่ำ) เพียงใด ปกติแล้วเทอร์โมสแตทจะค่อนข้างต่ำกับมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ถ้าต้องการให้ระบบทำความเย็นมีความเย็นมากขึ้น ก็หมุนตามเข็มนาฬิกา จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับระบบเครื่องเย็นของบริษัทผู้ผลิตแต่ละบริษัทโดยเฉพาะ

รูปที่ 2.19 เทอร์โมสแตทของเครื่องทำความเย็น

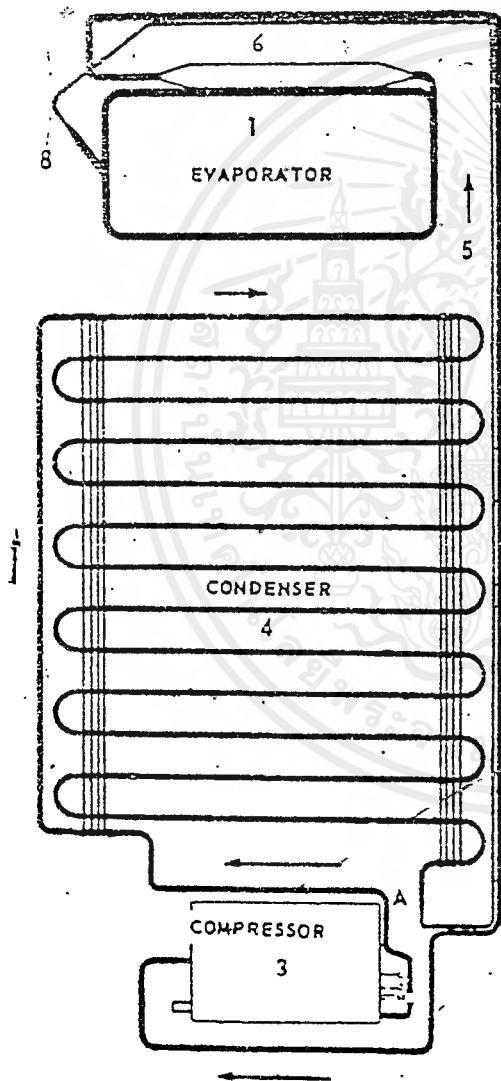
2.5.4.2.4 การติดตั้งเทอร์โมสแตท

ปกติเทอร์โมสแตทจะมีปลายแคปทิว เพื่อที่จะนำไปวางแนบกับอีแวปโปเรเตอร์ เพื่อให้ปลายแคปทิว สัมผัสกับอุณหภูมิแล้วสารทำความเย็นที่บรรจุอยู่ในแคปทิว จะได้มีแรงดันเพิ่มขึ้นหรือลดลงสำหรับไปควบคุมจุดสัมผัสของเทอร์โมสแตทอีกครึ่งหนึ่ง ปัญหาจะเกิดขึ้นถ้าหากปลายของแคปทิว หรือกระเปาะไม่แนบติดกับอีแวปโปเรเตอร์ คือจะทำให้เทอร์โมสแตทตัดช้าลงไป เนื่องจากอีแวปโปเรเตอร์เย็นถึงจุดที่ตั้งแล้ว แต่ปลายแคปทิวไม่แนบกับอีแวปโปเรเตอร์ ทำให้ปลายแคปทิวไม่เย็นเป็นผลให้เบลโลไม่หดตัว คอมเพรสเซอร์จะเดินนานเกินไป และเกิดปัญหาหมันน้ำแข็งจับที่อีแวปโปเรเตอร์เร็วขึ้น

2.5.5 หลักการทำงานของระบบการทำความเย็น

ระบบการทำงานตามรูปด้านบนนี้เป็นวัฏจักรการทำงานของเครื่องทำความเย็นที่ใช้ในโครงการนี้ โดยมีคอมเพรสเซอร์แบบปิดสนิท(Hermertic) ที่รวมทั้งมอเตอร์และคอมเพรสเซอร์ไว้

ในเปลือกที่เชื่อมมิดชิด ใช้แคปปีลารีทิว เป็นตัวควบคุมสารทำความเย็น ตัวอีแวปอเรเตอร์ เป็นแบบท่อ (Bar pipe) ตัวเครื่องควบแน่น จะเป็นการประกบตัวร่วมกันระหว่างเครื่องควบแน่นที่ระบายความร้อนด้วยน้ำ และระบายความร้อนด้วยอากาศ และบริเวณปลายทางออกของเครื่องควบแน่นจะเป็นตัวไครเออร์ ซึ่งทำหน้าที่กรองขี้ผึ้ง และมีสารดูดความชื้น อยู่ภายใน เพื่อลดความชื้นของสารทำความเย็นในระบบเครื่องเย็น โดยมีวงจรแสดงการทำงานดังในรูป

1. อีแวปอเรเตอร์
2. ท่อคูด
3. คอมเพรสเซอร์
4. เครื่องควบแน่น
5. แคปทิว (จาก A-B)
6. กล้องดักสารเหลว (2 แบนติด 5 เพื่อ Heat-exchange)

รูปที่ 2.20 แสดงการทำงานของระบบเครื่องทำความเย็นแบบอัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.5.1 หลักการทำความเย็นแบบอัด

เริ่มต้นจากคอมเพรสเซอร์จะทำหน้าที่ดูดสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สจากอีแวปโปเรเตอร์ (Evaporator) แก๊สที่ดูดเข้ามาจะเป็นแก๊สที่มีแรงดัน (Pressure) ต่ำ และมีอุณหภูมิ (Temperature) ต่ำด้วย แก๊สจะดูดเข้าคอมเพรสเซอร์ทางท่อทางดูด (Suction line) และตัวคอมเพรสเซอร์จะอัดสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สนี้ให้มีแรงดันสูงขึ้น และขณะที่แก๊สมีแรงดันสูงขึ้นแก๊สจะมีอุณหภูมิสูงขึ้นด้วย (ตามกฎของชาร์ล) แก๊สจะถูกอัดออกทางท่อทางอัด (Discharge Line) และจะส่งผ่านไปยังตัวเครื่องควบแน่น ถ้าใช้เกจวัดดูทางอัด จะพบว่าแรงดันสูงเรียกแรงดันนี้ว่า แรงดันด้านอัด (Discharge Pressure) เนื่องจากแก๊สที่อัดออกมาทางท่อทางอัดร้อน จึงเรียกแก๊สนี้ว่า แก๊สร้อน (Hot Gas) เมื่อแก๊สร้อนถูกอัดเข้าไปในเครื่องควบแน่นแล้วตัวเครื่องควบแน่นมีหน้าที่รับเอาแก๊สร้อนไว้ และทำหน้าที่ระบายความร้อน หรือดึงเอาความร้อนแฝง (Latent heat) ออกไป โดยมีตัวกลาง (Medium) มีอุณหภูมิต่ำกว่าแก๊สร้อนผ่านมารับเอาความร้อนแฝงจากแก๊สร้อนออกไป (ตัวกลางอาจจะเป็นน้ำหรืออากาศ แล้วแต่ชนิดของเครื่องควบแน่น) เมื่อมีอากาศหรือน้ำผ่านเครื่องควบแน่นแก๊สร้อนจะส่งความร้อนแฝงให้ไป และแก๊สร้อนจะกลั่นตัวเป็นของเหลว (Liquid-Refrigerant) และของเหลวที่กลั่นตัวแล้วนี้ยังคงเป็นของเหลวที่มีแรงดันสูง และอุณหภูมิก่อนข้างสูงอยู่ (สูงกว่าอุณหภูมิรอบตัวหรือเท่ากันแต่ต่ำกว่าแก๊สร้อนที่ออกจากท่อทางอัด) สารทำความเย็นที่เป็นของเหลวจะผ่านเข้าไปยังตัวควบคุมสารทำความเย็น (Refrigerant control) ซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมปริมาณสารทำความเย็นที่จะฉีดให้เป็นฝอยเข้าไปประเหยในอีแวปโปเรเตอร์ และมีหน้าที่ลดแรงดันของสารทำความเย็นที่จะเข้าอีแวปโปเรเตอร์ สารทำความเย็นที่เป็นของเหลวเมื่อถูกลดแรงดันจะเกิดการระเหยทันทีที่สารทำความเย็นจะเข้าไปประเหยในอีแวปโปเรเตอร์ การระเหยของสารทำความเย็นนี้จะต้องใช้ความร้อนเพื่อช่วยในการระเหย ดังนั้นความร้อนจากท้ออีแวปโปเรเตอร์จะถูกดูดหรือดูดไปเพื่อการระเหยทำให้อีแวปโปเรเตอร์เย็น โดยจะสังเกตได้ว่าส่วนไหนที่สารทำความเย็นระเหย จะมีละอองหิมะจับอยู่เป็นสีขาว เรียกว่า ฟรอสต์ไลน์ (Frost line) ตัวควบคุมสารทำความเย็นจะควบคุมปริมาณสารทำความเย็นให้เข้าไปประเหยหมดในอีแวปโปเรเตอร์พอดี ดังนั้นถ้าหากซาร์จหรือเติมสารทำความเย็นพอดี ฟรอสต์ไลน์จะจับออกมานอกอีแวปโปเรเตอร์ประมาณ 6 นิ้วจากทางออกของอีแวปโปเรเตอร์จุดที่ฟรอสต์ไลน์วิ่งมาถึงเรียกว่าจุดสูงสุดของการระเหย (Saturation point) ดังนั้นหลังจากจุดสูงสุดแล้วสภาพสารทำความเย็นที่วิ่งในท่อทางดูด จะเป็นแก๊สหมด และแก๊สที่วิ่งลงมาในท่อทางดูดนี้จะเป็นแก๊สที่มีแรงดันต่ำ และมีอุณหภูมิต่ำด้วย ต่อไปแก๊สนี้จะถูกดูดกลับเข้าคอมเพรสเซอร์ทางด้านทางดูด และจะถูกคอมเพรสเซอร์อัดให้มีแรงดัน และอุณหภูมิสูงอีกต่อไป

ระบบการทำความเย็น ก็จะทำงานวนเวียนเป็นวัฏจักร ตลอดเวลาที่มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ยังทำงานอยู่ และสารทำความเย็นที่มีอยู่ในระบบจะไม่มีการสูญเสียไปไหนเลย นอกเสียจากว่าเกิดการรั่วซึม (Leak) ที่แห่งใดแห่งหนึ่งเท่านั้น

เนื่องจากในระบบเครื่องเย็นเบื้องต้น มีทั้งสารทำความเย็นที่อยู่ในสภาพแรงดันสูง อุณหภูมิสูง แรงดันต่ำ ดังนั้นจึงมีการแบ่งภาคออกเป็น 2 ภาค

1. ทางด้านสูง (High side) ซึ่งจะเริ่มจากการอัดของคอมเพรสเซอร์ ผ่านเครื่องควบแน่นผ่านไปยังท่อน้ำยาเหลว จนถึงทางเข้าของตัวควบคุมสารทำความเย็นส่วนนี้จะมีทั้งแรงดันและอุณหภูมิสูง

2. ทางด้านต่ำ (Low side) ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ทางออกของตัวควบคุมสารทำความเย็น ผ่านอีแวปอเรเตอร์เข้าทางท่อทางดูด ส่วนนี้จะมีทั้งแรงดันและอุณหภูมิต่ำ

โดยทั่วไปแล้วท่อแคปทิวจะเดินแนบติดไปกับท่อทางดูด (Suction line) ซึ่งเรียกว่าเป็นการทำฮีทเอ็กซ์เชนจ์ เพราะบางวันที่มีอากาศร้อนเครื่องควบแน่นระบายไม่ดี จะทำให้สารทำความเย็นที่ออกจากเครื่องควบแน่นเปลี่ยนเป็นของเหลวไม่หมด ยังมีสารทำความเย็นที่ไม่กลั่นตัว (Uncondensing gas) ผ่านเข้าแคปทิวด้วย ทำให้สารทำความเย็นที่เป็นของเหลวมีน้อยลง และอีแวปอเรเตอร์จะเย็นไม่ทั่วแต่เมื่อมีฮีทเอ็กซ์เชนจ์แล้ว ท่อทางดูดเย็นกว่า ทำให้แก๊สที่ไม่กลั่นตัว หรือ Uncondensing gas กลายเป็นของเหลวทันทีที่กระทบกับแก๊สที่เย็นกว่าในท่อทางดูด

ข้อระมัดระวัง

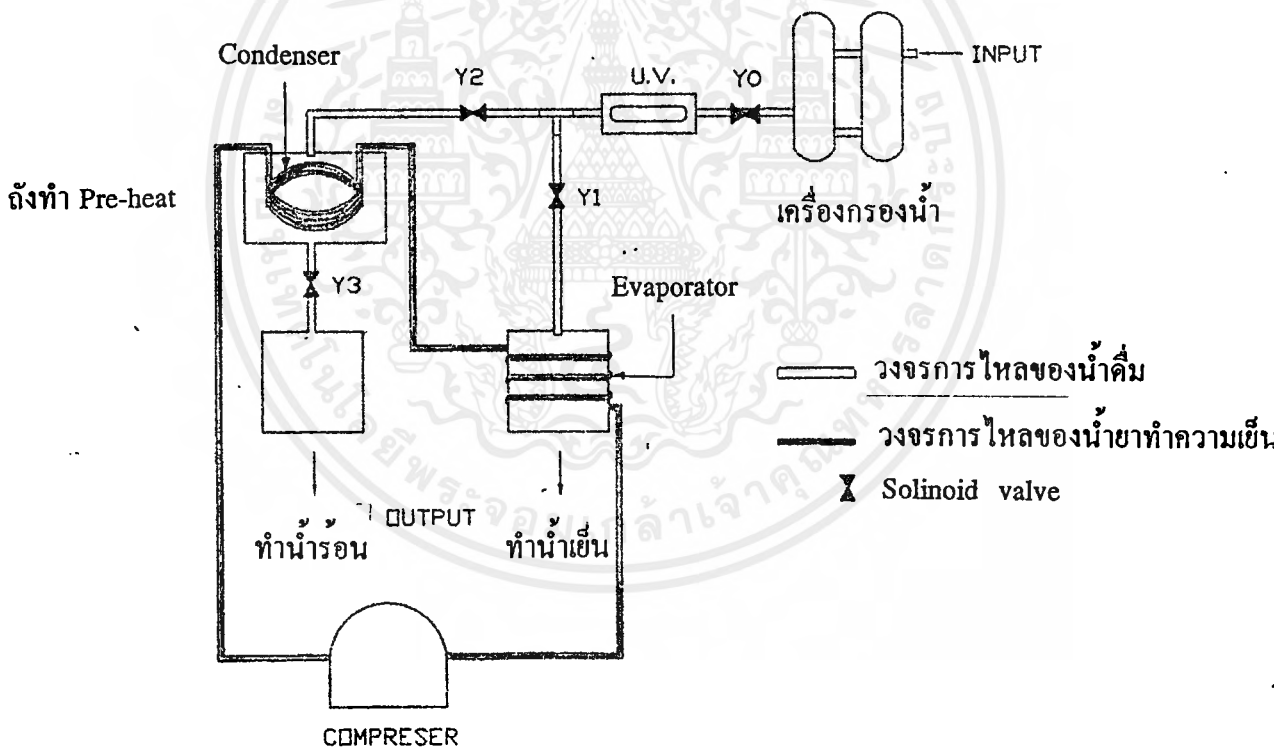
เนื่องจากระบบเครื่องทำความเย็นแบบอัดแบ่งระบบเครื่องเย็นออกเป็นทางสูงและทางต่ำ ฉะนั้นขณะที่เครื่องเดินแรงดันทางด้านอัดจะสูง และทางด้านดูดจะต่ำเมื่อหยุดเครื่องแล้วจะเปิดให้เครื่องทำงานทันทีทันใดไม่ได้ เพราะในระบบยังมีด้านหนึ่งมีแรงดันสูงอีกด้านหนึ่งมีแรงดันต่ำ ถ้าเดินทันทีทันใด มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ไม่สามารถจะสตาร์ทให้เดินได้ ตัวโอเวอร์โวลตจจะตัดทันที หรือฟิวส์อาจจะขาดทำให้คอมเพรสเซอร์อายุจะสั้นลง ต้องรอกให้แรงดันในระบบเท่ากัน (Balance) เสียก่อน ซึ่งอาจใช้เวลา 5-10 นาที จึงจะต่อไฟเดินใหม่ได้

บทที่ 3

การออกแบบ

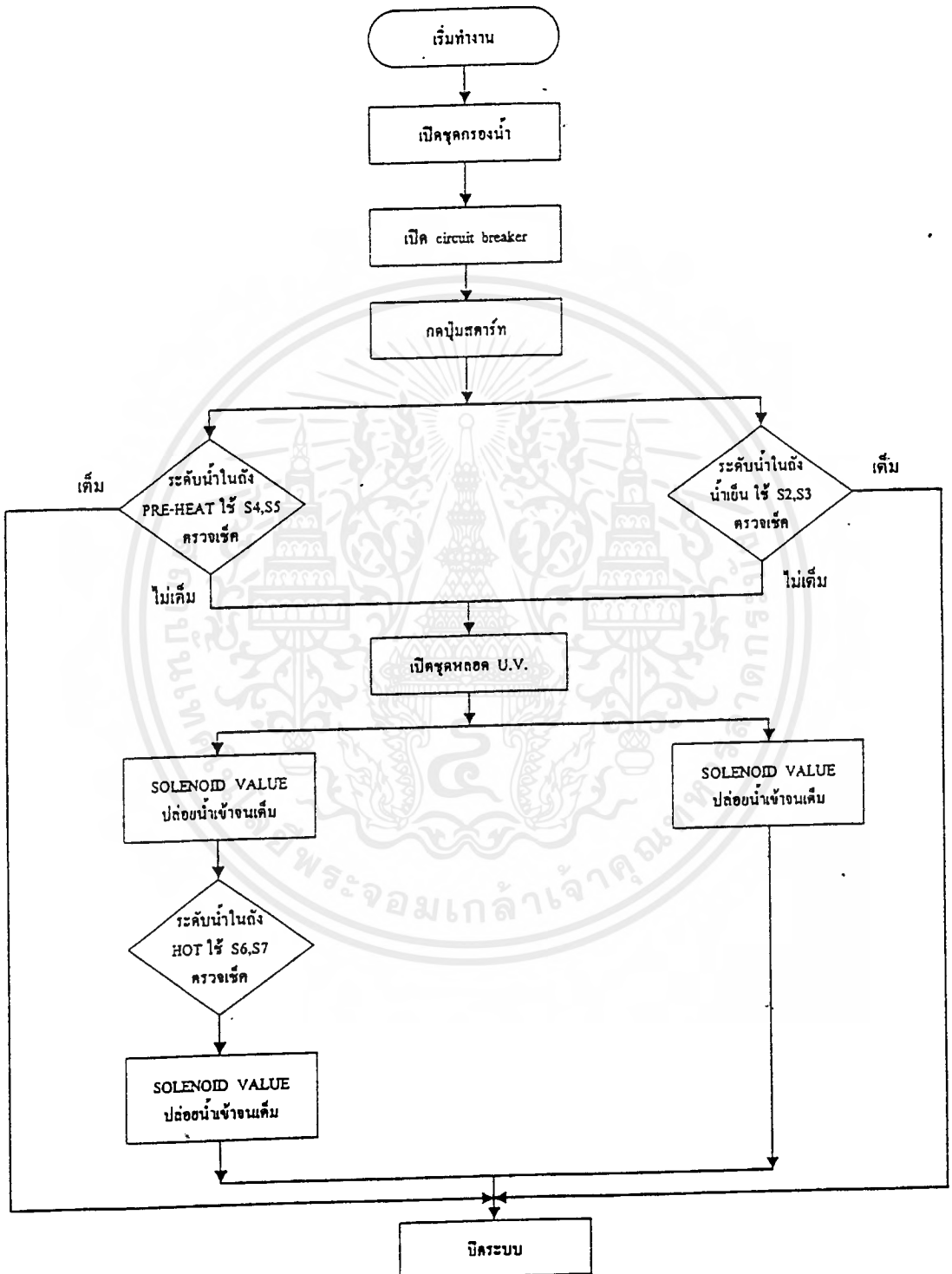
3.1 ออกแบบโครงสร้างระบบการทำงานของเครื่องและชุดควบคุมการทำงาน

ในระบบการทำงานของเครื่องต้นแบบสามารถแยกเป็นส่วนสำคัญดังนี้ คือ ชุดกรองน้ำ ชุดฆ่าเชื้อโรคด้วยยูวี ชุดเพิ่มอุณหภูมิน้ำ ชุดลดอุณหภูมิน้ำ ชุดเพิ่มอุณหภูมิน้ำขึ้นต้น ซึ่งจะประกอบกันเป็นระบบการทำงานร่วมกัน แสดงดัง รูปที่ 3.1

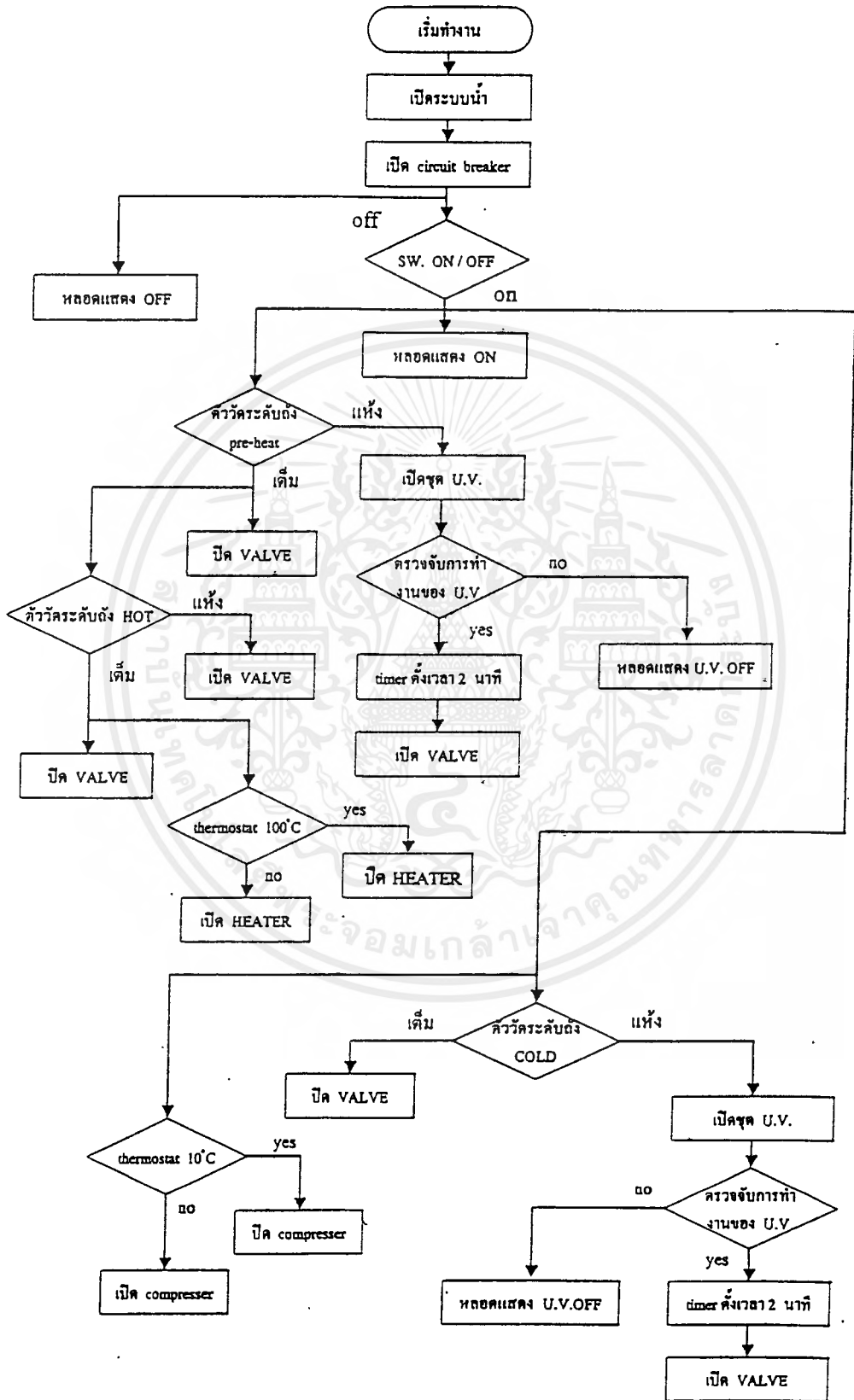
รูปที่ 3.1 โครงสร้างการทำงานของเครื่อง

3.1.1 ขั้นตอนการทำงานของเครื่องผลิตน้ำดื่ม

รูปที่ 3.2 ขั้นตอนการทำงานของระบบน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้รูปที่ 3.3 ขั้นตอนการทำงานของระบบทั้งหมด ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 วงจรควบคุมการทำงานของเครื่องผลิตน้ำดื่ม

3.1.2.1 วงจรควบคุมระบบการทำงาน

- 1.ชุดควบคุมระบบการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆที่ประกอบภายในตู้
- 2.ชุดควบคุมหลอดอุลตราไวโอเลต

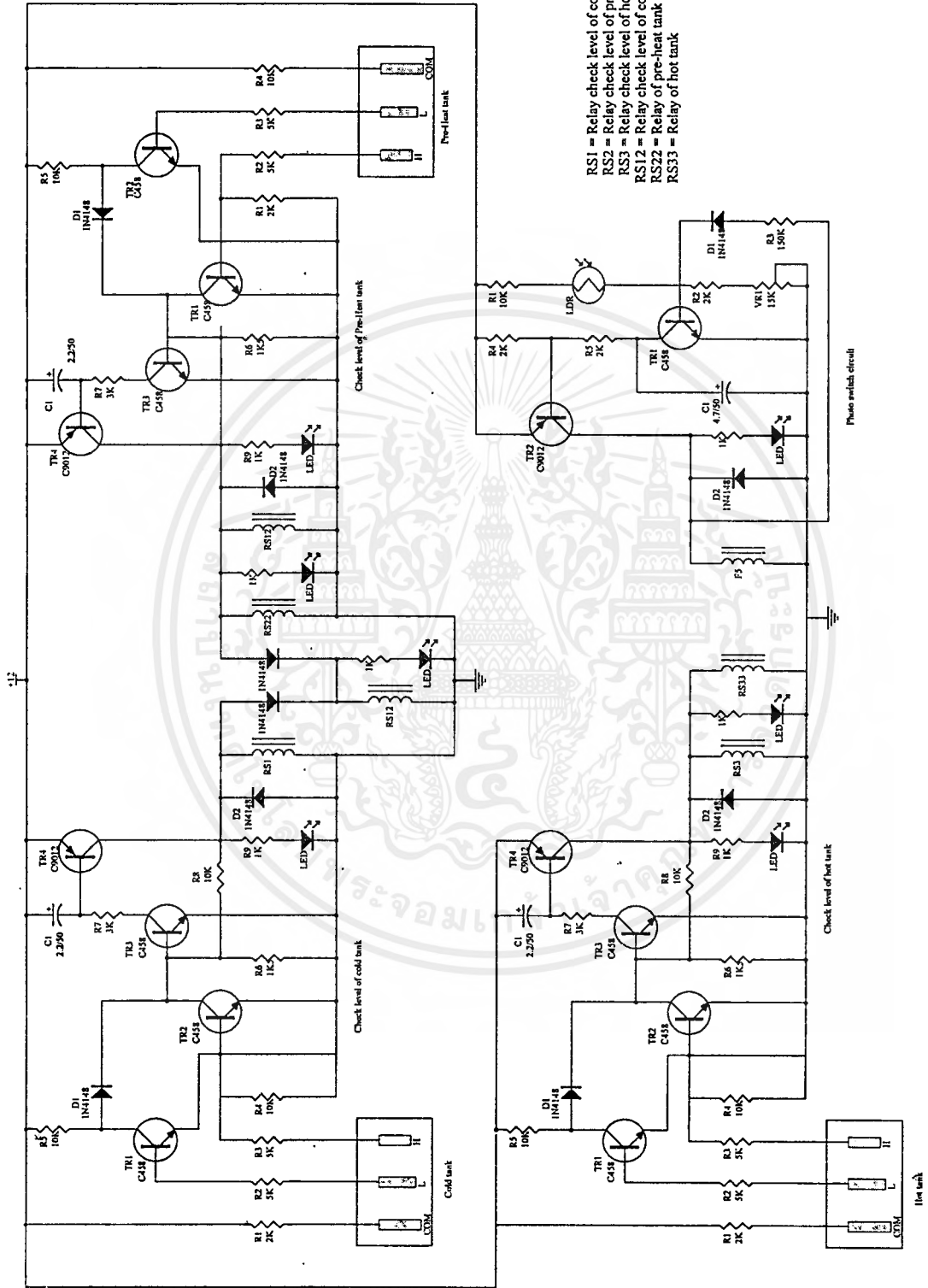
1. ชุดควบคุมระบบการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ ภายในตู้

ชุดควบคุมในส่วนนี้จะเป็น ชุดควบคุมด้วยวงจรไฟฟ้า ซึ่งจะเป็นชุดควบคุมขั้นตอนในการทำงานและเงื่อนไขต่างๆของเครื่องผลิตน้ำดื่ม ในการควบคุมนั้นจะใช้อุปกรณ์ประเภท Magnetic relay มาเป็นอุปกรณ์ควบคุมในวงจรไฟฟ้า เป็นส่วนมาก โดยมีวงจรแสดงการทำงาน (Schematic diagram) ดังแสดงไว้ในรูปที่ 3.4

หลักการการทำงานของวงจรควบคุมระบบการทำงาน

เริ่มต้นด้วยเมื่อเปิดสวิตช์ (So) คอมเพรสเซอร์เริ่มทำงานโดยมีเทอร์โมสแตท (F1) เป็นตัวตัดต่อซึ่งตั้งไว้ที่ 10°C ในขณะที่เดียวกันชุดวัดระดับในถังน้ำเย็น และถังพรีฮีททำงานเมื่อน้ำแห้งทำให้รีเลย์ (RS1), (RS2) ทำงานรวมทั้ง (RS12) ทำให้หน้าสัมผัสรีเลย์ (RS12) ต่อให้ชุด ยูวี ทำงาน (S1), (S2) ต่อให้ (Y1) , (Y2) เมื่อชุดยูวี ทำงานทำให้สวิตช์ทำงานด้วยแสงทำงานรีเลย์ (FS) ทำงานทำให้ (KT) ทำงานทำการตั้งเวลาไว้เพื่ออุ่นหลอดยูวี ประมาณ 2 นาที จากนั้นหน้าสัมผัส (KT) ทำการต่อทำให้ไฟผ่าน (Y0) , (Y1) , (Y2) ทำงานทำการเปิดน้ำเข้าถังน้ำเย็นกับถังพรีฮีท เมื่อดังน้ำ พรีฮีท เต็มทำให้ (RS22) เลิกทำงานทำให้ไฟไหลผ่าน (S3) , (S22) ไปยัง (Y3) ทำให้น้ำผ่านวาล์ว เข้าถังน้ำร้อน เมื่อดังน้ำร้อนเต็ม (RS33) เลิกทำงานทำให้ (K1) หยุดทำงานไฟไหลผ่าน (K1) ผ่านไปยังฮีตเตอร์ ทำให้ทำงานโดยมีเทอร์โมสแตท (F2) ตัดซึ่งตั้งไว้ที่ 90°C เมื่อดังน้ำร้อนหมด (RS3) จะทำงานทำให้ (Y3) ทำงานเติมน้ำจนเต็ม เมื่อดังน้ำเย็นหรือถัง พรีฮีท แห้งทำให้ (RS12) ทำงานทำให้ชุด ยูวี ทำงาน จากนั้นสวิตช์ทำงานด้วยแสงทำงาน ทำให้ (KT) ตั้งเวลาอุ่น ยูวี 2 นาที จากนั้น (KT) ทำการต่อให้ไฟไหลผ่านไปยัง (Y0) และ (Y1) หรือ (Y2) ขึ้นอยู่กับว่าถังน้ำเย็นหรือถังน้ำ พรีฮีท จะแห้ง

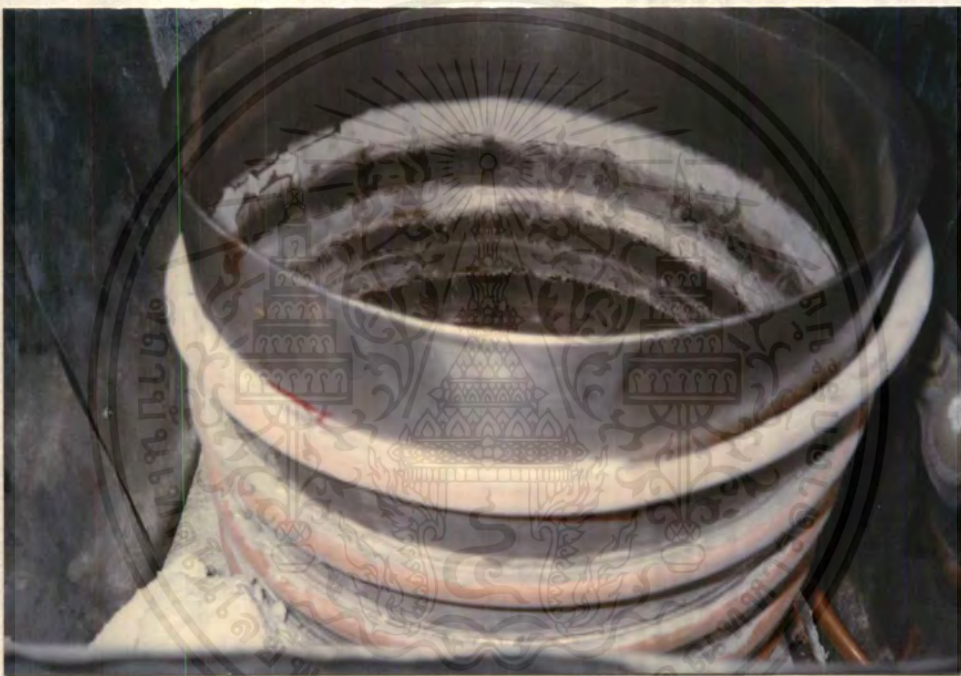

รูปที่ 3.4 ข แสดงวงจรควบคุมระดับน้ำและสวิตซ์ทำงานด้วยแสง

3.1.3 โครงสร้างชุดหม้อทำความเย็น

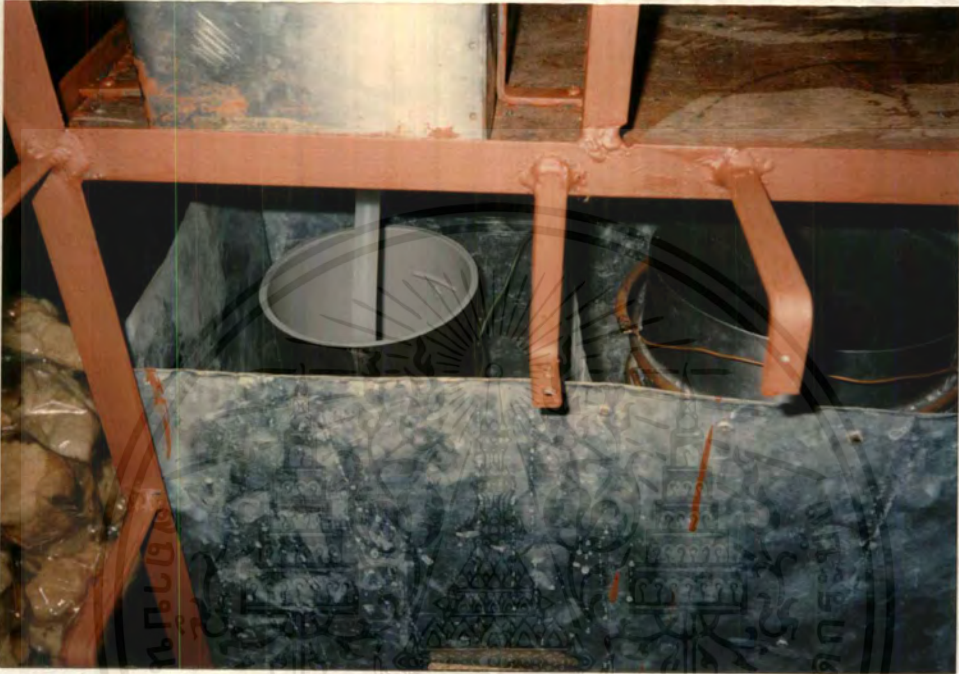
ตัวถังทำด้วยโลหะสแตนเลส รูปทรงกระบอกกลม ขนาดบรรจุน้ำ 3 ลิตร โดยออกแบบให้น้ำไหลเข้าทางด้านบนตัวถัง และให้มีท่อปล่อยน้ำออกไปยังก๊อกน้ำ คมอยู่ด้านล่างของตัวถัง โดยมีขี้อิเล็กโตรดของวงจรแช่ระดับน้ำอยู่ในถังซึ่งออกแบบให้ขี้อยู่ด้านบนของฝาถัง พร้อมทั้งชุดท่อทำความเย็น (Evaporator) พันอยู่บริเวณรอบๆ ด้านนอกของถังซึ่งถังทรงกระบอกกลมจะถูกบรรจุอยู่ในถังรูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีสารกันความร้อนบรรจุอยู่

รูปที่ 3.5 แสดงโครงสร้างหม้อน้ำทำความเย็น

3.1.4 โครงสร้างชุดหม้อทำความร้อน

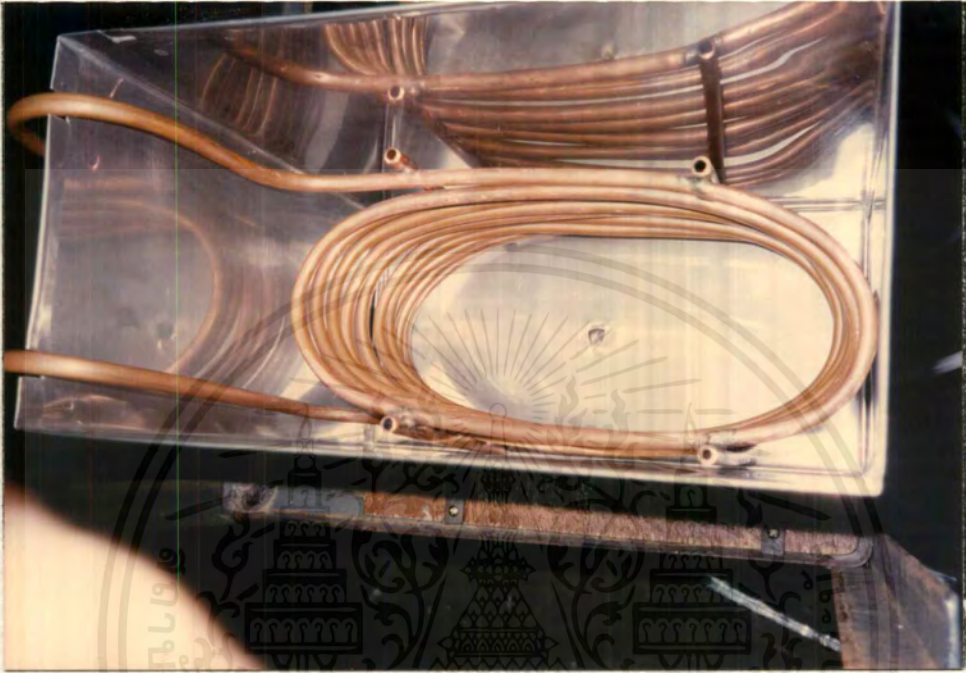
ตัวถังทำด้วยโลหะสแตนเลสรูปทรงกระบอกกลมขนาดบรรจุน้ำ 2 ลิตร โดยออกแบบให้น้ำไหลเข้าทางด้านบนตัวถัง และให้มีท่อปล่อยน้ำออกไปยังก๊อกน้ำคมอยู่ด้านล่างของตัวถัง โดยมีขี้อิเล็กโตรดของวงจรแช่ระดับน้ำ อยู่ในถังซึ่งออกแบบให้ขี้อยู่ด้านบนของฝาถัง พร้อมทั้งชุดขดลวดทำความร้อน (Heater) พันอยู่บริเวณส่วนล่างด้านนอกของตัวถังและต้องมีตัวเทอร์โมสแตทเป็นชุดควบคุมปริมาณความร้อนเข้ามาควบคุม ด้วยซึ่งถังทรงกระบอกกลมนี้จะถูกบรรจุอยู่ในถังรูปทรงสี่เหลี่ยม ที่มีสารกันความร้อนบรรจุอยู่

รูปที่ 3.6 แสดงโครงสร้างหม้อทำความร้อน

3.1.5 โครงสร้างชุดถังพัก ฟริอีท

ตัวถังทำด้วยโลหะที่ระบายความร้อนได้โดยออกแบบให้มีน้ำไหลเข้าทางด้านบนตัวถังซึ่งออกแบบเป็นรูปสี่เหลี่ยม แล้วให้น้ำไหลออกทางด้านล่างของตัวถัง ซึ่งในตัวถังจะมีชุดคอนเด็นเซอร์ บรรจุอยู่พร้อมทั้งมีขั้วอิเล็กทรอนิกส์ของวงจรระดับน้ำ ออกแบบให้ยึดอยู่ด้านบนฝาถังโดยด้านบนของถังจะต้องมีฝาปิดครอบมิดชิดโดยรอบถังภายนอกจะไม่มีสารกันความร้อนเพราะไว้ระบายความร้อนในกรณีที่สภาวะที่น้ำในถังพักเต็มอยู่ เพื่อช่วยระบายให้ คอนเด็นเซอร์ ได้ระบายดีขึ้นในสภาวะนี้จะเกิดในชั่วระยะหนึ่ง ซึ่งมันไม่มีผลกระทบต่อระบบทำความเย็นมากนักจึงไม่นำมาพิจารณา

รูปที่ 3.7 แสดงโครงสร้างถังพักพรีฮีท

3.1.6 โครงสร้างชุดฆ่าเชื้อโรคด้วยหลอดอุลตราไวโอเลต

รายละเอียดอุปกรณ์

รายละเอียดข้อมูลของอุปกรณ์ที่ใช้ในชุดฆ่าเชื้อโรค จากรูป ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายละเอียดโครงสร้างตัวหลอด

เส้นผ่าศูนย์กลางตัวหลอด = 16 มม.

ความยาวตัวหลอด = 288 มม.

ขั้วหลอด Type G5

รายละเอียดท่อแก้วที่ใช้กันระหว่างหลอดยูวี

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลางตัวหลอดแก้ว = 20 มม.

ขนาดความยาวตัวหลอดแก้ว = 255 มม.

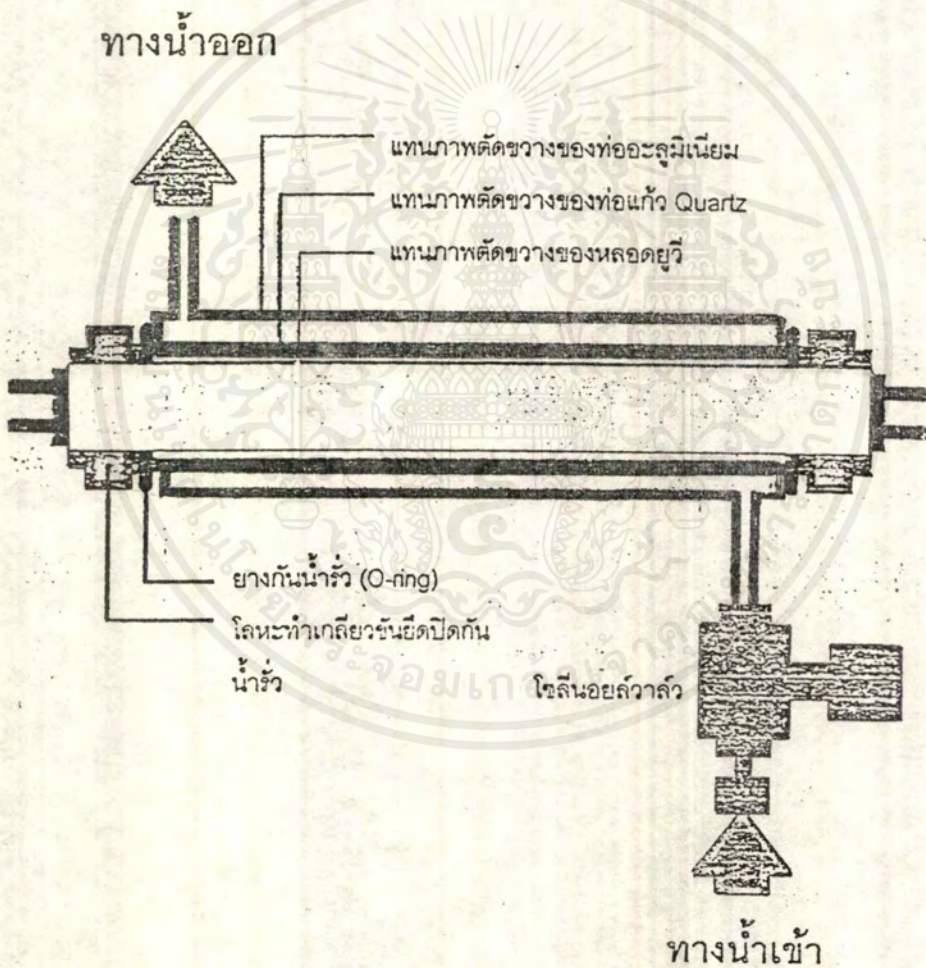
รายละเอียดท่อสแตนเลส

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในของท่อ = 27 มม.

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกของท่อ = 30 มม.

ขนาดความหนาของท่อ = 3 มม.

ปลายทั้งสองด้านทำเกลียวด้านใน

รูปที่ 3.8 แสดงโครงสร้างชุดฆ่าเชื้อโรควิวี

รายละเอียดท่อน้ำเข้าและออก

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของท่อ = 6.5 มม.

ขนาดความยาวของท่อ = 25 มม.

รายละเอียดยางกันน้ำรั่ว (O-ring)

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของวงยาง = 20 มม.

หมายเหตุ ให้มีขนาดสวมเข้ากับท่อแก้วพอดีเพื่อกันน้ำรั่วซึม

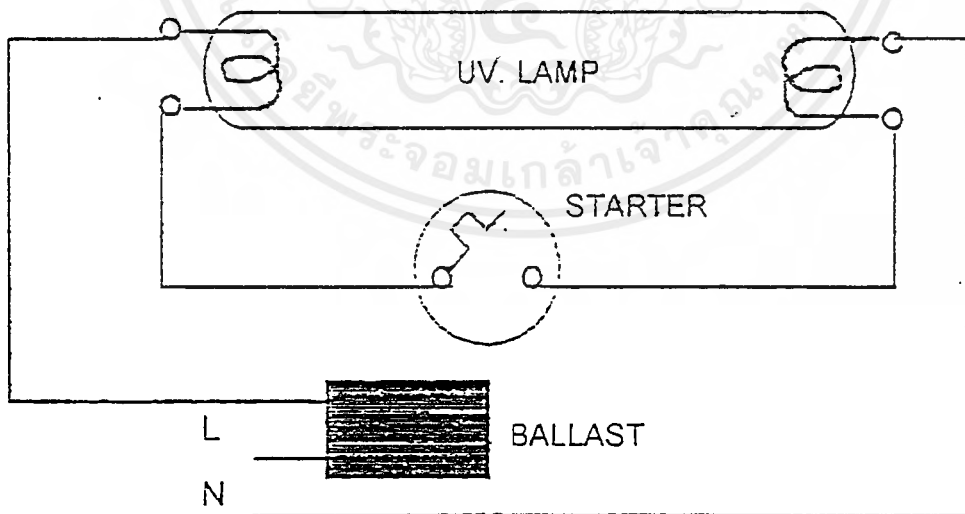
รายละเอียด โลหะปิดหัวท้ายกันน้ำรั่ว

ลักษณะดังรูปที่ 3.8 ทำเกลียวนอกมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 27 มม.

3.1.6.1 ชุดวงจรควบคุมต่างๆ

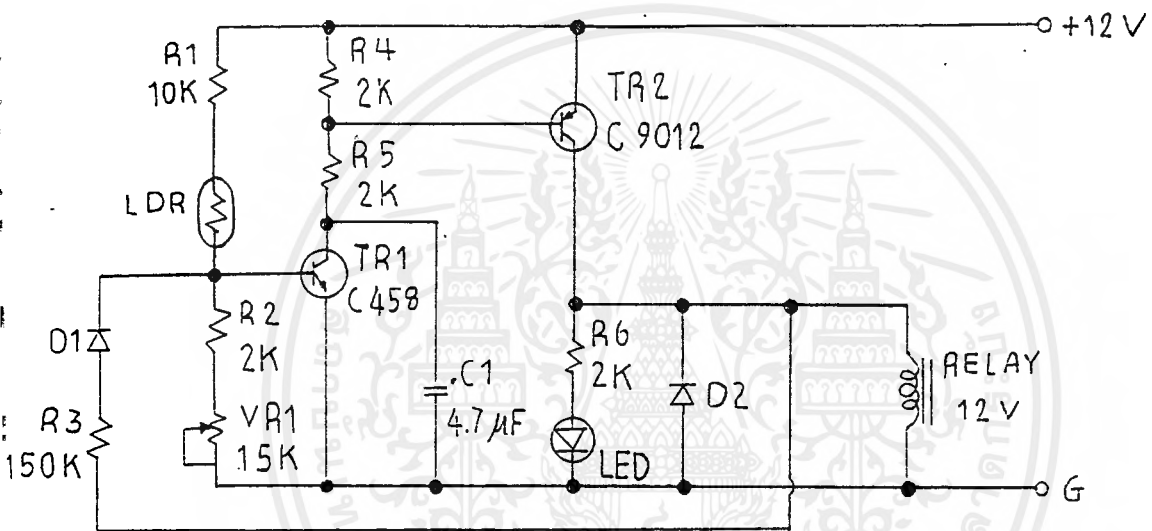
1. ชุดวงจรควบคุมหลอดอุตราไวโอเล็ต

ในการทำงานของชุดวงจรควบคุมหลอดจะมีลักษณะการทำงานเช่นเดียวกับหลอดชนิดจุดไส้หลอดด้วยชุดสตาร์ทเตอร์ (Starter) ดังเช่นเดียวกับหลอดฟลูออเรสเซนต์ (Fluorescent) โดยทั่วไป ดังในรูปที่ 3.9

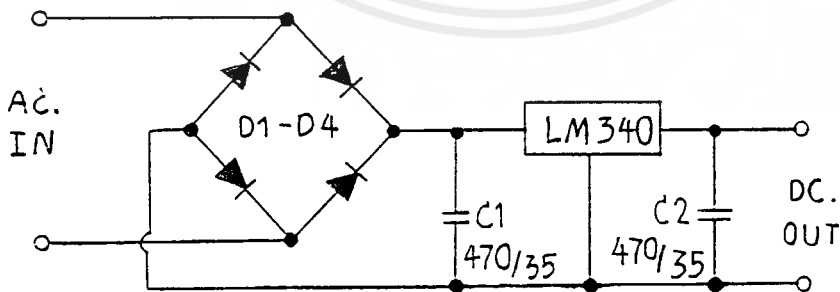

รูปที่ 3.9 แสดงวงจรการต่อทางไฟฟ้าของหลอดฆ่าเชื้อโรคยูวี

แสดงให้เห็นถึงตัวอย่างของหลอดยูวีที่ใช้ในโครงการนี้หลอดยูวี ที่มีขายอยู่ตามท้องตลาดทั่วไปมีอยู่ด้วยกันหลายขนาดและหลายบริษัทที่ผลิตหลอดชนิดนี้ขึ้นมา ขนาดของหลอดที่นำมาใช้ในโครงการนี้มีขนาด 8 วัตต์ ของบริษัทที่มีชื่อเสียงมากบริษัทหนึ่งชื่อ Sylvania โดยการผลิตหลอดที่ใช้ในการฆ่าเชื้อโรคชนิดนี้มีการผลิตด้วยกัน 3 ขนาด คือ 8 วัตต์ 15 วัตต์ และ 30 วัตต์ สำหรับวงจรการต่อให้หลอดชนิดนี้ทำการแสดงให้เห็นได้ดังรูปที่ 3.9

รูปที่ 3.10 ก แสดงชุดตรวจจับการทำงานของหลอดยูวี

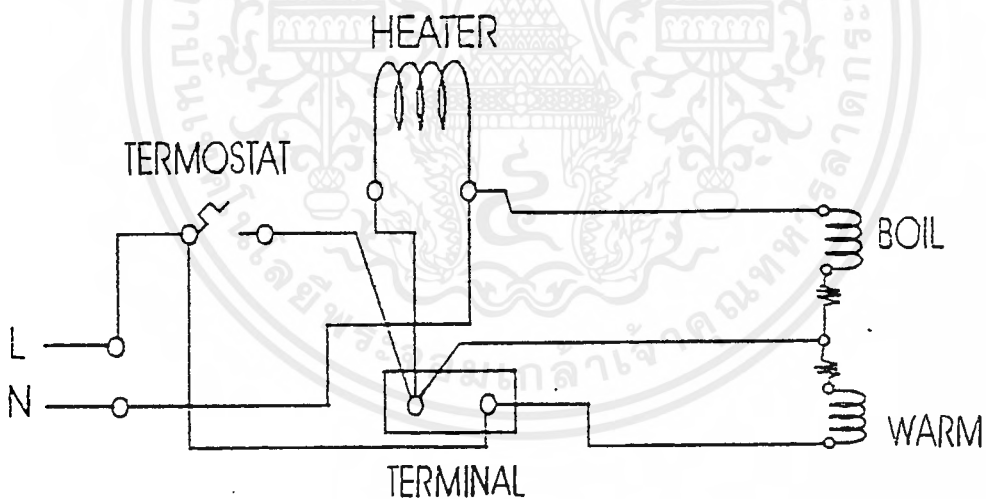

รูปที่ 3.10 ข แสดงวงจรเรกกูเรตโดยใช้ไอซีเบอร์ LM 340

2. ชุดวงจรควบคุมขดลวดความร้อน

เมื่อน้ำได้ไหลผ่านขบวนการถ่ายเทความร้อนเบื้องต้น มาแล้ว อุณหภูมิของน้ำจะสูงขึ้น และจะไหลลงสู่ถังทำความร้อนจนเต็มถึงระดับที่ตั้งไว้ โดยใช้สวิตช์ถุกกลอยชนิดทนความร้อนเป็นตัวตรวจจับระดับน้ำในถัง

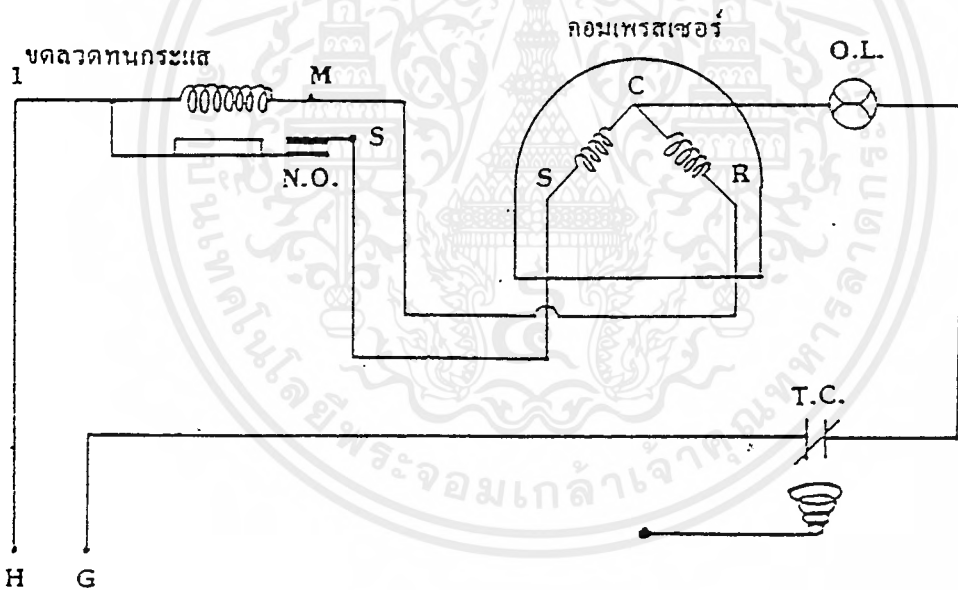
เมื่อน้ำไหลเข้าเต็มถึงจนถึงระดับที่ตั้งไว้แล้วขดลวดความร้อนจะเริ่มทำงาน พร้อมกับที่แผงแสดงผลด้านหน้าตู้ หลอดไฟแสดงสถานะ Boil จะสว่างขึ้นด้วย ซึ่งระยะเวลาและพลังงานที่ใช้ในการต้มน้ำจะถูกลดลง เพราะน้ำได้ผ่านขั้นตอนการถ่ายเทความร้อนเบื้องต้น มาก่อนแล้ว จนกระทั่งน้ำในระบบ มีอุณหภูมิที่ 90°C เทอร์โมสแตท ที่ติดตั้งไว้ด้านข้างของถังก็จะทำงาน ทำให้ขดลวดความร้อน ยุติการทำงาน หลอดไฟแสดงสถานะ Boil ดับลง และหลอดไฟแสดงสถานะ warm จะสว่างขึ้นแทน โดยขดลวดความร้อน จะเริ่มทำงานใหม่เมื่อน้ำมีอุณหภูมิลดลงถึง 80°C เทอร์โมสแตท จะทำการต่อวงจรทำให้ขดลวดความร้อน ทำงานอีกครั้ง

รูปที่ 3.11 แสดงวงจรไฟฟ้าควบคุมขดลวดความร้อน

3. ชุดควบคุมระบบทำน้ำเย็น

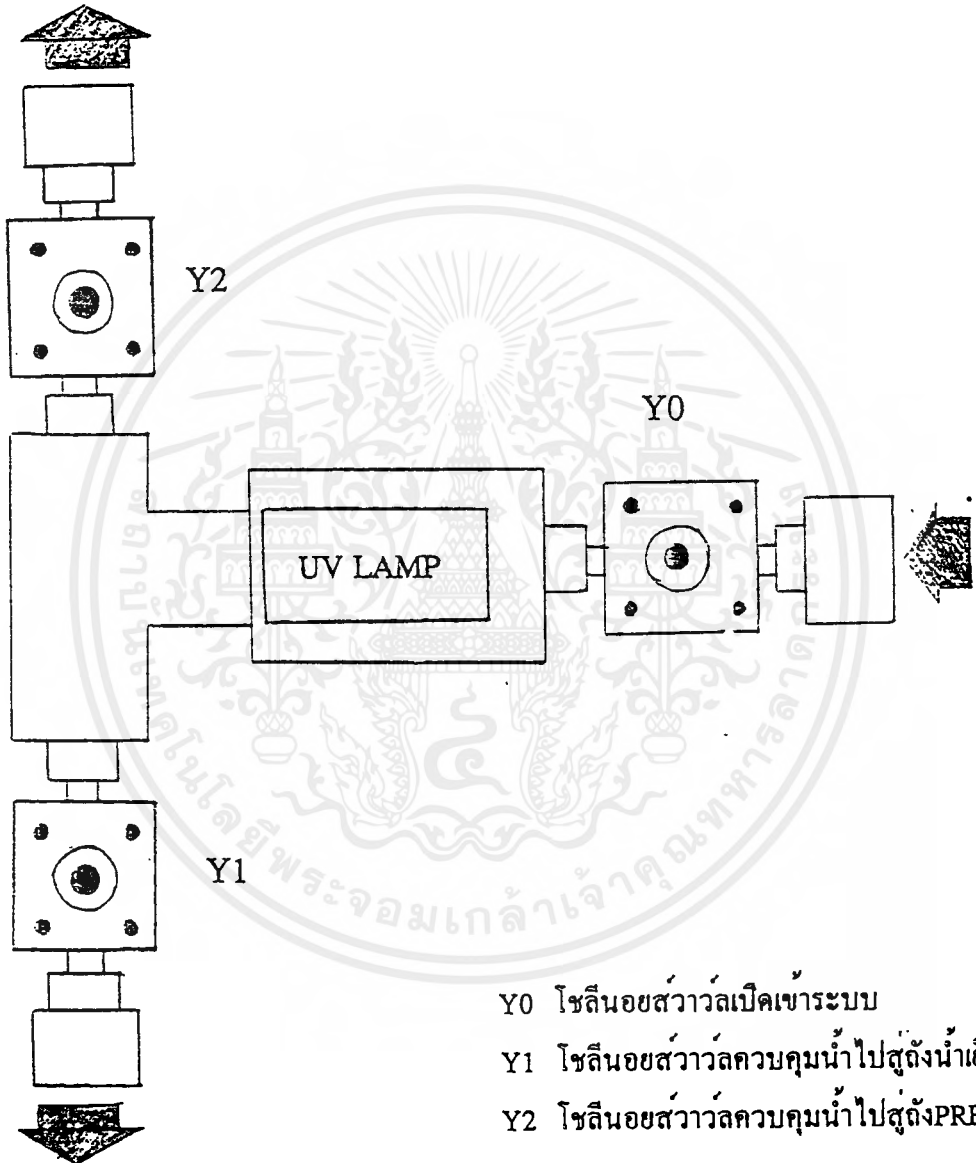
ในระบบการทำน้ำเย็นจะเป็น วงจรควบคุมมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ โดยจะควบคุมโดยใช้อุณหภูมิเป็นตัวควบคุมการทำงานของวงจร โดยมีตัวเทอร์โมสแตททำหน้าที่ในการรับรู้ถึงอุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าอุณหภูมิสูงกว่าที่ตั้งไว้ที่เทอร์โมสแตท ตัวเทอร์โมสแตทก็จะต่อวงจรให้มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ทำงาน จนกว่าอุณหภูมิต่ำลงจนถึงจุดที่ตั้งไว้ ตัวเทอร์โมสแตท ก็จะตัดวงจรออกมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ก็จะหยุดการทำงาน โดยกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านมอเตอร์คอมเพรสเซอร์จะต้องผ่านตัวโอเวอร์โวลต์และตัวรีเลย์กระแสทั้งนี้เพื่อป้องกันอันตรายอันจะเกิดขึ้นจากความผิดพลาดของระบบไฟฟ้า นอกจากตัวเทอร์โมสแตทจะควบคุมมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แล้วตัวเทอร์โมสแตทยังควบคุมถึงมอเตอร์พัดลมระบายความร้อนเครื่องควบแน่นอีกด้วย

รูปที่ 3.12 แสดงวงจรไฟฟ้าของระบบเครื่องทำความเย็น

3.1.6.2 วงจรทางเดินทงน้ำผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ

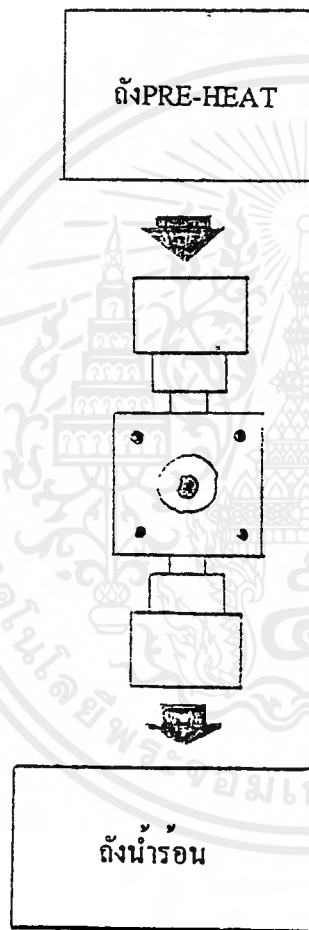
1. วงจรทางเดินทงน้ำผ่านชุดฆ่าเชื้อโรค ยูวีและโซลีนอยส์วาล์ว

รูปที่ 3.13 แสดงวงจรทางเดินของน้ำผ่านชุด ยูวี และ โซลีนอยส์วาล์ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วงจรทางเดินของน้ำผ่านจุดถึงพัก ฟรีฮีท ไปยังชุดถึงน้ำร้อน

Y3 โซลินอยส์วาล์วควบคุมน้ำจากถึงPRE-HEAT
ไปยังถึงน้ำร้อน

รูปที่ 3.14 แสดงวงจรทางเดินของน้ำผ่านชุดถึงพัก ฟรีฮีท ไปยังถึงน้ำร้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.7 การออกแบบและการคำนวณระบบทำความเย็น

3.1.7.1 การคำนวณระบบทำความเย็น

ภาระสำหรับระบบทำน้ำเย็น

ภาระสำหรับระบบทำน้ำเย็นจะต้องประกอบด้วยความร้อน 2 ประเภท คือ

1. ความร้อนจากภาระโดยตรง ซึ่งจะต้องถ่ายเทออกจากน้ำที่คั่งที่มีอุณหภูมิประมาณ 75°F (24°C) ลดลงเหลือประมาณ 50°F (10°C)

2. ความร้อนที่แทรกซึมผ่านภาชนะบรรจุน้ำ เพราะระบบทำน้ำเย็นตั้งอยู่ระดับที่มีอุณหภูมิของที่ทำงานโดยทั่วไปตั้งแต่ประมาณ 78°F (25°C) จนถึงประมาณ 85°F (3°C) ปริมาณน้ำเย็นที่ใช้คั่งของผู้ปฏิบัติงานจะแตกต่างกันไปตามลักษณะงาน ตารางที่ 3.1 จะบอกอัตราการคั่งน้ำของผู้ปฏิบัติงานแต่ละประเภท และบอกถึงระดับอุณหภูมิของน้ำที่คั่งโดยน้ำ 1 แกลลอน จะเท่ากับ 8.337 ปอนด์ หรือเท่ากับ 3.788 ลิตร

USAGE	FINAL TEMP. REQUIRED °F.	TOTAL AMOUNT OF WATER USED AND WASTED
1. Office Building—Employees	50	$\frac{1}{8}$ gallon per hour per person
2. Office Building—Transients	50	$\frac{1}{2}$ gallon per hour for each 250 persons per day
3. Light Manufacturing	50 to 55	$\frac{1}{5}$ gallon per hour per person
4. Heavy Manufacturing	50 to 55	$\frac{1}{4}$ gallon per hour per person
5. Restaurant	45 to 50	$\frac{1}{10}$ gallon per hour per person
6. Cafeteria	45 to 50	$\frac{1}{12}$ gallon per hour per person
7. Hotels	50	$\frac{1}{2}$ gallon per day per room (14 hr. day)
8. Theaters	50	1 gallon per hour per 75 seats
9. Stores	50	1 gallon per hour per 100 customers per hour
10. Schools	50 to 55	$\frac{1}{8}$ gallon per hour per student
11. Hospitals	45 to 50	$\frac{1}{12}$ gallon per day per bed

Note—Total amount of water used and wasted varies with type of installation and kind of service. This table will serve as a basis for determining cooler capacity required.

รูปที่ 3.15 แสดงอัตราการคั่งน้ำเย็นของผู้ปฏิบัติงานแบบต่างๆที่กำหนดโดย Temprite, Eaton Corp

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณหาขนาดของการทำความเย็น

$$\text{Btu} = \text{lbs} \cdot \text{Sp.H.} \cdot \text{TD} \quad (3.1)$$

เมื่อ lbs = จำนวนภาระทั้งหมด มีหน่วยเป็น ปอนด์

Sp.H = ความร้อนจำเพาะ ในโครงการนี้คือความร้อนจำเพาะของน้ำ มีค่า = 1

T.D = อุณหภูมิที่แตกต่างของอุณหภูมิของน้ำเข้าและน้ำออก

1. ภาระโดยตรง

จากข้อมูลที่ศึกษามา ดังนี้

1. เลือกอุณหภูมิน้ำที่ต้องการ เป็น 50°F
2. ต้องการคิมน้ำเป็น $1/8$ Gallon per hour per students.
3. อุณหภูมิของน้ำประปาประมาณ 75°F

$$\text{จาก } 1 \text{ Gallon} = 8.337 \text{ lbs.} = 3.785 \text{ lite.}$$

จากการออกแบบจึงกำหนดให้ความจุของภาชนะบรรจุน้ำเย็นประมาณ 3 ลิตร

4. ให้จำนวนนักศึกษาประมาณ 100 คน ที่ใช้บริการ

$$\therefore 1/8 \text{ Gallon} \times 100 = 1/8 \times 8.337 \times 100 = 104 \text{ lbs.}$$

2. ภาระที่เกิดจากความร้อนแทรกซึมผ่านภาชนะบรรจุน้ำ

ในโครงการนี้จะทำการป้องกันการแทรกซึมความร้อนจากภายนอกเข้ามาภายในโดยบรรจุนวนกัน ความร้อน ซึ่งภาระส่วนนี้น้อยมากจึงไม่นำมาคิด

$$\therefore \text{เมื่อ lbs.} = 104 \text{ lbs}$$

$$\text{Sp.H น้ำ} = 1$$

$$\text{T.D} = \text{อุณหภูมิน้ำประปา} - \text{อุณหภูมิน้ำเย็น}$$

$$= 75^{\circ}\text{F} - 50^{\circ}\text{F}$$

$$= 25^{\circ}\text{F}$$

แทนค่าต่างๆ ลงในสูตร

$$\text{Btu} = 104 \times 1 \times 25$$

$$= 2600 \text{ Btu.}$$

$$\text{ทำเป็นตัน} = 2600/12000 = 0.2166 \text{ ton.}$$

$$\therefore \text{ภาระของระบบ} = 0.2166 \text{ ton}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณขนาดของ Compressor

คำนวณโดยใช้ p-h ชาร์ท

จาก p-h ชาร์ท รูปที่ 3.16 กำหนดให้จุด

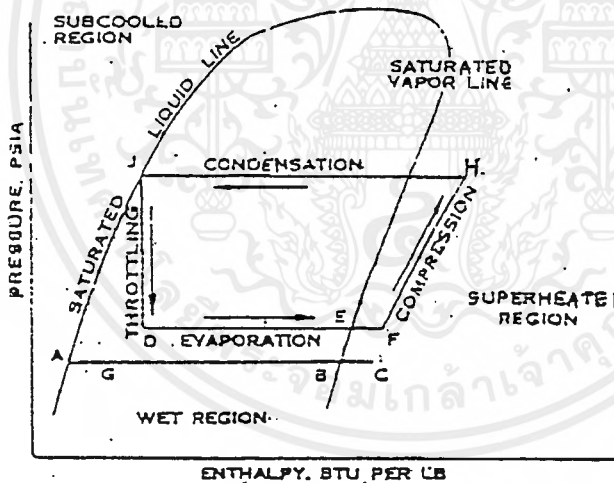
J ของ p-h ชาร์ทเป็น h₁, D ของ p-h ชาร์ทเป็น h₂, F ของ p-h ชาร์ทเป็น h₃, H ของ p-h
เป็น h₄ : โดยจาก

h₁-h₂ แทน Throtting process

h₂-h₃ แทน Evaporation at constant pressure process

h₃-h₄ แทน Compression process

h₄-h₁ แทน Condensation at constant pressure process

รูปที่ 3.16 แสดง p-h ชาร์ท ของวัฏจักรทำความเย็นในอุดมคติ

พิจารณาระบบ

Refrigeration effect or heat absorb

$$Q(\text{evaporator}) = h_3 - h_2 \text{ Btu/lb.} \quad (3.2)$$

Refrigerat flow (จาก 1 ton = 200 Btu/min)

$$\text{Refrigerant flow} = \frac{200 * \text{ton}}{h_3 - h_2} \text{ lb./min} \quad (3.3)$$

h₃-h₂

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Heat reflected during condensation

$$Q \text{ (condenser)} = h_4 - h_1 \text{ Btu/lb.} \quad (3.4)$$

Q (net) or Work (net)

$$Q \text{ (net)} = h_4 - h_3 \text{ Btu/lb.} \quad (3.5)$$

$$\text{Total work input at compressor} = \frac{200 (h_4 - h_3) * \text{ton} * 1}{h_3 - h_2} \text{ HP.} \quad (3.6)$$

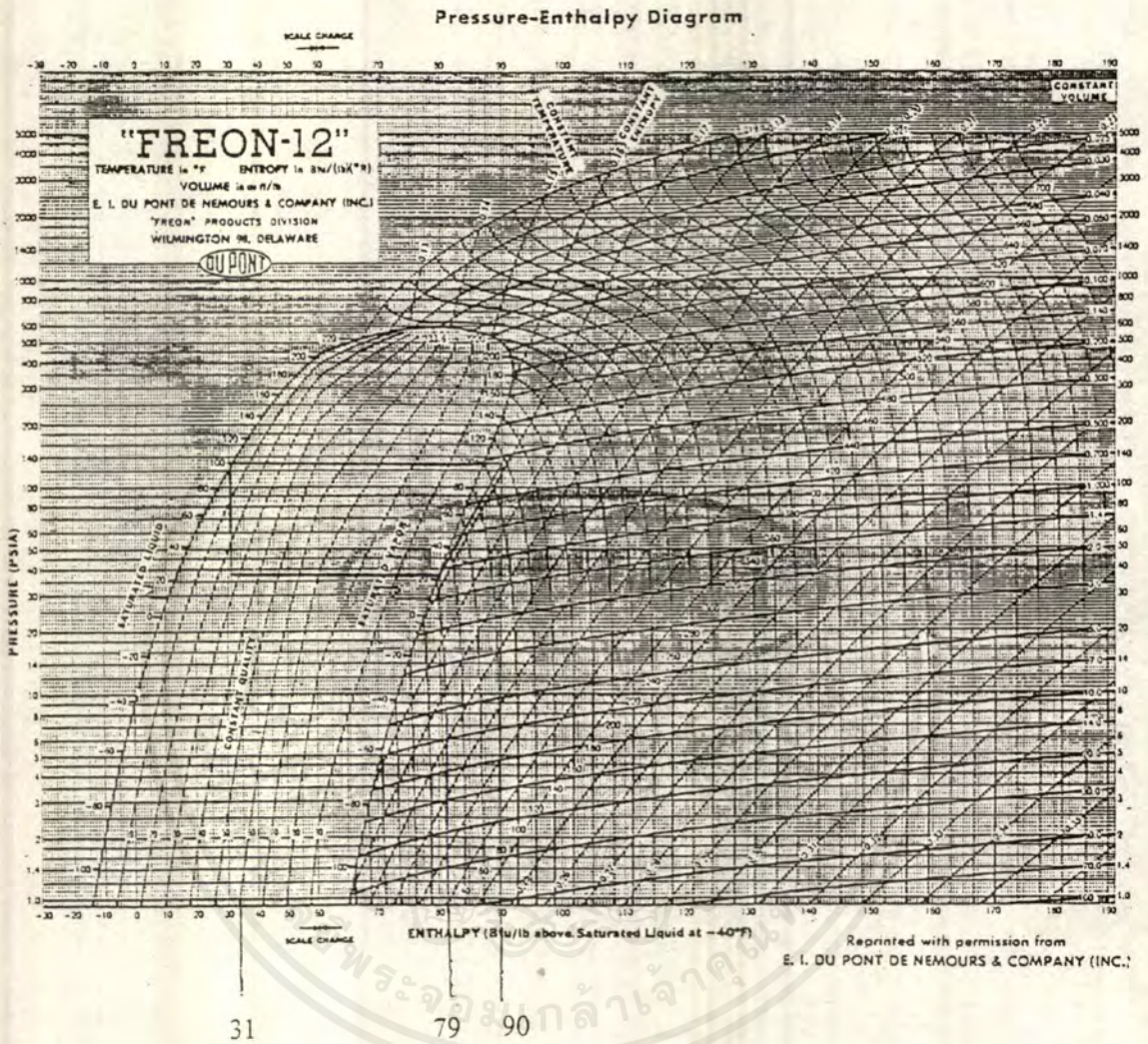
COP (Coefficient of performance)

$$\text{COP} = Q(\text{in})/Q(\text{net}) \quad (3.7)$$

$$= (h_3 - h_2)/(h_4 - h_3) \quad (3.8)$$

HP. per ton

$$\text{HP. per ton} = \frac{4.717 (h_4 - h_3)}{(h_3 - h_1)} \text{ HP./ton} \quad (3.9)$$

รูปที่ 3.17 แสดง p-h ชาร์ทของ Freon - 12

กำหนดให้ 1. อุณหภูมิของเครื่องควบแน่น (Condenser) = 100 องศา F

2. อุณหภูมิของอีแวปอเรเตอร์ (Evaporator) = 25 องศา F

จากการลากจุดต่างๆ จะได้ข้อมูลดังนี้

$$h_1 = 31 \text{ Btu/lb}, h_2 = 31 \text{ Btu/lb}, h_3 = 79 \text{ Btu/lb}, h_4 = 90 \text{ Btu/lb}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คำนวณหาค่า Refrigerant effect

$$\begin{aligned} Q (\text{evaporator}) &= h_3 - h_2 \\ &= 79 - 31 \\ &= 48 \text{ Btu/lb} \end{aligned}$$

- คำนวณหาค่า Refrigerant flow

$$\begin{aligned} \text{Refrigerant flow} &= 200 \text{ x ton} / (h_3 - h_2) \\ &= 200 \times 0.2166 / 48 \\ &= 0.9025 \text{ lb/min} \end{aligned}$$

- คำนวณหาค่า Heat reflected during condensation

$$\begin{aligned} Q (\text{Condenser}) &= h_4 - h_1 \\ &= 90 - 31 \\ &= 59 \text{ Btu/lb} \end{aligned}$$

- คำนวณหาค่า Q (net)

$$\begin{aligned} Q (\text{net}) &= h_4 - h_3 \\ &= 90 - 79 \\ &= 11 \text{ Btu/lb} \end{aligned}$$

- คำนวณหาค่า Total work input at compressor

$$\begin{aligned} \text{Total work} &= \frac{200 (h_4 - h_3) \text{ ton} \times 746}{h_3 - h_2} \times 42.6 \\ &= \frac{200 \times 11 \times 0.2166}{48} \times 746 \times 42.6 \\ &= 173.84 \text{ watts.} \end{aligned}$$

- คำนวณ Coefficient of performance

$$\begin{aligned} \text{COP} &= (h_3 - h_2) / (h_4 - h_3) \\ &= 48 / 11 \\ &= 4.363 \end{aligned}$$

- คำนวณหาค่า H.P. per ton

$$\begin{aligned} \text{H.P. per ton} &= 4.717 (h_4 - h_3) / (h_3 - h_1) \\ &= 4.717 (11) / (79 - 31) \\ &= 1.0809 \text{ H.P. per ton} \end{aligned}$$

เนื่องจากระบบนี้มีขนาด 0.2166 ton

$$\begin{aligned} \text{H.P.} &= 1.0809 \times 0.2166 \\ &= 0.234 \text{ H.P} \end{aligned}$$

ทำเป็น watt

$$\begin{aligned} \text{Watt} &= 0.234 \times 746 \\ &= 174.65 \text{ Watts} \\ &= 1/4 \text{ HP.} \end{aligned}$$

∴ ในระบบนี้จึงเลือกใช้มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ขนาด 1/4 HP.

3.1.7.2 การคำนวณความยาวของขดท่อทองแดง

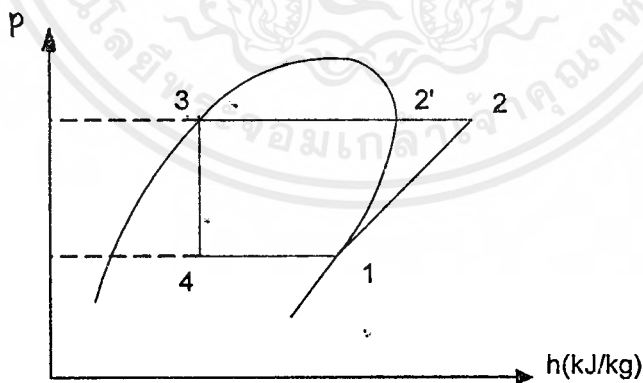
การคำนวณความยาวของขดท่อทองแดงจะมีลักษณะเหมือนการคำนวณความยาวท่อตรงแบบการพาความร้อน หมายความว่า จะทำการพิจารณาทั้งสองลักษณะให้เป็นกรณีเดียวกัน เพราะไม่ว่าจะเป็นขดท่อทองแดง หรือท่อตรงพื้นที่ของการระบายความร้อนก็ยังคงเท่าเดิม

การคำนวณความยาวของขดคอยล์ร้อนจะใช้หลักการของการถ่ายเทความร้อน และทฤษฎีพื้นฐานของระบบปรับอากาศนำไปใช้ในการคำนวณ โดยพิจารณาเป็นขั้นตอนการคำนวณได้ดังนี้

1. การคำนวณหาอัตราการไหลของสารทำความเย็น

จะเริ่มพิจารณาตั้งแต่วัฏจักรทำความเย็น p-h ไดอะแกรม โดยออกแบบที่ภาระการทำความเย็นที่ 0.762 kw การคำนวณหาความยาวท่อทองแดงที่จะนำมาทำขดท่อทองแดง จะตั้งสมมติฐานดังนี้

- ขดท่อทองแดงเป็นเส้นตรง
- การไหลของสารทำความเย็นเป็นการไหลแบบปั่นป่วน (Turbulent)
- เป็นการถ่ายเทความร้อนแบบการพาความร้อน (Free convection and Force convection)
- อุณหภูมิของคอนเดนเซอร์ = 37.8°C
- อุณหภูมิของอีแวปอเรเตอร์ = 3.88°C

รูปที่ 3.18 p-h diagram ของวัฏจักรทำความเย็นในอุดมคติ

จากข้อมูลการสมมติฐาน จะสามารถอ่านค่าเอนทาลปี แต่ละจุดจาก แทนค่าสมการ ได้ดังนี้

$$Q = m_r (h_1 - h_4) = Q_{evap} \quad (3.10)$$

$$m = \frac{Q}{(h_1 - h_4)} \quad (3.11)$$

2. การคำนวณหาความร้อนที่นำมาใช้ในถึงน้ำอุ่น

$$Q_{reject} = (H.R)(Q) \quad (3.12)$$

$$Q = Q_{reject} - m_r (h'_2 - h_3) \quad (3.13)$$

Q = ปริมาณความร้อนที่ถ่ายเทให้กับน้ำในถัง

3. การคำนวณหาความยาวของขดคอยล์ร้อนในถึงน้ำอุ่น

- กำหนดให้อุณหภูมิที่ทางออกของขดคอยล์ร้อน คือ $T_o = T_o = 37.8^\circ\text{C}$
- กำหนดให้อุณหภูมิที่ออกจากคอมเพรสเซอร์ คือ T_i

$$T_i = T_o + \frac{Q_{use}}{m_r C_p} \quad (3.14)$$

การหาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของ R12 ในท่อ

หาค่า
$$\bar{T}_r = \frac{T_i + T_o}{2} \quad (3.15)$$

หาค่าคุณสมบัติ R12 ที่ $\bar{T}_r$, R12 คือ

$$\rho, \nu, Cp, Pr, k$$

หาค่าเรโนลด์ นัมเบอร์

$$Re = \frac{pVD}{\mu} \frac{4m_r}{\pi DP\nu} \quad (3.16)$$

กำหนดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของขดท่อที่ใช้คือ $D = 0.09525 \text{ m}$

ใช้สมการ ดิตตัส - โบลเตอร์ (Dittus-Boelter equation) หาค่า Nu

$$Nu = 0.023 re^{0.8} Pr^n \quad (3.17)$$

โดยที่ $n = 0.4$ เมื่อถูกทำให้ร้อนขึ้น

$n = 0.3$ เมื่อถูกทำให้เย็นลง

หาค่า h_i จาก

$$h_i = kNu / d \quad (3.18)$$

การหาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนภายนอกท่อ

ซึ่งเป็นการพาความร้อนแบบอิสระ (Free convection) บนท่อกกลมยาว

$$\bar{T}_w = \frac{T_{w\max} + T_{w\min}}{2} \quad (3.19)$$

$$\bar{T}_f = \frac{\bar{T}_w + \bar{T}_r}{2} \quad (3.20)$$

นำ $\bar{T}_r$ เปิดตารางภาคผนวก

จะได้ค่า β, ν, Pr, k

แทนค่าในสมการ

$$Ra_D = \frac{g\beta(\bar{T}_r - \bar{T}_w)L^3 Pr}{\nu^2} \quad (3.21)$$

นำค่า Ra_D ไปหาค่า C, n ในตารางภาคผนวก

นำค่า C, n, Ra_D แทนลงในสมการเพื่อหาค่า h_o

$$Nu_m = \frac{h_o D}{k} = C Ra_D^n \quad (3.22)$$

หาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวมจาก

$$\frac{1}{U} = \frac{1}{h_i} + \frac{1}{h_o} \quad (3.23)$$

หาค่า LMTD จาก

$$LMTD = \frac{(T_o - T_i)}{\ln \frac{(T_o - \bar{T}_w)}{(T_i - \bar{T}_w)}} \quad (3.24)$$

หาค่าพื้นฐานที่การแลกเปลี่ยนความร้อนรวมจาก

$$Q = UA (LMTD) \quad (3.25)$$

$$A = Q/(ULMTD) \quad (3.26)$$

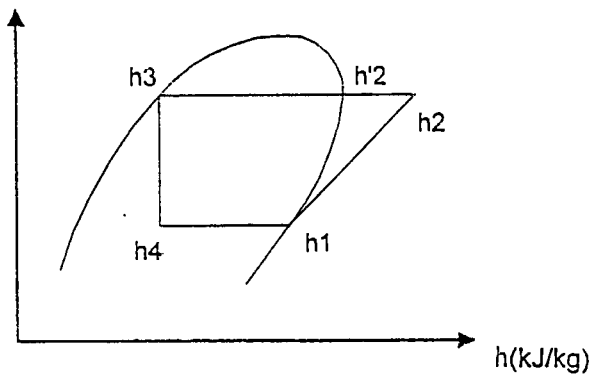
หาค่าความยาวท่อทองแดงจาก

$$L = A/(\pi D) \quad (3.27)$$

ในกรณีนี้ใช้ Q ที่เกิดที่ Condenser จึงได้

$$A = \frac{Q_{CON}}{(U \cdot LMTD)} \quad (3.28)$$

$$h_1 = 183.75 \text{ kJ/kg}$$

$$h_2 = 209.34 \text{ kJ/kg}$$

$$h'_2 = 200.03 \text{ kJ/kg}$$

$$h_3 = h_4 = 72.10 \text{ kJ/kg}$$

$$Q = 0.762 \text{ kw}$$

$$m_r = \frac{0.762}{(183.75 - 72.10)}$$

$$= 6.82 \times 10^{-3} \text{ kg/s}$$

$$\text{อ่านค่า HR} = 1.33$$

$$Q_{\text{reject}} = 1.33 (0.762) \text{ kw}$$

$$= 1.013 \text{ kw}$$

$$Q_{\text{use}} = 1.013 - [6.82 \times 10^{-3} \times (200.03 - 72.1)]$$

$$T_i = 37.8 + \frac{140.5 \times 10^{-3}}{(6.82 \times 10^{-3} \times 0.9978)}$$

$$= 58.44 \text{ }^\circ\text{C}$$

หาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนภายในท่อ (h_i)

กำหนดใช้ท่อ 3/8" , $D = 0.009525 \text{ m}$

$$\bar{T}_r = \frac{(37.8 + 58.44)}{2}$$

$$= 48.12 \text{ }^\circ\text{C}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณสมบัติของ R12 ที่อุณหภูมิ $\bar{T}_f = 48.12 \approx 50^\circ\text{C}$

$$\begin{aligned} p &= 1215.96 \quad \text{kg/m}^3 \\ V &= 0.19 \times 10^{-6} \quad \text{m}^2/\text{s} \\ C_p &= 1.0216 \quad \text{kJ/kg}^\circ\text{C} \\ K &= 0.067 \quad \text{W/m}^\circ\text{C} \\ Pr &= 3.5 \end{aligned}$$

$$Re = \frac{4 \times 6.82 \times 10^{-3} \times 10^6}{3.14 \times 0.009525 \times 1215.6 \times 0.19}$$

$$= 3949$$

$$Nu = 0.023 \times 3949^{0.8} \times 3.5^{0.3}$$

$$= 25.24$$

$$hi = \frac{25.24 \times 0.067}{0.009525}$$

$$= 177.54 \quad \text{w/m}^2^\circ\text{C}$$

หาสัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทความร้อนภายนอกท่อ (h_o)

$$\bar{T}_w = \frac{24 + 37.8}{2}$$

$$= 30.9^\circ\text{C}$$

$$\bar{T}_f = \frac{30.9 + 48.12}{2}$$

$$= 39.51^\circ\text{C}$$

หาคุณสมบัติของน้ำที่อุณหภูมิ $39.51^{\circ}\text{C} \approx 40^{\circ}\text{C}$

$$V = 0.658 \times 10^{-6} \quad \text{m}^2/\text{s}$$

$$\beta = 0.18 \times 10^{-3} \quad \text{K}^{-1}$$

$$\text{Pr} = 4.34$$

$$k = 0.628$$

$$\begin{aligned} Ra_D &= \frac{9.81 \times 0.18 \times 10^{-3} \times (48.12 - 30.9) \times 0.009525^3 \times 434}{(0.658 \times 10^{-6})^2} \\ &= 263395 \end{aligned}$$

อ่านค่า Ra_D สำหรับการพาความร้อนแบบอิสระได้ $C=0.48$, $n=0.25$

$$\begin{aligned} \text{Nu} &= 0.48 \times (263395)^{0.25} \\ &= 10.87 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} h_o &= \frac{10.87 \times 0.628}{0.009525} \\ &= 716.68 \quad \text{W/m}^2\text{ }^{\circ}\text{C} \end{aligned}$$

หาสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม (U)

$$\begin{aligned} U &= \frac{716.68 \times 177.54}{716.68 + 177.54} \\ &= 142.3 \quad \text{W/m}^2\text{ }^{\circ}\text{C} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{LMTD} &= \frac{(58.44 - 37.8)}{\ln \frac{(58.44 - 30.9)}{(37.8 - 30.9)}} \\ &= 14.9 \end{aligned}$$

$$A = \frac{912}{(142.3 \times 14.9)}$$

$$= 0.43 \quad m^2$$

$$L = \frac{0.43}{(3.14 \times 0.009525)}$$

$$= 14.3 \quad m$$

บทที่ 4

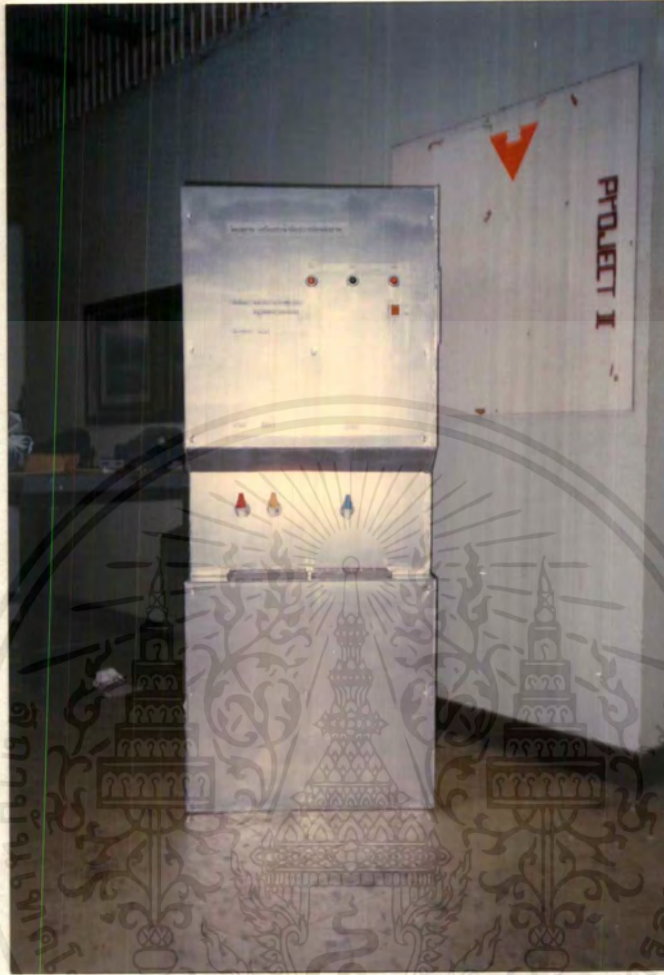
การออกแบบและสร้างโครงงานเครื่องต้นแบบ

4.1 แสดงโครงสร้างของเครื่องต้นแบบ

รูปที่ 4.1 แสดงโครงสร้างของเครื่องต้นแบบ

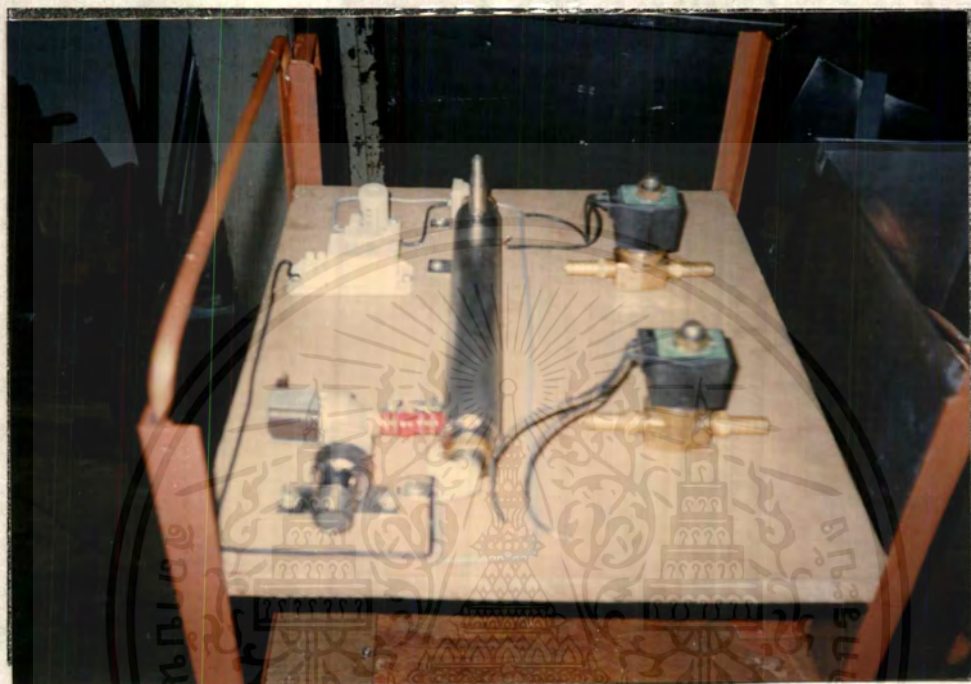
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.2 แสดง โครงสร้างของเครื่องต้นแบบ (ด้านหน้า)

รูปที่ 4.3 แสดง โครงสร้างของเครื่องต้นแบบ (ด้านข้าง)

รูปที่ 4.4 แสดงโครงสร้างของเครื่องชุดฆ่าเชื้อ โรคนิว

4.2 รายการวัสดุและอุปกรณ์ของเครื่องต้นแบบ

รายการวัสดุอุปกรณ์	QTY	UNIT
1. วัสดุอุปกรณ์เครื่องทำความเย็น		
1.1 คอมเพรสเซอร์	1	EA
- 200 / 220V 50HZ		
- 1/4 แรงม้า(HP)		
- 1.45 / 1.50 FLA		
- 12.5 / 13.5 LRA		
- ยี่ห้อSUMSUNG รุ่น ML90KOY หรือเทียบเท่า		
- R-12,THERMALLY PROTECTED		
1.2 รีเลย์(CURRENT RELAY)	1	EA
- ใช้กับมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แบบปิดสนิทขนาดตั้งแต่1/100-1/2แรงม้า		
1.3 โอเวอร์โหลด	1	EA
- ขนาดที่ใช้กับCOMPRESSOR 1/4 แรงม้า		
1.4 ตัวกรองความชื้นและสิ่งสกปรก(FILTER DRIER)	1	EA
1.5 ท่อรูเข็ม(CAPTUBE)	1	EA
1.6 นำยา R-12		
1.7 ท่อทองแดงขนาด DIA 3/8"	1	EA
- ส่วนของ CONDENSER		
- ส่วนของ EVAPORATOR		
1.8 ACCESSORIES	1	LOT
2. วัสดุอุปกรณ์ระบบควบคุมคุณภาพน้ำ		
2.1 ชุดฆ่าเชื้อโรค (U.V)		
2.1.1 ชุดหลอดยูวี	1	EA
- ยี่ห้อ SYLVANIA		
- ขนาด 8W		
- ยาว288 mm,เส้นผ่าศูนย์กลาง 16 mm		

รายการวัสดุอุปกรณ์	QTY	UNIT
2.1.2 บัลลัสต์	1	EA
- ยี่ห้อ VASSLOH SCHVABEหรือเทียบเท่า		
- REF.NO.923.855		
- 7/9/11 W		
- 220 V 50HZ		
2.1.3 สตาร์ทเตอร์	1	EA
2.1.4 ACCESSORIES	1	LOT
2.2 ชุดกรองน้ำ		
2.2.1 ชุดกรองน้ำ 2 ท่อน	1	EA
2.2.2 ACCESSORIES	1	LOT
3.วัสดุอุปกรณ์ระบบควบคุมน้ำ		
3.1 ชุดวงจรวัดระดับน้ำ 2 ระดับ	3	EA
3.2 SOLINOID VALVES		
3.2.1 AC 220 V $\pm$ 10 %	3	EA
- รุ่น 319 R		
- ข้อต่อขนาด 3/4 นิ้ว		
- อุณหภูมิใช้งาน 25 องศา C - 60 องศา C		
- ปกติปิด		
- 220/240 V 50 HZ		
- ใช้กำลังไฟ 8 W		
- ควบคุมถึง PRE-HEAT และ ถังน้ำเย็น		
3.2.2 AC 220 V $\pm$ 10 %	1	EA
- ยี่ห้อ PARKER COIL ZB09		
- ข้อต่อขนาด 1/4 นิ้ว		
- อุณหภูมิใช้งาน - 40 องศา C - 105 องศา C (150 องศา C Max)		
- ปกติปิด		
- ใช้กำลังไฟ 9 W		
3.3 ถังกักน้ำเย็น	1	EA

รายการวัสดุอุปกรณ์	QTY	UNIT
3.4 ก๊อคน้ำร้อน	1	EA
3.5 ก๊อคน้ำร้อน	1	EA
3.6 ท่อน้ำ	1	LOT
3.7 ACCESSORIES	1	LOT
4. วัสดุอุปกรณ์ระบบควบคุมภายในตู้		
4.1 ชุดควบคุมระบบไฟฟ้าภายในอุปกรณ์		
4.1.1 FUSES CONTROL	1	EA
4.1.2 MAIN RELAY 15 A	1	EA
4.1.3 TIME RELAY	1	EA
4.1.4 SWITCH OFF	1	EA
4.1.5 LAMP	3	EA
4.1.6 THERMOSTAT ในถังน้ำร้อน	1	EA
4.1.7 สายไฟ CONTROL	1	LOT
4.1.8 ตัวตู้ควบคุม	1	LOT
4.1.9 ACCESSORIES	1	LOT
4.2 ชุดควบคุมหลอดยูวี		
4.2.1 วงจรอิเล็กทรอนิกส์ของส่วนการทำงานสวิทซ์ทำงานด้วยแสง พร้อมอุปกรณ์ตามวงจร	1	ชุด
4.2.2 วงจรเรกกูเลท โดยใช้ไอซีเบอร์ LM 340	1	ชุด
4.2.3 ACCESSORIES	1	LOT
5. ถังทำน้ำร้อน	1	ถัง
- ความจุ 2 ลิตร		
- ติดตั้งขดลวดความร้อนรอบถังด้านนอก		
- ตัวถังทำจากวัสดุสแตนเลสบรรจุถูกลอยและ THERMOSTAT ในถัง		
6. ถังทำน้ำเย็น	1	ถัง
- ความจุ 3 ลิตร		
- ติดตั้งคอยล์เย็นรอบถังด้านนอก		
- ตัวถังทำจากวัสดุสแตนเลส		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการวัสดุอุปกรณ์	QTY	UNIT
7. ถังPRE-HEAT	1	ถัง
- ขนาด 15 x 30 x 30 cm		
- ติดตั้ง CONDENSER ไว้ภายในถังพร้อมลูกลอย 2 ตัว		
8. วัสดุป้องกันความร้อนในถังทำน้ำร้อนและถังทำน้ำเย็น	1	LOT
9. วัสดุอุปกรณ์ทำเครื่องต้นแบบทั้งหมดพร้อมACCESSORIES	1	LOT

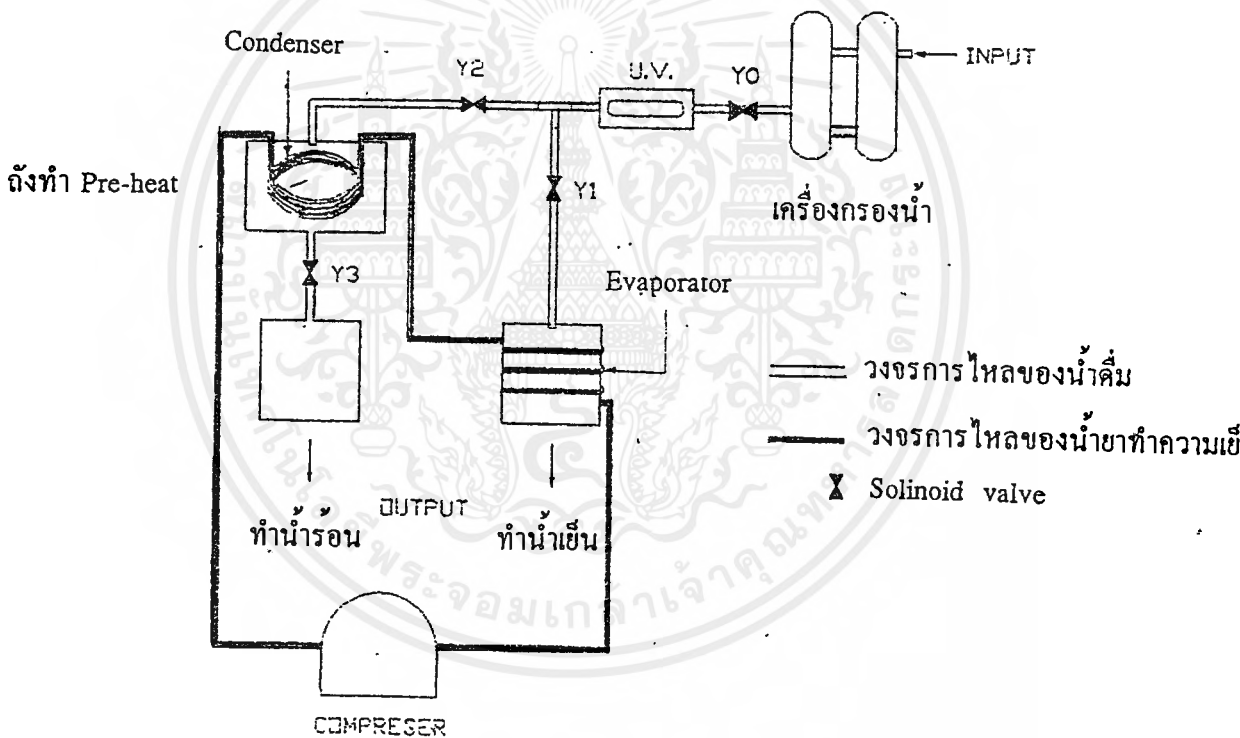

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

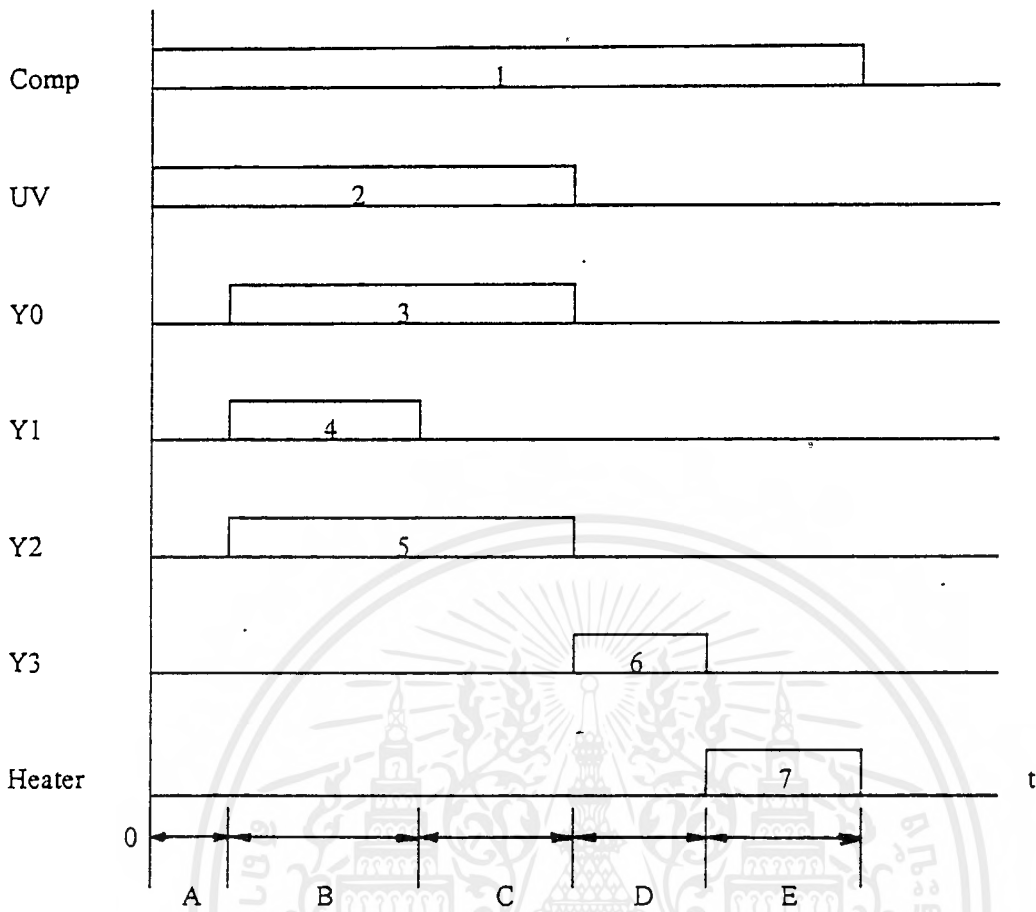
บทที่ 5

การทดลองและสรุปผลการทดลอง

โครงสร้างระบบการทำงานของเครื่องต้นแบบ จากรูปที่ 5.1 จะแสดงให้เห็นวัฏจักรในการทำงานของระบบซึ่งในการทดลองได้ทำการทดลองตามขั้นตอนในการทำงาน ที่ละช่วง ซึ่งจะอธิบายในหัวข้อต่อไป

รูปที่ 5.1 แสดงโครงสร้างวัฏจักรการทำงานของเครื่องต้นแบบ

รูปที่ 5.2 ไคอะแกรมแสดงขั้นตอนในการทำงาน

จากรูปอธิบายได้ว่า

1. แสดงช่วงเวลาที่ยูวี ทำงานเริ่มจากเปิดระบบจนได้ระดับความเข้มที่ต้องการ
2. แสดงช่วงเวลาที่ยูวี ทำงานเริ่มจากเปิดระบบหรือถึงน้ำเย็นหรือถึงน้ำ ฟรีซีท ถึงใดถึงหนึ่งแห่งจนน้ำเต็ม
3. แสดงช่วงเวลาที่ยูวี ทำงานหลังจากอุณหภูมิต่ำ ประมาณ 2 นาที จนน้ำในถังน้ำเย็นและถึงฟรีซีทเต็ม
4. แสดงช่วงเวลาที่ยูวี ทำงานหลังจากอุณหภูมิต่ำ ประมาณ 2 นาที กรณีเริ่มเปิดระบบหรือน้ำในถังแห่งจนเต็ม
5. แสดงช่วงเวลาที่ยูวี ทำงานหลังจากอุณหภูมิต่ำ ประมาณ 2 นาที กรณีเริ่มเปิดระบบหรือน้ำในถังแห่งจนเต็ม
6. แสดงช่วงเวลาที่ยูวี ทำงานหลังจากที่ถึงฟรีซีทเต็ม กรณีเริ่มเปิดระบบหรือ กรณีที่น้ำในถังแห่งจนเต็ม
7. แสดงช่วงเวลาที่ยูวี ทำงานในการคัมน์งาน ได้อุณหภูมิตามต้องการ

วิธีการทดลองโดยเริ่มจากการเปิดระบบการทำงานจากนั้น บันทึกค่าพลังงานที่เกิดขึ้นตาม
ช่วงเวลาต่าง ๆ ดังตารางที่แสดงไว้ข้างล่างนี้

ช่วงเวลาทำงาน	A	B	C	D	E	
เวลาที่ใช้	2	5	9	2	13	นาที
กำลังวัตต์ที่ใช้	265	285	275	275	1025	วัตต์
พลังงานที่ใช้	8.83	23.75	41.25	9.17	222.08	วัตต์-ชม.

ตารางที่ 5.1 แสดงค่าการใช้กำลังงานในช่วงเวลาต่าง ๆ

จากตารางผลการทดลองแสดงให้เห็นค่ากำลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในช่วงเวลาซึ่งจะเริ่มจาก เริ่มเปิดระบบจนถึงเวลาที่ใช้งานได้คือสามารถผลิตน้ำเย็นได้ความเย็นตามที่ต้องการและผลิตน้ำร้อนซึ่งผ่านกระบวนการเพิ่มความร้อนขึ้นต้นและต้มด้วยขดลวดความร้อนจนได้ความร้อน ตามที่ต้องการพร้อมที่จะใช้ในการต้มได้

ชนิดของฮีทเตอร์	เปอร์เซ็นต์ %
Hot Water Heater	90
Immersion Heater	80
Coffee Pot	75
Electronic Heater	60

ตารางที่ 5.2 แสดงประสิทธิภาพของขดลวดความร้อนแต่ละชนิด

กรณีไม่มีชุด ฟรีฮีท			กรณีใช้ชุดฟรีฮีท		
อุณหภูมิน้ำที่เปลี่ยนไป 28°C-90°C			อุณหภูมิน้ำที่เปลี่ยนไป 35°C-90°C		
เวลา(นาท)	กำลังงาน(Watt)	พลังงาน(Watt-h)	เวลา (นาท)	กำลังงาน(Watt)	พลังงาน(Watt-h)
15	750	187.5	13	750	162.5
พลังงานที่ประหยัด					13.33%

ตารางที่ 5.3 แสดงการเปรียบเทียบพลังงานที่ใช้ไปของ ฮีทเตอร์

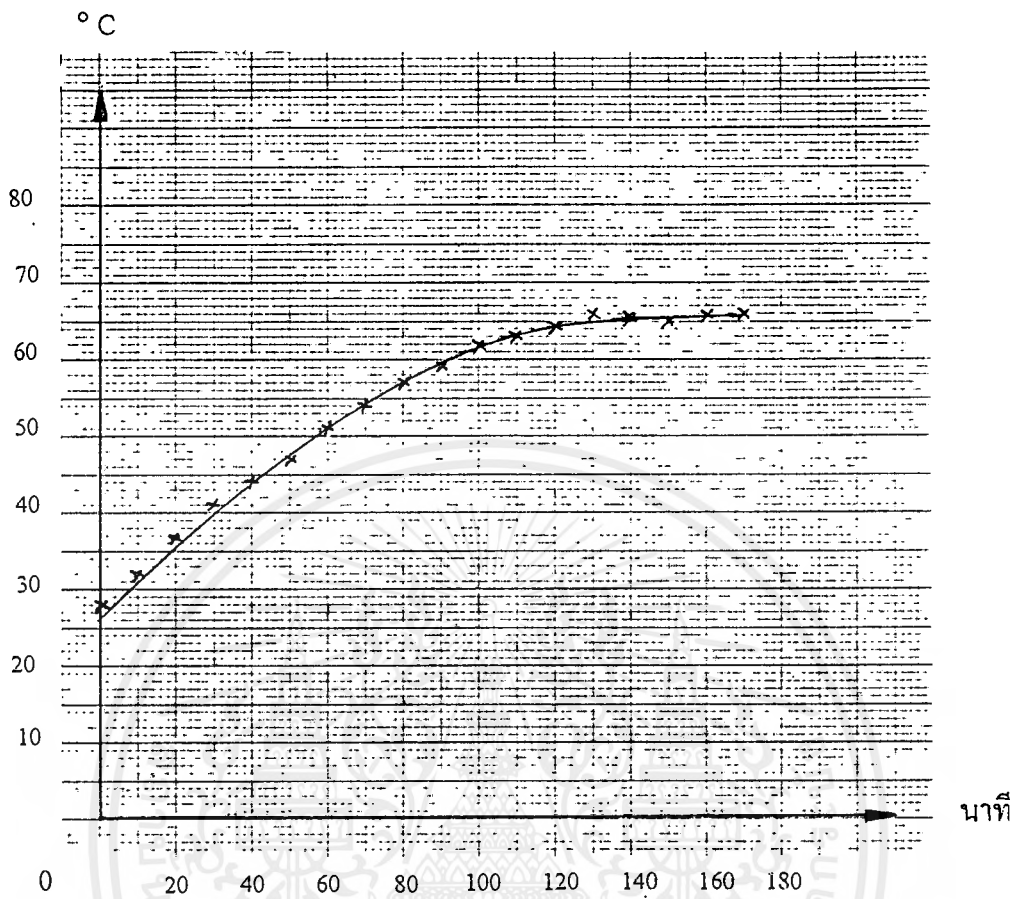
จากตารางผลการทดลองแสดงให้เห็นถึงพลังงานที่ใช้ของชุดขดลวดความร้อนในกรณีปกติคือไม่มีชุดฟรีฮีท กับ กรณีที่ใช้ชุดฟรีฮีท ในกรณีที่ใช้ฮีทเตอร์ ขนาดเท่ากัน ซึ่งในการทดลองใช้ฮีทเตอร์ ชนิด Hot Water Heater 670 Watt ประสิทธิภาพ 90 ซึ่งจะเห็นได้ว่าในกรณีที่น้ำผ่านชุดฟรีฮีท นั้นจะใช้เวลาในการต้มน้ำให้เดือดน้อยกว่ากรณีไม่มีชุดฟรีฮีทซึ่งคิดเป็นสัดส่วนได้ 13.33 %

ทั้งนี้ในตารางการทดลองนี้แสดงให้เห็นเพียงแต่ สภาวะเริ่มแรกของการเดินระบบเท่านั้นแต่ในความเป็นจริงแล้ว เมื่อระบบเดินไปเรื่อย ๆ ชุดระบายความร้อนของระบบถ่ายเทออกมาทำให้ ชุดฟรีฮีท มีอุณหภูมิเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งจะทำให้เวลาในการต้มน้ำให้เดือดน้อยลงนั้นก็แสดงว่า อัตราส่วนในการประหยัดพลังงานก็จะเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งจะแสดงให้เห็นในตารางการทดลองต่อไป

สภาวะการทำงาน ครั้งที่มีการเติม	กรณีมีชุดพรีฮีท			กรณีไม่มีชุดพรีฮีท
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 1 = ครั้งที่ 2 = ครั้งที่ 3
เวลา (วินาที)	510	450	350	635
กำลังงาน (วัตต์)	750	750	750	750
พลังงาน (วัตต์-ชม.)	106.25	93.7	72.9	132.3
อัตราส่วนพลังงาน ที่ประหยัด %	19.69	29.17	44.89	-

ตารางที่ 5.4 แสดงการเปรียบเทียบพลังงานของ ฮีทเตอร์ หลังจากการใช้น้ำ
หมดทุก 30 นาที

จากตารางผลการทดลองแสดงให้เห็นถึงกรณีที่มีการใช้น้ำร้อนหมดแล้วมีการเติมน้ำใหม่
อีกครั้ง จะเห็นไอน้ำในถังพรีฮีท มีอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นมากกว่าตอนแรกซึ่งจะเห็นว่าจะประหยัด
พลังงานในการต้มน้ำมากขึ้นดังแสดงในตาราง ซึ่งในกรณีที่ทดสอบนี้ สมมุติให้มีการใช้น้ำหมด
ภายใน 30 นาทีซึ่งในความเป็นจริงแล้วตรงส่วนนี้กำหนดไม่ได้

รูปที่ 5.3 กราฟแสดงอุณหภูมิของปริิที่เพิ่มขึ้นตามเวลา

จากกราฟแสดงให้เห็นถึง อุณหภูมิของน้ำในถัง ปริิที่ เพิ่มขึ้น หลังจากทีเวลาผ่านไปจะ เห็นว่าจะมีช่วงปลายอุณหภูมิจะค่อนข้างคงที่ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

หมายเหตุ ในการทดลองหาค่าอุณหภูมินี้จะทำการเดินคอมเพรสเซอร์ ตลอดเวลาเพื่อ ทดสอบสภาพเลวร้ายที่สุด คือ กรณีที่ไม่มีการใช้น้ำเลย

การวิเคราะห์การประหยัดพลังงาน

คำนวณใช้พลังงานของขดลวดความร้อน (Heater) ในการผลิตน้ำร้อน

$$\text{ความต้องการพลังงาน} = \frac{1.16 \times W \times (T_2 - T_1)}{\eta} \quad \text{Wh} \quad (5.1)$$

W ปริมาณน้ำ (ลิตร)

T1 อุณหภูมิน้ำเริ่มต้น ($^{\circ}\text{C}$)

T2 อุณหภูมิน้ำที่ต้องการ ($^{\circ}\text{C}$)

η ประสิทธิภาพของขดลวดความร้อน (%)

รายละเอียดของขดลวดความร้อนที่ใช้

- ขดลวดความร้อนแบบ Hot Water Heater
- ประสิทธิภาพของขดลวดความร้อน 90%
- ขนาดกำลังไฟฟ้าของขดลวดความร้อน 670 W
- ปริมาณน้ำที่ใช้ 2 ลิตร

การคำนวณหาพลังงานที่ใช้ของ ฮีตเตอร์ ในการเปลี่ยนอุณหภูมิน้ำเปรียบเทียบระหว่างน้ำที่ผ่าน ชุด พรีฮีท กับน้ำที่ไม่ได้ผ่านชุด พรีฮีท

หาพลังงานที่ใช้ในการเพิ่มอุณหภูมิจาก $28(^{\circ}\text{C})$ เป็น $90(^{\circ}\text{C})$ ปริมาณน้ำ 2 ลิตร

$$W = 2 \text{ ลิตร}$$

$$\text{Heater} = 670 \text{ W}$$

$$\eta = 90 \%$$

$$T1 = 28 (^{\circ}\text{C})$$

$$T2 = 90 (^{\circ}\text{C})$$

$$\text{พลังงานที่ต้องการ} = \frac{1.16 \times (2) \times (90 - 28)}{0.9} \text{ Wh}$$

$$= 159.82 \text{ Wh}$$

$$\text{เวลาที่ใช้} = \frac{(159.82 \text{ Wh})}{670 \text{ W}}$$

$$= 0.238 \text{ Hour}$$

$$= 0.238 \times 60$$

$$= 14.28 \text{ นาที}$$

หาพลังงานที่ใช้กรณีน้ำผ่านชุด พรีฮีท โดยใช้ปริมาณน้ำ และขดลวดขนาดเท่ากัน

$$T1 = 35 (^{\circ}\text{C})$$

$$T2 = 90 (^{\circ}\text{C})$$

$$\text{พลังงานที่ต้องการ} = \frac{1.16 \times (2) \times (90 - 35)}{0.9} \text{ Wh}$$

$$= 141.78 \text{ Wh}$$

$$= \frac{141.78 \text{ Wh}}{670 \text{ W}}$$

$$= 0.211 \text{ Hour}$$

$$= 0.211 \times 60$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อมูลที่ได้ทำการทดลองในตารางที่ 5.3 จะเห็นได้ว่ามีค่าที่ใกล้เคียงกับค่าที่ได้จากการคำนวณซึ่งจากการทดลองตารางที่ 5.3 ซึ่งเป็นพลังงานที่วัดได้ในกรณีที่เริ่มต้น เปิดระบบและมีการเพิ่มอุณหภูมิในช่วงแรก

กรณีที่ไม่มี ชุด พรีฮีท วัดได้ 187.5 Wh

กรณีผ่านชุด พรีฮีท วัดได้ 162.5 Wh

$$\begin{aligned} \text{พลังงานที่ประหยัด} &= \frac{187.5 - 162.5 \times 100\%}{187.5} \\ &= 13.33 \% \end{aligned}$$

จากข้อมูลในตารางที่ 5.4 แสดงผลการทดลองกรณีที่มีการเติมน้ำ กรณีที่น้ำหมด ซึ่งสมมุติให้น้ำหมดภายใน 30 นาที แล้วมีการเติมน้ำใหม่ ซึ่งได้ทำการทดลองแล้วบันทึกค่า 3 ครั้ง เปรียบเทียบกับระบบที่ไม่มี การ พรีฮีท ซึ่งจะเติมน้ำอุณหภูมิปกติเข้าไป

ครั้งที่ 1

เติมน้ำที่ไม่ผ่านชุดพรีฮีท วัดได้ 132.3 Wh

เติมน้ำที่ผ่านชุด พรีฮีท วัดได้ 106.25 Wh

$$\begin{aligned} \text{พลังงานที่ประหยัด} &= \frac{132.3 - 106.25 \times 100\%}{132.3} \\ &= 19.69 \% \end{aligned}$$

ครั้งที่ 2

เติมน้ำที่ไม่ผ่านชุด พรีฮีท วัดได้ 132.3 Wh

เติมน้ำที่ผ่านชุดพรีฮีท วัดได้ 93.7 Wh

$$\begin{aligned} \text{พลังงานที่ประหยัด} &= \frac{132.3 - 93.7 \times 100\%}{132.3} \\ &= 29.17 \% \end{aligned}$$

ครั้งที่ 3

เติมน้ำที่ไม่ผ่านชุด พรีฮีท วัดได้	132.3 Wh
เติมน้ำที่ผ่านชุด พรีฮีท วัดได้	72.9 Wh

$$\begin{aligned} \text{พลังงานที่ประหยัดได้} &= \frac{132.3 - 72.9 \times 100\%}{132.3} \\ &= 44.89\% \end{aligned}$$

รูปแบบการใช้พลังงานของฮีตเตอร์ ที่วิเคราะห์	พลังงานที่ประหยัด %
- กรณีผ่านชุด พรีฮีท ตอนเริ่มเปิดระบบ	13.33
- กรณีที่มีการเติมน้ำครั้งที่ 1	19.69
- กรณีที่มีการเติมน้ำครั้งที่ 2	29.17
- กรณีที่มีการเติมน้ำครั้งที่ 3	44.89

ตารางที่ 5.5 เปรียบเทียบอัตราส่วนพลังงานที่ประหยัดกรณีต่างๆ

ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางจุลชีววิทยาและทางกายภาพ

ตัวอย่างน้ำที่ ทำการตรวจวิเคราะห์	จุลินทรีย์ทั้งหมด	จุลินทรีย์โคลิฟอร์ม	จุลินทรีย์ฟีคัลโคลิฟอร์ม	ค่า pH
	(โคโลนี/มล)	(MPN / 100 มล)	(MPN / 100 มล)	
ตัวอย่างน้ำที่ 1	720	140	-	7.8
ตัวอย่างน้ำที่ 2	200	260	-	7.8
ตัวอย่างน้ำที่ 3	-	-	-	8.4
ตัวอย่างน้ำที่ 4	-	-	-	8.3
ตัวอย่างน้ำที่ 5	-	-	-	8.85
ตัวอย่างน้ำที่ 6	-	-	-	8.85

หมายเหตุ

ตัวอย่างน้ำที่ 1 น้ำประปา ก่อนเข้าเครื่องผลิตน้ำดื่ม

ตัวอย่างน้ำที่ 2 น้ำประปา ก่อนเข้าเครื่องผลิตน้ำดื่ม

ตัวอย่างน้ำที่ 3 น้ำเย็นที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม

ตัวอย่างน้ำที่ 4 น้ำเย็นที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม

ตัวอย่างน้ำที่ 5 น้ำร้อนที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม

ตัวอย่างน้ำที่ 6 น้ำร้อนที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม

- หมายถึง ไม่พบจุลินทรีย์

ผู้ตรวจสอบ..... (นิตะ สรวิฑู)

(เมธีวณิช สรวิฑู)

ตำแหน่ง..... อาจารย์ระดับ ๖.....

วันที่ ๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการตรวจวิเคราะห์น้ำทางจุลชีววิทยาและทางกายภาพ

ตัวอย่างน้ำที่ทำการตรวจวิเคราะห์	ผลการตรวจสอบ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ตัวอย่างน้ำที่ 1		✓*
ตัวอย่างน้ำที่ 2		✓*
ตัวอย่างน้ำที่ 3	✓	
ตัวอย่างน้ำที่ 4	✓	
ตัวอย่างน้ำที่ 5	✓	
ตัวอย่างน้ำที่ 6	✓	

* จำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมดและจุลินทรีย์โคลิฟอร์มเกินมาตรฐาน

หมายเหตุ

- ตัวอย่างน้ำที่ 1 น้ำประปา ก่อนเข้าเครื่องผลิตน้ำดื่ม
 ตัวอย่างน้ำที่ 2 น้ำประปา ก่อนเข้าเครื่องผลิตน้ำดื่ม
 ตัวอย่างน้ำที่ 3 น้ำเย็นที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม
 ตัวอย่างน้ำที่ 4 น้ำเย็นที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม
 ตัวอย่างน้ำที่ 5 น้ำร้อนที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม
 ตัวอย่างน้ำที่ 6 น้ำร้อนที่ได้จากเครื่องผลิตน้ำดื่ม

ผู้ตรวจสอบ.....*กมล ๗*.....

(*๓๕๖๖๖๖* *๖๖๖๖๖๖*)

ตำแหน่ง *๑๑๑๑๑* *๖๖๖๖๖๖* .....

วันที่ *๖* เดือน *๖* พ.ศ. *๒๕๔๗*

บทที่ 6

บทวิจารณ์และสรุป

เมื่อได้เห็นเครื่องผลิตน้ำเย็นและน้ำร้อนพร้อมฆ่าเชื้อโรคด้วยแสงอุลตราไวโอเลต จึงเล็งเห็นคุณค่าเพราะมีความต้องการของบุคคลทั่วไปมากในทุกวันนี้ ซึ่ง project เก่า ทำไม่ค่อยสมบูรณ์แบบมากนัก จึงได้เกิดความคิดที่จะพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้นโดยเน้นการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามากขึ้น โดยให้มีการ ฟรีฮีท ให้มากยิ่งขึ้นกว่าเก่า โดยมีการเพิ่มระบบส่วน ฟรีฮีท ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในส่วนของการออกแบบเครื่องทำน้ำเย็นและน้ำร้อนนั้น แม้จะมีผู้ผลิตเครื่องออกมาจำหน่ายมากในทุกวันนี้แต่ก็ยังไม่ค่อยเผยแพร่รายละเอียดข้อมูลเทคนิค การออกแบบทำความเย็นมากนัก เนื่องจากการค้า ซึ่งเป็นอุปสรรคในการทำข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่ก็ได้จากหนังสือต่างประเทศ และหนังสือในประเทศ และข้อมูลในแขนงนี้ยังอยู่ในค่อนข้างจำกัด ส่วนข้อมูลรายละเอียดที่ได้จากหนังสือต่างประเทศก็ต้องนำมาแปล และประยุกต์ใช้เอง ซึ่งอาจจะมีการคาดเคลื่อนอยู่บ้างในความเป็นจริงของการใช้งาน เนื่องจากกลุ่มผู้ดำเนินการ ไม่มีประสบการณ์ในด้านนี้มากนัก จึงได้ขอคำปรึกษากับผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเทคนิคการออกแบบที่ได้มักจะเป็นในรูปกว้าง ๆ เพราะคิดทางด้านธุรกิจการค้า ซึ่งเป็นข้อมูลลับเฉพาะของแต่ละคน แต่ก็ได้พยายามนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้กับความรู้ที่ได้ศึกษามาประกอบกัน ทำการออกแบบส่วนต่าง ๆ ของเครื่องขึ้นมา จนผลที่ได้เป็นที่น่าพึงพอใจ

หลังจากที่ศึกษาในส่วนของ project 1 แล้ว เมื่อ project 2 ก็จึงได้ลงมือสร้างส่วนประกอบของเครื่องระบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตั้งแต่ ระบบชุดทำความเย็น และชุดถ่ายเทความร้อน , ชุดทำความร้อน, ชุดควบคุม, ชุดกรองและฆ่าเชื้อโรค และโครงสร้างของเครื่องต้นแบบ จนได้เครื่องต้นแบบที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

ในส่วนของระบบถ่ายเทความร้อนจะมีปัญหาเพราะแผงระบายความร้อนจะมีการขายในท้องตลาดเป็นขนาดตายตัว และรูปร่างไม่ตรงตามที่ต้องการ จึงได้มีการออกแบบใหม่ให้สอดคล้องกับระบบ โดยคิดหาขนาด และความยาว ของท่อทองแดงเพื่อนำมาทำเป็นแผงร้อนที่ตรงตามความต้องการซึ่งในส่วนนี้ จะทำให้เครื่องมีการทำงานที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงบ้าง ข้อมูลที่ได้ก็ค้นคว้าจากหนังสือต่างประเทศและในประเทศ ข้อมูลเทคนิคการออกแบบส่วนแผงร้อนจากผู้ผลิต มักจะไม่เปิดเผยเพราะลับเฉพาะดังที่กล่าวข้างต้น และข้อมูลในแขนงนี้ยังไม่กว้างมากนัก จึงได้คิดและทดลองทำขึ้นบวกกับความรู้ที่ได้ศึกษา จึงได้ผลจนเป็นที่น่าพอใจตามความต้องการ

ในส่วนของการไหลของน้ำ จะมีปัญหาที่ถึง ฟริสท์ โดยน้ำที่ไหลจะช้า เพราะจะมีแรงดัน drop ที่วาล์ว โซลินอยด์ และส่วนของท่อหลอดยูวี และบวกกับน้ำได้มีการพักในถัง ฟริสท์ ทำให้แรงดันของน้ำที่ได้ลดลง จึงทำให้เวลาของการปล่อยน้ำเข้าถึงน้ำร้อน ใช้เวลาค่อนข้างมากในเวลาเดินระบบเริ่มแรกใช้เวลาค่อนข้างนาน แต่ผลก็อยู่ในเกณฑ์ดีไม่ถึงกับช้ามาก

จากการประสบความสำเร็จอย่างดียิ่งในการนำออกแสดงงานนิทรรศช และในระหว่างการประชุมเครื่องก็มีผู้สนใจในตัวเครื่องมาก ซึ่งไม่เหมือนเครื่องที่ขายตามท้องตลาด และมีการประหยัดพลังงานมากขึ้น จนมีการติดต่อขอซื้อ และถามข้อมูลในส่วนนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในทางการค้าขายต่อไปในภายภาคหน้า และบวกกับตัวเครื่องก็มีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นในส่วนที่เพิ่มขึ้นมาไม่มากนัก ในส่วนของการประหยัดพลังงานไฟฟ้า แต่ผลที่ได้คุ้มเกินค่า จึงเป็นที่น่าสนใจ เมื่อเทียบกับการซื้อน้ำดื่มสำเร็จรูปไว้บริโภค จึงคุ้มค่าต่อการลงทุนอย่างยิ่ง และนับว่าเป็นผลงานที่ประสบผลสำเร็จ และตรงตามเป้าหมายที่ต้องการไว้ทุกประการ

ภาคผนวก

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

สัญลักษณ์	ความหมาย	หน่วย
Q	รีฟิเจอร์ริง เอฟเฟค (Refrigerating effect)	(W/m ²)
q _r	ความร้อนที่ถ่ายเททิ้ง	(W/m ²)
W _c	งานของคอมเพรสเซอร์	(J)
COP	ประสิทธิภาพการทำความเย็น	-
h	ปริมาณการถ่ายเทความร้อน	(W/m ²)
h	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน	(W/(m ² °c))
p	ความหนาแน่นของของไหล	(kg/m ³)
V	ความเร็วของของไหล	(m/s)
D	เส้นผ่านศูนย์กลางของท่อทองแดง	(m)
u	ความหนืดของของไหล	(kg/(m.s))
Re	เรย์โนลด์ นัมเบอร์	(W/m ²)
Q _{conv}	ปริมาณความร้อนจากการพาความร้อน	(W/m ²)
c _p	ค่าความจุความร้อนจำเพาะ	(kJ/(kg°c))
m	อัตราการไหลของของไหล	(kg/s)
m _r	อัตราการไหลของสารทำความเย็น	(kg/s)
L	ความยาวของท่อทองแดง	(m)
Pr	แพลงเดิล นัมเบอร์	-
Nu	นัสเซล นัมเบอร์	-
P	ความดัน	(N/m ²)
i	กระแสไฟฟ้า	(A)
T	อุณหภูมิ	(°c)
H.R	อัตราส่วนการถ่ายเทความร้อนทิ้ง	-
Ra _D	เรย์โนลด์ นัมเบอร์ (การพาความร้อนแบบอิสระ)	-
B	ส่วนกลับของอุณหภูมิเฉลี่ย	(K ⁻¹)

V	ความหนืดเชิงกล	(m^2/s)
g	ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วง	(m/s)
T_r	อุณหภูมิเฉลี่ยของสารทำความเย็น	($^{\circ}C$)
T_w	อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำ	($^{\circ}C$)
T_r	อุณหภูมิเฉลี่ย ระหว่างอุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำกับ อุณหภูมิเฉลี่ยของสารทำความเย็น	($^{\circ}C$)
T_{mi}	อุณหภูมิเฉลี่ยของของไหล ทั่วพื้นที่หน้าตัดของขาเข้า	($^{\circ}C$)
T_{mo}	อุณหภูมิเฉลี่ยของของไหล ทั่วพื้นที่หน้าตัดของขาออก	($^{\circ}C$)
T_i	อุณหภูมิสารทำความเย็นก่อนเข้าขดคอยล์ร้อน	($^{\circ}C$)
T_o	อุณหภูมิสารทำความเย็นออกจากขดคอยล์ร้อน	($^{\circ}C$)
T_c	อุณหภูมิควมแน่นที่คอนเดนเซอร์	($^{\circ}C$)
k	ค่าการนำความร้อน (Thermal conductivity)	($W/m^{\circ}C$)
U	สัมประสิทธิ์การถ่ายความร้อนรวม	($W/m^2^{\circ}C$)
U_m	ความเร็วเฉลี่ยของการไหล	(m/s)
LMTD	ความแตกต่างอุณหภูมิเฉลี่ย ของลอคกาลีมีต	($^{\circ}C$)

ตารางแสดงการแปลงหน่วย

ปริมาณ	สัญลักษณ์	หน่วย		conversion factor	Reciprocal conversion conversion
		SI	อังกฤษ		
มวล (Mass)	M	kg	lb	0.4536	2.245
ความยาว (Length)	L	m	ft	0.3048	3.3808
แรง (Force)	F	n	lbf	0.4482	0.2248
เวลา (time)	t	s	h	1/3600	3600
ความร้อน (HEAT)	H	J	Etu	1055.06	9.4781×10^{-4}
อัตราการทำงาน (Power)	P	W	hp	745.69	1.341×10^{-3}
อัตราการเคลื่อนที่ของความร้อน (Heat transfer rate)	Q	W	Btu/h	0.2931	3.4118
อัตราการเคลื่อนที่ของความร้อนต่อหน่วยพื้นที่ (Heat flux density)	q	W/m ²	Btu/hft ²	3.115	0.3169
สัมประสิทธิ์การพาความร้อน (Heat transfer coefficient)	h,U	W/m ² K	Btu/hft ² °F	5.678	0.1761
ค่าการนำความร้อน (Thermal conductivity)	k	W/mK	Btu/hft ² °F	1.731	0.5777
ความร้อนจำเพาะ (Specific heat)	c _p	J/kgk	Btu/lb °F	4186.8	2.388×10^{-4}
ความหนาแน่น (Density)	p	kg/m ³	lb/ft ³	16.0185	0.06243
ความหนืด (Viscosity)	u	kg/ms	lb/fth	4.134×10^{-4}	2.4189×10^3
ความดัน (Pressure)	P	N/m ²	lbf/in ²	6.8948×10	1.4503×10^{-4}

หมายเหตุ คุณค่าในหน่วยอังกฤษด้วย conversion factor เพื่อจะได้ค่าในหน่วย SI

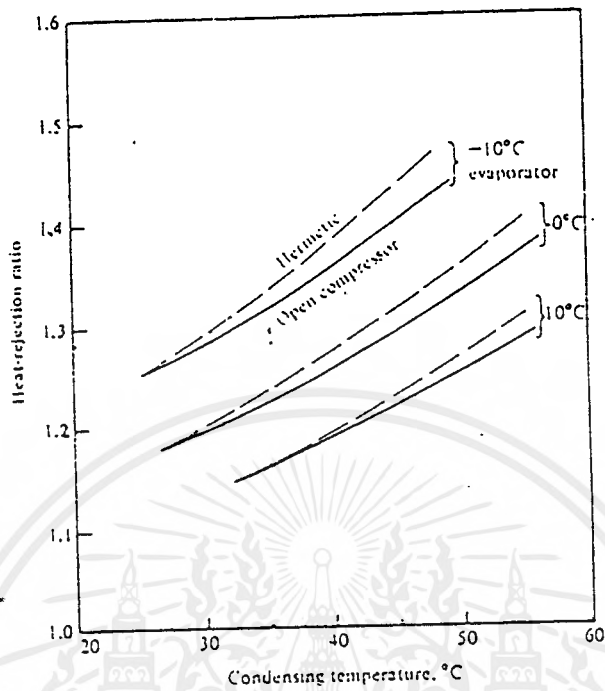
และคุณค่าในหน่วย SI ด้วย Reciprocal conversion factor เพื่อจะได้

ค่าในหน่วยอังกฤษ

ตารางแสดงคุณสมบัติของสารทำความเย็น R-12 และ น้ำที่อุณหภูมิต่าง ๆ

$t, ^\circ\text{C}$	$\rho,$ $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$	$c_p,$ $\frac{\text{kJ}}{\text{kg}\cdot^\circ\text{C}}$	$\nu,$ $\frac{\text{m}^2}{\text{s}}$	$k,$ $\frac{\text{W}}{\text{m}\cdot\text{K}}$	$\alpha,$ $\frac{\text{m}^2}{\text{s}}$ $\times 10^7$	Pr	β, K^{-1}
Dichlorodifluoromethane (Freon-12), CCl_2F_2							
-50	1,546.75	0.8750	0.310×10^{-6}	0.067	0.501	6.2	2.63×10^{-3}
-40	1,518.71	0.8847	0.279	0.069	0.514	5.4	
-30	1,489.56	0.8956	0.253	0.069	0.526	4.8	
-20	1,460.57	0.9073	0.235	0.071	0.539	4.4	
-10	1,429.49	0.9203	0.221	0.073	0.550	4.0	
0	1,397.45	0.9345	0.214	0.073	0.557	3.8	
10	1,364.30	0.9496	0.203	0.073	0.560	3.6	
20	1,330.18	0.9659	0.198	0.073	0.560	3.5	
30	1,295.10	0.9835	0.194	0.071	0.560	3.5	
40	1,257.13	1.0019	0.191	0.069	0.555	3.5	
50	1,215.96	1.0216	0.190	0.067	0.545	3.5	
Water, H_2O							
0	1,002.28	4.2178	1.788×10^{-6}	0.552	1.308	13.6	
20	1,000.52	4.1818	1.006	0.597	1.430	7.02	0.18×10^{-3}
40	994.59	4.1784	0.658	0.628	1.512	4.34	
60	985.46	4.1843	0.478	0.651	1.554	3.02	
80	974.08	4.1964	0.364	0.668	1.636	2.22	
100	960.63	4.2161	0.294	0.680	1.680	1.74	
120	945.25	4.250	0.247	0.685	1.708	1.446	
140	928.27	4.283	0.214	0.684	1.724	1.241	
160	909.69	4.342	0.190	0.680	1.729	1.099	
180	889.03	4.417	0.173	0.675	1.724	1.004	
200	866.76	4.505	0.160	0.665	1.706	0.937	
220	842.41	4.610	0.150	0.652	1.680	0.891	
240	815.66	4.756	0.143	0.635	1.639	0.871	
260	785.87	4.949	0.137	0.611	1.577	0.874	
280.6	752.55	5.208	0.135	0.580	1.481	0.910	
300	714.26	5.728	0.135	0.540	1.324	1.019	

From E. R. G. Eckert and R. M. Drake, *Analysis of Heat Mass Transfer*, McGraw-Hill, New York, 1972.

กราฟแสดงค่าของ Heat reject ratio

Ra_D	c	n
$10^{-10} - 10^{-2}$	0.675	0.058
$10^{-2} - 10^2$	1.02	0.148
$10^2 - 10^4$	0.850	0.188
$10^4 - 10^7$	0.480	0.250
$10^7 - 10^{12}$	0.125	0.333

ตารางแสดงค่า c และ n สำหรับการพาความร้อนแบบอิสระ

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์นี้จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มิได้ ถ้าหากขาดผู้มีรายนาม ดังต่อไปนี้ .

- คุณพ่อ และคุณแม่ที่อุปการะเลี้ยงดูตลอดมา
- ผศ. ประภาส ไพรสุวรรณ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ที่ทำให้โครงการนี้เกิดขึ้น และคอยชี้แนะมาให้คำปรึกษา เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานขึ้น จนสำเร็จลุล่วงและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
- อ. อนุวัฒน์ จางวนิชเลิศ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ที่คอยให้คำปรึกษาเรื่อยมา
- อ. วันชัย สุทธิรัตน์ อาจารย์ภาควิชาชีววิทยา ที่ช่วยในการตรวจสอบคุณภาพน้ำ
- ร้านพินิจการช่าง ที่คอยเอื้อเฟื้อสถานที่ทำงาน และอำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำเครื่องต้นแบบขึ้น และคอยให้คำปรึกษาเรื่อยมา
- เจ้าหน้าที่ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ที่คอยอำนวยความสะดวกในการยืมเครื่องวัดไฟฟ้า เครื่องมือในระหว่างการทำงาน
- บริษัท ซิลวาเนีย (ประเทศไทย) จำกัด ให้ความอนุเคราะห์ในด้านข้อมูลต่าง ๆ ของแสงอุลตราไวโอเลต และหลอดอุลตราไวโอเลต
- บริษัท ทรีท เคมีคอล จำกัด ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลทางด้านน้ำ
- เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา กระทรวงสาธารณสุข ที่ให้ความอนุเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ คุณภาพของน้ำเป็นอย่างดี
- กลุ่มผู้ดำเนินงาน project เก่า ซึ่งคอยให้ข้อมูลต่าง ๆ เรื่อยมา

- [1] ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์, “การทำความเย็นและการปรับอากาศ”, พิมพ์ครั้งที่ 1 โรงพิมพ์ ก. วิวรรณ , 2518
- [2] นักสิทธิ์ กุวิฒนาชัย , “ การถ่ายเทความร้อน ” , พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์งาน โสדתศานุปรกรณ์, 2535
- [3] อัครเดช สีนรุ๊กัก, “ การทำความเย็น ”, ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533
- [4] บรรเลง ศรีนิล , “พื้นฐานเครื่องทำความเย็น”, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2527
- [5] สนอง อิมเอม, “เครื่องทำความเย็นและปรับอากาศรถยนต์”, อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป , 2532
- [6] M. Necati Ozisik , “ Heat Transfer A Basic Approach ” , International Edition, Mc Graw-Hill, New York, 1985
- [7] Wilbert F. Stoecker and Jerold .W. Jones, “ Refrigeration and Airconditioning ”, Second Edition, Mc Graw - Hill ,New York, 1982